ИНТЕРВЮ
Антоний Тодоров за ситуацията у нас след изборите 10

НЕДОВОЛСТВО
8 български града на протест срещу TTIP 4

ГАЗ
Строителството на газопровода „Южен поток" поскъпва с 47% 6

ПРИЗНАНИЕ
17-годишна ученичка получи Нобел за мир 7

ПЕГАС

Писателят художник Ивайло Петров 21

Неделник

Защо вятърът трябва да бъде затворен... в сандък 14

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 cm.
www.duma.bg
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 11-12 ОКТОМВРИ | 2014 ГОДИНА/24 | БРОЙ 235 (6935)

ГЕРБ се отказа да прави кабинет на малцинството

Цветанов няма да е вътрешен министър, но Цачева ще бъде предложена за шеф на Народното събрание

ГЕРБ ще разговоря с всички парламентарно представени партии от следващото Народно събрание и ще състави коалиционен кабинет. Това обеща на първата си официална пресконференция след вота лидерът Бойко Борисов. Той направи заявка да разговаря с всички, които биха подкрепили правителство, на което начело ще е той. Това стана дни след като ГЕРБ обяви, че са готови и на вариант да предложат правителство на малцинството. Борисов подчерта, че трябва да има споделена отговорност, което означава, че партньорите му ще имат задължително и министерски кресла. "84 депутати няма как да направим правителство на малцинството, с Реформаторите пак ще сме на малцинството", обяви той. По думите му ГЕРБ няма да управлява с ДПС, нито ще позволи на Реформаторите да го вкарат в задкулисие. Освен това поясни, че Цветан Цветанов няма да бъде вътрешен министър, но Цецка Цачева ще бъде предложена за шеф на Народното събрание.

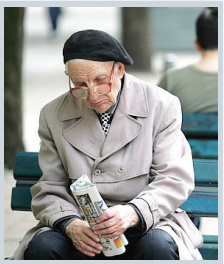
Междувременно БСП възложи на група в състав Янаки Стоилов, Атанас Мерджанов и Захари Георгиев да отиде на консултации с ГЕРБ в понеделник.

2-3

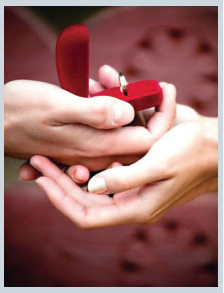
Снимка БГНЕС

Дупница въстана срещу самоковския ромски главатар Александър Методиев, по-известен като бат'Сали, който ще представлява Кюстендил от квотата на ДПС

Кой подготвя нов тежък удар по пенсионерите 11

Най-куриозните предложения за брак 34

Цвети изпусна втори 1/2-финал за годината 40

НЯКОЛКО ДУМИ

Валентин ГЕОРГИЕВ

ВСИЧКИ ЗАЕДНО СРЕЩУ НОВИТЕ ОКОВИ!

Има теми и проблеми, пред които всяко партийно-политическо заяждане и разделение изглеждат като като жалка махленска свада. Такава опасност, надвиснала над цяла Европа, е онзи коварен договор с невинната формулировка "Споразумение за трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции" (TTIP), по който Вашингтон и Брюксел от дълго време преговарят тайно. Че пазарлъците им са трудни, а извиването на ръце е факт, говори огромното възмущение, което расте във всички европейски държави и зад което застават хора и организации с различни каузи и политически пристрастия. Резултатът, ако ЕС капитулира и се стигне до подписване, ще е катастрофален и ще засегне всеки един от нас. Целта е прокарване на наднационално законодателство, което ще разреши на американските корпорации да се разпореждат безнаказано с живота и здравето на европейските народи и с природата на страните им, а държавите им ще бъдат безсилни пред задаващите се своеволия.

Примери? По силата на TTIP новодошлият "инвеститор" у нас или където и да е в Европа, който иска да прилага фракинг за добив на шистов газ, да сече гори, да добива метали, да трови природата, да продава ГМО храни противно на всякакви екостандарти, ще може да го прави безпрепятствено. Ама искаме 8-часов работен ден, запазване на социални придобивки, справедливо заплащане - всичко това отива на боклука. Защото родните закони няма да важат пред алчността и интересите на транснационалния капитал. Той вече ще е в правото си да съди цели държави и да иска компенсации за загуби и пропуснати ползи.

Стр. 3

41
6

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 | USD: 1.54758 | GBR: 2.48139 | CHF: 1.61746

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 11 ОКТОМВРИ 2014

ТРИ ПАРТИИ ИСКАТ ОТКАЗ ОТ ПРЕФЕРЕНЦИИТЕ

Три партии поискаха промяна в методиката за изчисляване и разпределение на мандатите в парламента. По различни поводи ГЕРБ, ДПС и БСП настояха за промени на Изборния кодекс в тази връзка. Някои от тях настояват и за премахване на преференциалното гласуване, съобщи Медиапул.

От левицата твърдят, че заради преференциалната кампания избирателите им са се обърквали масово и в квадратчетата за партийните номера са отбелязвали и преференциалните, което е направило невалидни хиляди бюлетини. Ползвайки за повод високия брой недействителни бюлетини и случая в Кюстендил, където заради преразпределението на гласовете мандат получават ДПС и кандидатът им Александър Методиев - бат'Сали, в петък от ГЕРБ се обявиха за промени в закона. За мен системата Хеър-Ниймайер е несправедлива, обяви на пресконференция Бойко Борисов. Той обясни, че партията му харесва възможността за пренареждане на кандидат-депутатските листи, но "хората не разбират преференцията".

Позовавайки се на данни от ЦИК, Цветан Цветанов направи съпоставка между броя на недействителните гласове, когато е имало преференции - през 2014 г., и когато е нямало такива - през 2009 и 2013 г. "През 2009 г. недействителните бюлетини са били 97 387, през 2013 г. - около 90 000, а през 2014 г. - 218 125", обясни той. Заради №9 на бюлетината на ГЕРБ девет души, подредени в девета позиция в листите, получиха преференциален вот и влязоха в парламента. Засега половината от тях се отказаха от депутатските банки и декларираха пред ЦИК, че не желаят да бъдат обявени за избрани.

В ДПС още от самото начало са против възможността за пренареждане и още при приемането на Изборния кодекс настояваха прагът на успешния преференциален вот да бъде над 50%.

Снимка БГНЕС

България ще увеличава плавно разходите за отбрана в съответствие с приетите документи на срещата на върха на НАТО в Уелс. Това заяви днес президентът Росен Плевнелиев при откриването на Индустриалния форум в резиденция "Бояна" вчера

Бойко Борисов се отказа от кабинет на малцинството

За споделяне на отговорностите в бъдещия кабинет ще настоява ГЕРБ, ако ли не - отново избори

Милена НИКОЛОВА

Контактната група за преговори на ГЕРБ, която ще води преговорите по съставяне на кабинет с мандата на първата политическа сила, ще изслуша всички партии, влизащи в състава на следващото Народно събрание. Това обяви вчера лидерът Бойко Борисов. Той обясни, че ГЕРБ ще предложи друг за премиерския пост, а не него, когато лидерът на ГЕРБ не е Бойко Борисов. По думите му, заради ниския резултат от вота партията му е отворена за разговори с всички без изключение, а стабилно правителство може да се постигне само ако в следващата коалиция влязат двама и повече политически партньори. Борисов побърза да обяви и другото условие - всеки от участниците в споразумението ще е длъжен да излъчи министри, за да сподели отговорността от управлението.

Широка коалиция, в смисъла на това, което в Европа разбират, между десница и левица се прави, когато това означава голямо мнозинство в парламента. И ако ние имахме над 100 депутати, а БСП примерно 80, тогава вече хипотезата за едно стабилно управление можеше да съществува, каза той. Борисов отново повтори, че няма да влезе в управление с ДПС. "По-ясно от това не виждам как да го кажа", заяви той и заради купуването на гласове се обяви за привърженик на машинното гласуване.

Борисов повтори, че Цветан Цветанов няма да бъде вътрешен министър, но пък номинира Цецка Цачева за шеф на Народното събрание. Той обяви още, че ако до 10 дни, колкото траят преговорите с другите политически сили, не се стигне до разумно решение, ГЕРБ върви към нови избори. По отношение на Реформаторския блок той обясни, че Радан Кънев се опитва да го вкара в задкулисие. С поведението си РБ изнервял симпатизантите на ГЕРБ.

Във връзка с исканията на Реформаторския блок лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов да не бъде министър-председател той заяви, че това означава продължаване на задкулисието. Според него при всички случаи министрите и премиерът отново ще тичат при него за съвети и решение. "Да стана водач на задкулисието - това иска от мен Радан Кънев", обясни той и директно посочи, че зад РБ стои Иван Костов, който им дърпа конците.

На въпрос какво е становището на ГЕРБ по отношение на КТБ Борисов отговори, че законът за БНБ е такъв, че дава всичките възможности на банката и я пази от политиците. Той атакува шефа на БНБ Иван Искров, който сега бил в Ню Йорк за среща на СБ и поиска неговата смяна, но обяви, че това също ще е предмет на консенсусно политическо решение.

За ДКЕВР Борисов смята, че трябва да е избран с поне 2/3 консенсус от НС, за да няма политическо влияние върху регулатора. С "Мариците 1 и 3" според него трябват преговори за намаляване цената на тока. Той беше категоричен, че е неприемливо решението на служебния министър Шаламанов да купува втора ръка бойна техника, а не да се стреми да поиска като подарък нови самолети. "Аз дори не знам за какво спорят. Ако спорят за това, че трябва да купим един цял самолет втора употреба, съм против. Да купим някоя браква от Гърция и да се хвалим с един "Фантом" е обидно за нашата държава. Освен това, ако искат споделена отговорност в рамките на НАТО, така както са подпомогнали много държави, да ни подарят една ескадрила", каза Борисов по темата.

Пряка критика беше отправена и към служебните министри, които се изживявали не като служебни и раздавали пари на данъкоплатците, все едно не били временно там.

ДУМА ВИ ПРИЗОВАВА

Включете се в общоевропейския протест

Искате ли
- децата ви да ядат пилета с хлор и ГМО-храните да бъдат основното на трапезата ви;
- да загубите работата си, за да могат богатите да се къпят в шампанско;
- чужди компании да надупчат Добруджа за шистов газ и да оставят след себе си екологична катастрофа;
- да дадете политическа власт на корпорациите;
- държавата да изхвърли на боклука социалната защита и да премахне екологичните стандарти, защото богаташите искат свръхпечалби?

Всичко това ще се случи, ако бъде подписано Споразумението за трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции (TTIP), по което **САЩ и ЕС преговарят тайно.**

Уважаеми читатели на ДУМА,

ЕЛАТЕ НА ПРОТЕСТИТЕ!

На 11 октомври 2014 г. (събота)

В СОФИЯ, от 16:00 ч., пред паметника на Патриарх Евтимий
ВЪВ ВАРНА, от 11:00 ч., пред входа на Морската градина (до колоните)
В ПЛОВДИВ, от 16:00 ч., на Копчетата (площад "Стефан Стамболов")
В ШУМЕН, от 11:00 ч., пред паметника на Тодор Колев
В ДОБРИЧ, от 10:00 ч., пред църквата "Св. Георги"
ВЪВ ВИДИН, от 16:00 ч., площад "Бдинци"
В ПАЗАРДЖИК, от 18:00 ч., пред Часовника

Нека отстоим правото си на демократично общество и чиста природа! Да не позволим интересите на частния корпоративен капитал да застават над закона и над нашите граждански права!

Събитието (в София) е инициирано от: Гражданска инициатива за забрана проучването и добива на шистов газ по метода хидравлично разбиване, сдружение "За Земята", сдружение "Солидарна България", Социален център "Хаспел".

СЪДЪТ:

Бареков не е обидил Борисов, казвайки, че е тъп

Софийският районен съд оправда бившия телевизионен водещ и председател на "България без цензура" Николай Бареков по едно от делата - за обида, които лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов води срещу него. Съдът приема, че Борисов не е възприел лично репликата, че е тъп, изречена от Бареков в предаване по Нова телевизия, съобщават от съда. "Безспорно думата "тъп" е обидна, но тъжителят (бел. ред. - Борисов) не е чул лично подсъдимият да я изрича, защото не е бил в студиото, нито я е възприел лично, гледайки предаването на посочената в тъжбата дата (19 октомври), тъй като е бил в самолет на път за България. Поради това съдът прецени, че не е налице престъпление и оправда Бареков", уточняват от СРС.

За да бъде довършено престъплението "обида", то тя трябва да бъде възприета лично. По делото е установено, че Бойко Борисов не е гледал лично предаването на 19 октомври 2013 г., а е чул преразкази на интервюто с Бареков от свидетелите по делото, които сами сочат в показанията си, че са му преразказали почти всичко. Възможно е Борисов да е възприел запис на предаването на 20 октомври, но тази дата не е изрично посочена в тъжбата, която определя предмета на делото.

Борисов трябва да заплати разноските за експертизи по делото в размер на 355 лв.

ЕК ни отпусна 10,5 млн. евро за щетите от наводненията

Европейската комисия отпусна на България 10,5 млн. евро за компенсиране на щетите от тазгодишните наводнения. Това става ясно от съобщение на ЕК, разпространено до медиите.

Еврокомисарят по регионалната политика Йоханес Хан обяви вчера пакет от помощи на стойност близо 80 млн. евро за справяне с щетите от наводненията в Сърбия, Хърватия и България. От отпусната помощ 60,2 млн. евро ще бъдат предоставени на Сърбия. Други 8,96 млн. евро са за Хърватия. България получава 10,5 млн. евро, сочи разпределението на средствата от ЕС.

В съобщението се посочва, че средствата са предназначени за покриване на част от щетите по инфраструктурата, направените разноски по спасителните дейности и разчистването на последиците от бедствието.

Хан изразява надежда преди това държавите от ЕС бързо да утвърдят решението на ЕК. Съгласно правилата в ЕС решението на Еврокомисията подлежи на допълнително одобрение от Европейския парламент и от Съвета на ЕС.

Осем български града на протест срещу скандално споразумение

Трансатлантическият договор заплашва мораториума върху добива на шистов газ и забраната за ГМО, алармираха организации

Павлета ДАВИДОВА

София, Варна, Пловдив, Шумен, Добрич, Видин, Пазарджик и Бургас днес излизат на протест срещу Трансатлантическото споразумение, по-известно като ТТПИ. Шествия срещу споразумението ще има в около 250 европейски града, акции са предвидени и в САЩ. Повече от 240 европейски организации се включват в общоевропейския протест, съобщиха еколюбители вчера. Гражданите, протестиращи срещу ТТПИ, са изпратили писмо до президента Росен Плевнелиев, до депутатите в 43-то НС и до представителите ни в Европейския парламент. Те питат дали България участва в подготовката на споразумението, какви предложения е направила страната за защита и гарантиране на националните интереси, подложени ли са на обсъждане и дали са правени разчети как ТТПИ ще се отрази на българската икономика и социалната сфера.

"Солидарна България", ПП "Зелените", "Българска левица", Зелената партия и движение "За природата" са сред организаторите на протестите в България. Те са притеснени от пълната липса на прозрачност в преговорния процес и опасността от занижаване на потребителските стандарти и нахлуване на ГМО стоки в Европа.

Иво Христов от "Солидарна България" припомни три от трудните победи на гражданското общество в България - спирането на споразумението АСТА, мораториумът върху ГМО продуктите и забраната за добив и проучване на шистов газ. Той коментира, че ТТПИ може да реанимира забраната, като преодолее вътрешното законодателство, налагайки му надналционалното споразумение между ЕС и САЩ.

Ако приемат ТТПИ, България ще се превърне в кукла на конци, управлявана от големите корпорации, предупредиха организаторите на протеста

Сериозна е и опасността ТТПИ да постави големите корпорации над суверенните държави и европейските граждани и дори над общоевропейското законодателство. Възможност за това е опцията корпорациите да изправят държавите на арбитраж заради планирани, но нереализирани ползи. За пример бе посочен случай в Канада, където в част от Квебек е наложен временен мораториум върху добива на шистов газ през 2011 г. В отговор заинтересованата компания завела иск за 250 млн. канадски долара заради накърнения инвестиционен интерес, заяви Генади Кондаров. Предлагаме да се въведе контрол на всяка сонда на територията на българската държава, поиска Ива Александрова от партия "Зелените". Организаторите на днешния протест настояват и за законови промени с цел мониторинг и контрол на сондажите.

УВОЛНЯВАТ РАБОТНИЦИТЕ ОТ ЗАВОДА В ГОРНИ ЛОМ

38 служители от цех "Утилизация" на завода за боеприпаси в Горни Лом ще бъдат съкратени, съобщи Ангел Милчев, директор на дирекция "Бюро по труда" - град Белоградчик. В дирекцията е постъпило уведомление на основание Закона за насърчаване на заетостта и правилника за прилагане на този закон от фирма "Видекс", в което се посочва, че в едномесечен срок, считано от 9 октомври, служителите ще бъдат уволнени.

Хората, които са с адресна регистрация в общините Чупрене и Белоградчик, ще бъдат регистрирани в дирекция "Бюро по труда" в Белоградчик, а тези с друга адресна регистрация съответно ще бъдат регистрирани в дирекцията в град Монтана, тъй като тя се случва по постоянен адрес, обясни Милчев. По думите му, все още няма постъпил конкретен списък с имената на хората. Ангел Милчев обясни още, че в този едномесечен срок ще бъде процесуално уточнено всичко необходимо и от 10 до 14 ноември на хората ще бъдат връчени заповеди за прекратяване на трудовото правоотношение.

При взрив в завода преди седмица живота си загубиха 15 души.

ЧЕСТИТ 90-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ!

СОФИЯ СТЕФАНОВА БОНЕВА

родена на 12.10.1924 г.

Да си винаги здрава, за да ни радваш още много години!
Обичаме те много, скъпо майче!

От семейството

ШЕФЪТ НА ДАНС:

Терористи се опитват да влязат в България

Има случаи, при които лица, съпричастни към терористични организации, са се опитали да влязат в страната ни в контекста на бежанската вълна. Това коментира пред журналисти председателят на ДАНС Владимир Писанчев при представянето в НИМ на конфискувани при спецоперации културни ценности от национално и световно значение.

Той обясни, че след като бъдат установени такива случаи, съответните лица се изолират мигновено и при отделни случаи се екстрадират. По думите му ДАНС работи с МВР, водят се разследвания и се предприемат съответните мерки, когато е установен такъв случай. Писанчев посочи още, че имат много добро взаимодействие и с чуждите служби. "Бъдете уверени, че работим добре", заяви председателят на ДАНС.

На въпрос дали тези хора са от Афганистан или Сирия, откъдето е най-големият поток бежанци, Писанчев посочи, че има от различни държави, но главно от тези дестинации. Той уточни, че няма данни за свързани с "Ислямска държава" лица.

"България напоследък се оказа между две огнища на напрежение и ние трябва много сериозно да помислим каква ни е стратегията като държава в тази посока, защото ние се оказваме на практика фронтова държава", заяви председателят на ДАНС. Той увери, че няма заплаха за националната сигурност на България.

Шофьор без книжка опита да подкупи полицаи с 60 лева

45-годишен мъж от с. Дъбово е задържан за едно денонощие, защото се опита да подкупи полицаи в Старозагорско вчера. Полицейски патрул спрял автомобил, който се движел без светлини. В хода на проверката е установено, че водачът не притежава свидетелство за управление. За да избегне санкцията, 45-годишният мъж от село Дъбово предложил подкуп и хвърлил в патрулния автомобил 60 лева. По случая е образувано бързо полицейско производство, а водачът е задържан за срок до 24 часа във Второ РУ МВР - Стара Загора.

ПАК БЛЪСНАХА ТИЙНЕЙДЖЪР НА ПЕШЕХОДНА ПЪТЕКА

Втори тийнейджър пострада при пътен инцидент в Разград на пешеходна пътека за последните 2 седмици. След като в края на септември на кръстовището на ул. "Добровска" и "Жеравна" бе блъснато 12-годишно момиче, преди два дни на друго кръстовище – между "Априлско въстание" и "Бузлуджа", бе блъснато 16-годишно момче.

Инцидентът станал около 15,45 ч. Лек автомобил БМВ, управляван от 39-годишния Е.А., на пешеходна пътека удря тийнейджъра с инициали А.С. Пострадалият е настанен в хирургичното отделение на МБАЛ-Разград със съмнение за комоцио и натъртвания, без опасност за живота. На водача са съставени актове по Закона за движение по пътищата.

5 загинали и 11 ранени при инциденти на жп прелези

Само за 2014 г. смъртните случаи при инциденти на жп прелези са 5, а ранените са 11, съобщиха вчера от Националната компания "Железопътна инфраструктура" и алармираха, че шофьорите продължават да не спазват Закона за движение по пътищата.

Във връзка с инцидента на жп прелез в столичния квартал "Обеля", при който загина човек, НКЖИ призовава водачите на МПС да спазват правилата при пресичане на жп прелез. ДУМА припомня, че в четвъртък в 14.10 ч. локомотив, движещ се от гара Волуяк за Централна гара София, удари лек автомобил "Сеат" на жп прелез "Обеля". Прелезът е съоръжен с бариера с ръчно задвижване и сигнализация, редовно задействана, съобщават от НКЖИ. Пътниците в автомобила са били двама, единият загина. Незабавно е назначена комисия първа категория от главния ревизор по безопасността на НКЖИ, която включва експлоатационните директори на НКЖИ и "БДЖ - Товарни превози". От НКЖИ допълват, че от 2002 г., откакто се води статистика, на този прелез не са регистрирани инциденти.

Междувременно стана ясно, че служебният министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията Николина Ангелкова е свикала извънредно съвещание с ръководствата на НКЖИ, БДЖ и ИА "Железопътна администрация" във връзка с инцидента.

До изясняване на случая да бъдат временно ще бъдат отстранени от длъжност прелезопазачът, който е бил на смяна, ръководителят движение на жп гара Волуяк и директорът на поделение "Управление на движението на влаковете и гарова дейност" - София.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ПРОТЕСТИРАЩИ МАЙКИ:

Детските очи не лъжат

Десетки души, включително и родители на деца с аутизъм, се събраха на протест пред сградата на МОН вчера в подкрепа на Ана-Мария и за правата на всички деца в България. Протестът беше мирен. Нямаше викове и скандирания. Хората, които дойдоха да подкрепят 13-годишното момиче аутист, чиито родители подадоха сигнал за извършено посегателство спрямо дъщеря им, носеха плакати с лика на заместник-министъра Ваня Кастрева, на които пишеше: "Дисциплинарно уволнение". Другите плакати гласяха: "Детските очи не лъжат, вярвам на дете-аутист!" "Докога институциите ще прикриват насилието над деца?", гласи друг надпис. Майката на Ана-Мария, която също бе на протеста, каза, че приема извинението на заместник-министъра Кастрева, но не прощава. "Аз вярвам на детето си. Тук не е до смелост", каза майката Радосвета Симеонова. Аз смятам, че всяка една майка, която има някакво съмнение за нещо, трябва да реагира. Нали трябва да защитиш детето си, попита емоционално Радосвета. "Как да защитя Ана-Мария? Как да продължа да го правя, след като тези институции под никаква форма не реагират? Те реагираха само на това, че пуснах във фейсбук и че стана скандал. Това ли трябва да е причината", продължи майката. ДУМА припомня, че Районната прокуратура образува наказателно производство срещу неизвестен извършител за извършено чрез употреба на принуда блудствено действие спрямо 13-годишното момиче на 19 септември в Четвърто помощно училище.

Близнашки поиска справка за чистката на кабинета си

Примерите са много важни да имаме готовност да дадем отпор, инструктира министрите служебният премиер

До края на седмицата всеки министър от служебния кабинет да подготви справка колко души е уволнил за двата месеца, откакто е назначен, и с какви мотиви. Това е разпоредил премиерът Георги Близнашки на последното заседание на Министерския съвет. Поръчката стана известна, след като бе публикувана стенограмата от заседанието на Министерския съвет от 8 октомври тази година на интернет страницата на правителството.

"Така, че молбата ми е по министерства до края на седмицата да се направи един преглед и всеки от вас да е готов да защити основните промени и да обясни едни или други персони са били отстранени. Нагледните примери действат най-убедително. Така е устроена човешката психика - не бройката, не количеството", инструктира подчинените си Близнашки.

Очевидно той все пак се е впечатлил от упреците към кабинета му, че извършва тотална чистка във ведомствата, макар да е премиер на служебен кабинет. "Биx ви помолил за тези уволнения и назначения, които направихме през последните два месеца, кратки справки", разпорежда още на подчинените си министър-председателят.

Освен това Близнашки препоръчва и как точно да се направят справките - да има аргументи защо е уволнен този или онзи служител. "Примерите са много важни. Знаете тези приказки за поголовни чистки и прочие, да имаме готовност да дадем един категоричен отпор, защото ние бяхме изключително сдържани, в крайна сметка", развива концепцията на защитата на чистките Близнашки. Според него чрез масовите уволнения служебният кабинет се е опитал да поддържа равновесие в обществото. След което служебният премиер споделя тъгата си от неразбирането: "но това далеч не беше оценено от всички политически сили".

Още при встъпването си в длъжност преди два месеца Георги Близнашки обяви, че няма да има чистки в министерствата, че хората трябва да работят спокойно. Но си остави отворена вратичка - щели бъдат уволнявани хора, които проявявали политически пристрастия. В този дух е и следващата инструкция към министрите за подготвяната справка: "В много случаи става дума за компрометирани хора. Примерите са много важни", подчертава Близнашки.

Изглежда в началото на мандата си служебният министър-председател е дал и друга команда - да се направи проверка колко души са съкратени и колко назначени от предхождащото го редовно правителство, защото отчита резултатите от това.

"Впрочем ние направихме едно проучване за назначенията и уволненията на предходното правителство и там те са над 2500", казва на заседанието Близнашки.

Работа за около 800 българи предлагат европейски работодатели

Аида ПАНИКЯН

Италия търси български приложни математици или инженери с научна степен, а Холандия предлага на нашенци работа в IT сектора и в корабостроенето. Това са част от около 800-те работни места, обявени по време на международната информационно-трудова борса "Европейски ден на труда", която се проведе вчера в Бургас. Борсата се организира от Агенцията по заетостта, която е член на мрежата на ЕК "Европейски услуги за заетост" (EURES) и се провежда за четвърта поредна година по Българското Черноморие. В нея участват работодатели и посредници от Австрия, Германия, Холандия, Великобритания, Италия, Чехия, Словения, Полша и България, както и консултанти по трудови и осигурителни права в Германия от мрежа "ОСЕМ" към КТ "Подкрепа".

Предлаганите възнаграждения зависят от опита на бъдещия работник, нивото на длъжността, която ще заеме, познанията по езика на държавата, в която е работното място. Австрия търси за предстоящия зимен сезон 250 сервитьори, готвачи, бармани, камериерки, на Германия са й необходими около 100 специалисти в тази област, а Великобритания - 30 опитни готвачи. Холандия и Германия търсят специалисти в техническите и инженерни специалности. Работа за 50 заварчици, IT специалисти, корабостроители, технически кадри предлага скандинавската страна. Петдесет товарачи на летище Мюнхен, както и 84 работни места за електротехници, фрезисти, мотористи, складови работници, специалисти по мехатроника търси Германия. Чехия предлага 142 места за берачи на ябълки и круши, както и работници в хранително-вкусовата промишленост. Едно от основните изисквания, освен за работещите в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, е много доброто познание по езика на приемащата държава, а знанията по друг чужд език е предимство.

Безработицата през септември е 10,55 процента

Аида ОВАНЕС

През септември регистрираните в бюрата по труда безработни са били 10,55 процента, съобщи Асен Ангелов, изпълнителен директор на Агенцията по заетостта. Това е с 0,1% повече от август, но с 0,3% по-малко от нивото през септември миналата година. В бюрата по труда са регистрирани 345 375 безработни - с 2872 повече от август и с 9188 по-малко от септември 2013 г. Агенцията обяснява нарастването на безработицата за последния месец с началото на кампаниите "Старт в кариерата" и "Младежка заетост", които са подтикнали много младежи да се регистрират в бюрата по труда. Над една трета от новорегистрираните безработни през месеца са на възраст до 29 години. В бюрата по труда са регистрирани общо 345 375 безработни, което с 2872 повече спрямо август. В същото време регистрираните безработни са 9188 по-малко в сравнение със септември преди година. Заявените от реалния сектор свободни работни места през месеца са 16 500, с 2371 повече, отколкото предходния месец. Започналите работа на първичния пазар безработни са 17 696 - с 4950 повече от август 2014 г. Година по-рано постъпилите на работа на първичния пазар са били с 2267 по-малко.

Правят програма за предпазване на децата от насилие

Министерството на образованието и науката организира срещи с институции и неправителствени организации за изготвяне на специален механизъм за превенция срещу злоупотребата, насилието и посегателствата над деца и ученици в детските градини и училищата, съобщи пресцентърът на МОН. Вече е разговаряно с Националната мрежа за деца. Предстои покана за разговор с представители от МВР, Министерството на труда и социалната политика, Държавната агенция за закрила на детето и др. Постигнато е съгласие, че трябва да започне изграждането на политики за закрила на децата и учениците, които да се въведат в българските училища и да гарантират максимална защита на подрастващите. От НМД предлагат механизмът да има три стълба за превенция срещу злоупотребата, насилието и посегателството над деца в училищата. Първо, правилен подбор на педагогическия и непедагогическия персонал. Второ, изработване на система за информиране на педагози и родители при съмнения и действия на насилие. Трето, периодични атестации на работещи в образованието. Преписките за физическо насилие в Държавната агенция за закрила на детето са 93, за психическо - 80, сексуално насилие или блудство с дете - 26, сочат проверки. По 1228 преписки е работила ГД "Контрол по правата на детето" на ДАЗД за 6-месечието. Анализът на жалбите и сигналите показва, че 257 случая са свързани с насилие над деца. Сигналите на националната телефонна линия за деца за 2014 г. до момента са общо 343. В 157 от тях е имало данни за физическо насилие, а то най-често върви с психическо. В 17 случая е съобщено за сексуално насилие. 34 са случаите, в които има данни за неглижиране.

СЪОБЩЕНИЕ

Напомняме Ви, че на ул. "Позитано" №20 (партер) да посетите безплатната юридическа консултация с приемно време понеделник, сряда и петък от 16-18 часа.

КНСБ:

България е на ръба на дефлационната спирала

Снимка БГНЕС

За повишаване на доходите, за да има потребление и да се спре процесът, призова президентът на синдиката Пламен Димитров

За първи път от 25 години насам България е в устойчив режим на дефлация - над 1%. Това е нещо, което се подценява, тъй като по-пагубно нещо от дефлацията за икономиката няма, тя е по-страшна от хиперинфлацията. Това заяви в Русе президентът на КНСБ Пламен Димитров, предаде БГНЕС.

Ако влезем в дефлационна спирала при повече от 2 процента, трудно има излизане. В момента България е на ръба на дефлационната спирала, каза Димитров. Той обясни до какво води на практика дефлацията. Цените намаляват, но се губят работни места при ниска себестойност на продукцията, оттам има по-малки приходи за бизнеса и по-малко доходи за хората. Призивът на КНСБ към бъдещото правителство е да набележи комплекс от мерки, в това число и повишаване на доходите, за да има потребление и да се спре процесът. "Дефлацията се бори с харчене и затова този въпрос трябва да се адресира на политическо ниво и да се предприемат макроикономически мерки", коментира Димитров.

По-пагубно нещо от дефлацията за икономиката няма, тя е по-страшна от хиперинфлацията, изтъкна Пламен Димитров

Именно приоритетните сфери и мерките в икономиката, в бюджетните системи и секторни политики, облечени в бюджетни и фискални проекции, ще определят позицията на КНСБ спрямо бъдещото управление.

Три са най-важните неща, които трябва да бъдат свършени от новото правителство. Едното от тях е възраждането на индустрията, което да бъде поставено в центъра на управленската стратегия. "Никакви реминисценции към миналото, поглед напред, час по-скоро към Брюксел, защото там има ресурс. Всичко останало са добри програми, добри писания, но няма ли пари, нищо не става. Новият президент на ЕК Жан-Клод Юнкер заяви своя план за възстановяване на индустриите на Европа в размер на 300 млрд. евро за три години. Основната задача на бъдещия премиер би трябвало да бъде да намери формулата как политически да стимулира процеса на включването на държавата и икономиката ни в инвестиционни проекти", обясни Пламен Димитров.

А за да се случи това, има още две важни условия - гарантиране на енергийните доставки, което предполага нова дългова стратегия на България за поне 1,5 млрд. лв. "Или ще го понесем чрез дългово финансиране, или ще го понесем чрез цената на тока. А втората възможност за мен не стои изобщо. Това трябва да бъде заложено като нов дълг за 2015 г.", заяви лидерът на КНСБ. Второто условие е предотвратяване на дефлационната спирала.

Износът намалял с 2,9 на сто за 8 месеца

През периода януари - август от България са изнесени стоки общо на стойност 27,9 млрд. лв. и спрямо съответния период на 2013 г. износът намалява с 2,9 на сто, показват предварителни данни на Националния статистически институт (НСИ).

През август общият износ възлиза на 3,8 млрд. лв. и намалява с 3,4 на сто спрямо същия месец на предходната година.

През периода януари - август в страната са внесени стоки за 33 млрд. лв. (по цени CIF), или с 0,2 на сто повече спрямо същия период на 2013 г.

През август общият внос се увеличава с 11,1 на сто спрямо същия месец на предходната година и възлиза на 4,3 млрд. лева.

Общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно през периода януари - август и е на стойност 5072,6 млн. лв., което е с 906,8 млн. лв. повече от салдото за първите осем месеца на 2013 г. По цени FOB/FOB (след елиминиране на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) салдото през периода януари - август също е отрицателно и е в размер на 3640,1 млн. лева.

През август общото външнотърговско салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно и е на стойност 524,6 млн. лева. По цени FOB/FOB салдото също е отрицателно и е в размер на 308,4 млн. лева.

Хотелиерите отчитат 12,5% ръст на приходите през август

Хотелите и другите места за настаняване отчитат приходи от нощувки през август в размер на 239,7 млн. лв., с 12,5% повече в сравнение с август 2013 г., сочат данни на Националния статистически институт (НСИ), публикувани вчера. Регистрирано е увеличение както в приходите от български - с 23%, така и от чужди граждани - с 9,9%.

През август 2014 г. в страната са функционирали 2923 места за настаняване с над 10 легла - хотели, мотели, кемпинги, хижи и други. Броят на стаите в тях е 130,8 хил., а на леглата - 292,2 хиляди. В сравнение с август 2013 г. общият брой на местата за настаняване се увеличава с 6%, а на леглата в тях - с 5,6%.

Общият брой на нощувките във всички места за настаняване, регистрирани през август, е малко над 5,089 млн., или с 1,3% повече в сравнение със същия месец на предходната година. Най-голямо увеличение на нощувките (с 5,7%) се наблюдава в местата за настаняване с 4 и 5 звезди, в които са реализирани 58% от общия брой нощувки на чужди граждани и 24,6% - на българи.

Броят на преночувалите лица обаче намалява с 0,8% в сравнение с август 2013 г. и е 998,7 хиляди.

Общата заетост на леглата през август е 56,9%, като тя е най-висока в местата за настаняване с 4 и 5 звезди - 69,7%, следвана от местата за настаняване с 3 звезди - 57,1%, и с 1 и 2 звезди - 39,9%. В сравнение със същия месец на предходната година заетостта на леглата намалява с 2,6 процентни пункта, като най-голямо е понижението при местата за настаняване с 3 звезди - с 6,2 процентни пункта.

„Южен поток" поскъпва с 47%

Строителството на газопровода "Южен поток" поскъпва с 47% до 23,5 млрд. евро. Това обяви заместник-началникът на финансово-икономическия отдел на "Газпром" Александър Иванников, съобщи Money.bg, като се позовава на агенция "Интерфакс". Според новите разчети на газовия концерн само морската част на тръбата ще струва 14 млрд. евро. Изграждането на сухопътната част от Варна до австрийския газов хъб Баумгартен се очаква да струва 9,5 млрд. евро, каза още Иванников.

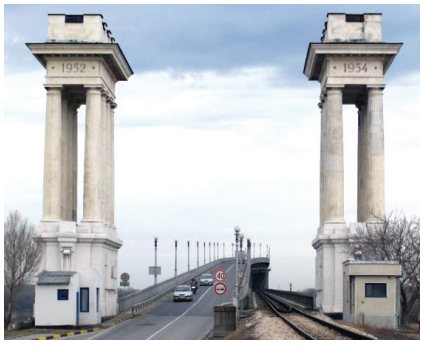
До момента разходите по морския участък се оценяваха на 10 млрд. евро, а сухопътното строителство на 6 млрд. евро. Сухопътният участък на тръбата само на българска територия се оценяваше на поне 3,7 млрд. евро, без в него да е включена цената на тръбите, обясниха преди няколко месеца от проектната компания "Южен поток България", пише 3e-news.

"Газпром" смята да поиска гаранции за строителството на газопровода от руската агенция за експортно застраховане ЕКСАР. Агенцията е еднолична собственост на руската Внешэкономбанк.

Строител на морската част на тръбата от руския град Анапа до района на Кара Дере край Варна е компанията "Южен поток транспорт". Половината от собствеността в нея е на "Газпром", 20% държи италианската Eni, а по 15 на сто си поделят германската Wintershall и френската EDF.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ · С · ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Наш ред е да чистим снега от Дунав мост

Българската страна ще има ангажимента да почиства Дунав мост от снега тази зима. Това съобщиха от областната управа в Русе, предаде БТА.

През миналия зимен сезон почистването на съоръжението се извършваше от румънската страна. Според подписан протокол между двете държави то се осъществява на ротационен принцип. По тази причина областната управа на Русе обяви обществена поръчка за снегопочистване и опесъчаване в зоната на ГКПП "Дунав мост". Прогнозната стойност е 65 000 лева без ДДС, а финансирането ще бъде от републиканския бюджет.

Фирмите могат да подават оферти за участие в процедурата до 20 октомври.

Пакистанка и индиец взеха Нобела за мир

Правозащитниците Малала Юсуфзаи и Кайлаш Сатяртхи си поделят престижното отличие

Снимка БГНЕС

Активистите за правата на децата Малала Юсуфзаи от Пакистан и Кайлаш Сатяртхи от Индия са носителите на тазгодишната Нобелова награда за мир. Отличието им бе връчено за "борбата им срещу потискането на децата и младите хора, както и за правото на всички деца на образование".

Така 17-годишната Юсуфзаи стана най-младият носител на престижното отличие. Преди две години тя бе простреляна в главата от талибани заради дейността ѝ в полза на образование за всички. Миналата година тя бе удостоена с престижната награда "Сахаров" за свобода на мисълта, връчвана от Европарламента.

60-годишният Сатяртхи продължава традицията на Махатма Ганди за различни форми на мирни протести, "фокусирайки се срещу експлоатацията на деца за финансови цели". Той също така допринесе за разработването на важни международни конвенции за правата на децата. Сатяртхи посвети наградата си на децата в робство.

"Нобеловият комитет счита за важно, че индуист и мюсюлманка, индиец и пакистанка са обединени от обща борба за образование и срещу екстремизъм", каза Торбьорн Ягланд, председател на норвежкия Нобелов комитет.

"Децата трябва да ходят на училище, а не да бъдат финансово експлоатирани. В бедните страни по света 60% от населението е под 25-годишна възраст. Това е предварително условие за мирно глобално развитие, гарантиращо, че правата на децата и на младите хора ще бъдат спазвани. В конфликтните зони насилието над деца води до продължаване на насилието от поколение на поколение", заяви Ягланд и допълни, че светът се доближава до целта си да елиминира детския труд.

"Въпреки младостта ѝ, Малала Юсуфзаи вече от няколко години се бори за правото на момичетата на образование и показа със своя пример, че децата и младите хора също могат да допринесат да подобряването на собственото им положение. Тя направи това при най-опасни обстоятелства. Чрез героичната си борба тя се превърна във водещ защитник на правата на момичетата на образование", подчерта Ягланд.

Основателят на Нобеловите награди - шведският индустриалец Алфред Нобел, завещава на комисията да дава наградата на "човека, който е направил най-много или най-доброто за братството между народите, за премахването или намаляването на постоянните армии и за провеждане и насърчаване на мирни конгреси".

Комитетът тълкува тези инструкции по различен начин с течение на времето, като понятието за мир бе разширено, включвайки усилията за подобряване на правата на човека, борбата с бедността и опазването на околната среда, припомня АП.

Рекордните 278 кандидатури се бореха за престижното отличие. Сред фаворитите бяха бившият консултант на американската Агенция за национална сигурност Едуард Сноудън, който разкри програмата за следене на САЩ и главата на Римокатолическата църква Папа Франциск.

кратки

Обстановката в Донецк остава напрегната

Обстановката в украинския град Донецк е останала напрегната, съобщи украинската агенция УНН, позовавайки се на съобщение на официалния сайт на кметството на града. Загинали са трима мирни граждани, а други петима са ранени. От 18.30 часа на четвъртък до 3.30 часа през нощта е продължил артилерийският обстрел срещу квартал Куйбашевски.

В Испания заловиха 150 кг кетамин

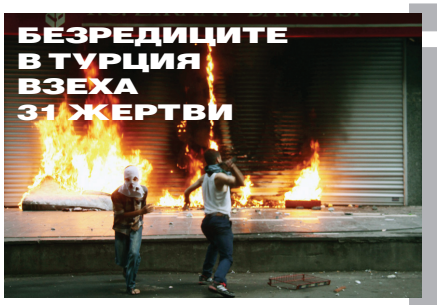
Испанската полиция е конфискувала 150 кг кетамин при операция в Барселона. По данни на директора на Националната полиция на Испания Игласио Косидо, синтетичният наркотик е бил доставен в страната с камиони от Латвия и е бил предназначен за разпространение в различни държави на Европа. Смята се, че наркотиците са произведени в Китай или Индия.

Бент ще пази Джакарта от морето

Властите в индонезийската столица дадоха началото на строителството в залива на Джакарта на огромен бент, на стойност 263 млн. долара, за защита от заблатяване, наводнения и покачващото се Яванско море. "Ако не вземем мерки, през 2050 г. Джакарта ще потъне заради бързото потъване на почвата и повишаването нивото на морето", каза министърът на икономиката Хайрул Танджунга на церемонията по полагането на първия камък.

Япония се готви за супертайфун

Япония се готви за силния тайфун "Вонгфонг". Супертайфунът се очаква да връхлети архипелага през уикенда. С ветрове със скорост до 252 км/ч тайфунът се е насочил към южната островна верига Окинава.

Прокюрдските протести, които разтърсват Турция от понеделник вечер, най-вече югоизточната част, населена предимно с кюрди, отнеха живота на най-малко 31 души, а 360 бяха ранени, сред които 139 полицаи, съобщи в Анкара вътрешният министър Ефкан Ала. Силите на реда са арестували 1024 души, от които 58 са с повдигнати обвинения, допълни Ала, като уточни, че много държавни сгради и магазини също са пострадали.

"Тази поредица от насилие трябва да спре незабавно, всички трябва да изиграят своята роля за слагане на край на тези инциденти", каза още министърът.

Безпрецедентните в последните години сблъсъци започнаха в понеделник вечер след призив на основната кюрдска партия в страната за протести срещу отказа на правителството да се притече на помощ на кюрдския граничен град Кобане в Сирия, обсаден от джихадистите от групировката "Ислямска държава".

Мнозинството от жертвите са загинали при сблъсъци между близки до турските кюрдски бунтовници от ПКК активисти и привърженици на ислямистки и националистически движения. Президентът Реджеп Тайип Ердоган осъди опита за "саботаж" на мирните преговори между Анкара и ПКК и обеща да вземе "всички необходими мерки" за наказване на извършителите на безредиците.

Студенти се разбунтуваха в Белград

Група студенти блокираха Философския факултет в Белград, заявявайки, че нямат намерение да напуснат сградата, докато не бъдат изпълнени изискванията им. Исканията им включват намаляване на таксите за изпитите и едногодишно финансиране на абсолвентите.

Участниците на блокадите наричат инициативата си "Самоорганизирано студентско движение на Философския факултет". Пред сградата на студентския площад те скандираха с плакати с надписи "Блокадата е в ход", "Спрете да ограбвате студентите", "Вие не ни чувате, ние не ви пускаме".

Организаторите на блокадата съобщиха, че протестират за това, че администрацията на факултета е взела решения, които са публикувани само седмица преди началото на учебната година.

Участниците съобщиха пред "Танюг", че все още никой от Управителния съвет не се е свързал с тях за повече информация около техните изисквания.

Кореите отново се стреляха

Южна Корея съобщи, че е отвърнала на артилерийски огън, дошъл от Северна Корея, съобщава Би Би Си. Новината за престрелката идва на фона на спекулациите за мистериозното изчезване на лидера на Северна Корея Ким Чен-ун, като според някои версии той дори бил под домашен арест.

Европа в паника заради ебола

Над 700 души са под наблюдение в Сърбия, до 24 часа става ясно, дали британецът в Македония е починал от смъртоносния вирус

Опасенията от глобално разпространение на епидемията от ебола - най-голямата в историята досега, се засилиха, след като състоянието на заразената медицинска сестра в Испания се влоши, а починал в Македония британец се изследва за вируса.

Македонската национална телевизия съобщи, че засега в Скопие няма други пациенти със симптоми на болестта, от която почина британският гражданин, за когото се предполага, че е боледувал от ебола. Лекари са заявили, че засега се предприемат всички мерки за предпазливост и защита. Вчера пробите от починалия британец бяха изпратени в Германия. Резултатите ще бъдат ясни след 48 часа от изпращането.

Здравните власти, заедно със специализирани полицейски екипи, предприемат всички необходими мерки. Извършва се дезинфекция, проверени са гостите и служителите на хотела "Супер 8", в който беше отседнал покойният британец. Гостите и служителите на хотела в Скопие ще останат под карантина най-малко три дни. Те ще бъдат под лекарски надзор до получаване на резултатите от лабораторията в Германия. Според епидемиолози слагането под карантина е съгласно стандартите на Световната здравна организация.

В Сърбия пък над 700 души са поставени под медицинско наблюдение с цел предотвратяване на разпространението на вируса ебола. Сред тях са 92 човека, които са се завърнали наскоро от страни, обхванати от епидемията от смъртоносната заразна болест. Сръбското здравно министерство е взело допълнителни защитни мерки заради появата на първите случаи на заразени хора в Европа. Властите в Кипър са в състояние на пълна готовност, за да се справят с евентуални случаи на заразени със смъртоносния вирус ебола, съобщава в. "Филелефтерос". Здравният министър разкрил, че в Кипър са били открити шест съмнителни случая, за които впоследствие се е оказало, че са предизвикани от малария.

В същото време изследванията на чешкия гражданин, за когото имаше съмнения, че е заразен с ебола, са дали отрицателен резултат. "Лабораторните тестове не потвърдиха ебола", заяви той по чешкото радио, потвърждавайки съобщения в медиите. По думите му има подозрение за малария, но са необходими допълнителни изследвания. "Важното е, че не е ебола", подчерта здравният министър Светоплук Немечек.

Пациент с подозрения за заболяване, предизвикано от вируса ебола, пък е бил хоспитализиран в бразилския щат Парана. 47-годишният мъж пристигнал в средата на септември в Бразилия от Гвинея. Освен висока температура, пациентът засега няма други симптоми на ебола, но временно е настанен в болница в град Каскавел. Очаква се да бъде прехвърлен със специален самолет в инфекциозно отделение на болница в Рио де Жанейро. Досега в Бразилия не са регистрирани случаи на ебола.

Смъртността от ебола е около 60-70 процента. Епидемията в Западна Африка взе вече близо 4 хиляди жертви.

В четвъртък Съединените щати, Канада, Франция и Великобритания обявиха нови мерки за ограничаване на опасността от разпространение на смъртоносния вирус на ебола, включващи засилени проверки на пътниците по летищата.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Страхът от световна епидемия на смъртоносното заболяване ебола превзе вече всички континенти

Москва не е противник на сближаването с ЕС

Снимка БГНЕС

Москва е готова да работи за разрешаването на проблемите, свързани с асоциирането на Молдова и Украйна с ЕС. Това заяви президентът на Русия Владимир Путин на заседание на лидерите на страните членки на Общността на независимите държави (ОНД), предаде РИА "Новости".

"Трябва да премахнем наличните разногласия, да намерим компромисно решение. Смятаме, че в това имат интерес всички участници в договора за зона на свободна търговия в ОНД без изключение", каза Путин, коментирайки ситуацията с подписването на договорите за асоциране на Украйна и Молдова с ЕС. Руският държавен глава напомни, че по отношение на Украйна преходът към икономическо асоциране с ЕС е отложен до 2016 г. и в рамките на този период трябва да бъдат разрешени всички възникнали проблеми.

В същото време той заяви, че Москва не е противник на сближаването с ЕС. "Ние никога не сме били противници на сближаването с ЕС и самите ние искаме да се сближим, въпросът е в условията на нашето сътрудничество", каза Путин.

Президентът отбеляза, че проблемите не са създадени от ответните и защитните мерки на Русия. "А във връзка с това, че нашите партньори не смятат за нужно своевременно, открито, цялостно, задълбочено и професионално да обсъждат рисковете, които възникват за руската икономика и за другите страни от ОНД във връзка с действието на нормите на зоната на свободна търговия в план на присъединяване на наши колеги към търговско-икономическо обединение", отбеляза Путин.

Владимир Путин участва в заседанията на Съвета на държавните ръководители на ОНД, Междудържавния съвет на Евразийската икономическа общност и Висшия Евразийски икономически съвет в Минск. Лидерите на Русия, Беларус, Казахстан, Киргизстан и Таджикистан подписаха документ за формално прекратяване дейността на Евразийската икономическа общност, вместо която от 1 януари 2015 година ще започне да действа Евразийският икономически съюз (ЕврАзИС). Очаква се към договора, подписан през май от Русия, Беларус и Казахстан, да се присъедини Армения, а в перспектива и Киргизстан.

ГОРБИ БИЛ ДОБРЕ

Последният ръководител на Съветския съюз Михаил Горбачов приключва с изследванията си в Централната клинична болница в Москва и се надява веднага да се върне, както заяви той самият, към "работния си график", съобщи ТАСС. "Жив и здрав съм", цитира агенцията изявлението му пред неин кореспондент. Горбачов, който тази година навърши 83 г., бе приет в болница, след като в сряда състоянието му се влоши. Горбачов стана лауреат на Нобелова награда за мир през 1990 г.

Словения предложи Виолета Булц за еврокомисар

Словения предложи малко известната вицепремиерка Виолета Булц за еврокомисар след отхвърлянето на бившата премиерка Аленка Братушек от Европейския парламент тази седмица, съобщи словенският външен министър. Карл Ерявец допълни, че решението не е било взето единодушно от трипартийното коалиционно правителство.

50-годишната Булц, която е една от няколкото вицепремиери, влезе в политиката едва миналия месец, след като Миро Церар стана премиер. Преди това тя е работила дълги години като съветник на компании по проекти на ЕС и за регионално развитие. Церар трябвало да преодолее сериозни възражения от коалиционните си партньори, за да наложи Булц. Те подкрепили депутатката Таня Файон, чиято кандидатура беше одобрена и от европейските консерватори и социалисти.

Невиждана буря връхлетя Генуа

Мъж загина при внезапно наводнение в резултат на преминала през Генуа буря, съобщи Франс прес, позовавайки се на местни медии. Телевизионни кадри показаха пороите, предизвикани от проливните дъждове, придружени с бурни ветрове, връхлетели пристанищния град в Северна Италия. Щетите са значителни - отнесени автомобили, повалени дървета и електрически стълбове, повредени и покрити с кал улици.

Тялото на 57-годишния мъж е намерено близо до гара Бриньоле, в центъра на града, където равнището на водата достигна 2 метра, съобщават местните медии, уточнявайки, че пожарникарите не са получили сигнал за човек в неизвестност. Част от квартала е евакуирана поради опасения от нови порои. Служба "Гражданска защита" препоръча на населението да стои по високите етажи на сградите. Кметството обяви, че училища, университети и магазини остават затворени и призова жителите да не използват колите си. Движението по много от основните пътища е преустановено.

Фараж се радва на genуmam

Дъглас Карсуел написа нова глава в историята, след като триумфира на допълнителните избори в Клактън и стана първия депутат на Британската партия на независимостта (Ukip). Карсуел спечели с огромната преднина от 59,6% от вота пред опонента си от консерваторите, шест седмици след като разтърси парламента с предателството си спрямо консерваторите. Резултатите са сериозен удар и за двете големи партии седем месеца преди парламентарните избори. След 20 години в сянката на британската политика Ukip "навърши пълнолетие" и вече е "сериозна политическа партия", каза лидерът й Найджъл Фараж.

Къде е Ким?

Засилват се слуховете, че севернокорейският лидер е зле със здравето или че в Северна Корея има преврат

Една от версиите е за извършен от военните преврат в комунистическата държава

Севернокорейският лидер Ким Чен-ун изглежда не е спазил традицията и не е посетил мавзолея на предшествениците си вчера, когато се честваше 69-годишнината от основаването на Корейската трудова партия. Това засили спекулациите за влошеното му здравословно състояние, предаде ДПА, цитирайки южнокорейската агенция Йонхап.

Ким, който е трийсетинагодишен, предишни години е посещавал гроба на баща си Ким Чен-ир и на дядо си - основателя на Корейската народнодемократична република Ким Ир-сен - в полунощ на 9 срещу 10 октомври, а това винаги е било съобщавано няколко часа по-късно. Вчера обаче не бе разпространено такова официално съобщение.

В информацията на КЦТА за висшите ръководители, посетили мавзолея, липсва името на Ким Чен-ун, отбелязва и Франс прес.

Отсъствието на Ким от обществени прояви напоследък породи слухове, че той е зле със здравето или дори че е отстранен от властта.

Източник, близък до севернокорейското ръководство, каза, че Ким продължава да е начело на държавата, но е разтегнал сухожилие, докато е участвал във военни учения, предаде Ройтерс. Според източника това станало в края на август или началото на септември. Ким наредил на всички генерали да се включат в тренировките на войниците - да пълзят, да тичат и да се претъркулват. Участвал и той самият, но тъй като е с наднормено тегло, си наранил глезена и коляното, обяснява източникът. Отначало само накуцвал, но после състоянието му се влошило.

Според други версии Ким Чен-ун страда от подагра или от неназован проблем със ставите. Някои твърдят, че и двата крака на корейския лидер били оперирани.

Вече повече от месец севернокорейският лидер Ким Чен-ун не се е показвал публично и съдбата му остава неизвестна. Някаква яснота по темата внесе южнокорейският министър на обединението Ниу Кхихл-дже, който твърди, че севернокорейският лидер нямал никакви проблеми със здравето, пише "Дойче веле". Такива уверения министърът получил от високопоставения севернокорейски представител Ким Ян-гон, който участваше в състава на севернокорейската делегация, направила преди няколко дни необичайно посещение в Южна Корея. Въпреки това остава неясно защо севернокорейският лидер през последния месец не се е появявал на публично място.

Делегацията на КНДР беше ръководена от смятания за номер две в държавната йерархия - началника на армията вицемаршал Хван Пьонг-со, а не от Ким Чен-ун, припомня "Дойче веле". Оттеглянето на Ким от публичния живот породи съмнения за възможни негови здравословни проблеми. Междувременно държавната телевизия предаде, че Ким Чен-ун не се чувствал добре, но продължавал да ръководи страната.

През юли севернокорейският лидер беше забелязан да куца на проявите по повод годишнината от смъртта дядо му Ким Ир-сен. Появиха се и информации, че Ким вероятно страдал от подагра, съобщиха южнокорейски медии. В края на миналата седмица пък се чу и това, че военните спретнали преврат на вожда.

Какво се крие зад изчезването на Ким Чен-ун? Миналия уикенд Си Ен Ен даде думата на един от бившите ръководители на пропагандната машина на КНДР, известния поет и офицер от контраразузнаването Чан Чин-сон. Той твърди, че членовете на Организационния отдел на Централния комитет на Корейската трудова партия са узурпирали властта и са свалили вожда. Те фактически управлявали страната, а Ким Чен-ун бил само марионетка в ръцете на влиятелните членове на ЦК на партията. Миналия февруари на среща в Хамбург Чин-сон заяви, че партийното ядро се е превърнало в реален властови център в Северна Корея. "Всеки важен кадрови въпрос се решава от бюрократите в партията", казва Сон. Според него Организационният отдел поставя целите и определя кой ще управлява страната. А Ким имал последната дума само по някои въпроси и служел на Организационния отдел за лице пред народа, твърди бившият контраразузнавач.

Каквито и да се окажат истинските причини за отсъствието на вожда, информациите за държавен преврат не бива да се подценяват, пишат и други издания. Според Чан Чин-сон превратът е осъществен още през 2013 година. Оттогава Ким Чен-ун е марионетка в ръцете на ЦК на управляващата партия. Той бива показван пред обществеността само когато членовете на Организационния комитет решат, че това се налага. И тъй като анонимните участници в този комитет не желаели да прекъсват традицията хора от династията Ким да са начело на комунистическата държава, те вече подготвяли за бъдещ ръководител неговата сестра - Ким Е-чон, твърди бившият разузнавач.

За последен път севернокорейската държавна телевизия показа Ким Чен-ун на 3 септември - по време на концерт.

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Самолетът търси бомба

Намерен е начин за откриване на експлозив на голямо разстояние

Владимир БОГДАНОВ

За разработване на оригинален метод за откриване на експлозиви и други опасни вещества съобщи наскоро професорът от университета в Тексас, руският учен Владислав Яковлев.

Той и екипът му решили за тази цел да използват доста оригинална технология - т.нар. "рамановска спектроскопия" - комбинационно разсейване на светлината.

Как работи тази технология? Доста простичко. Учените използвали спектроскопията на комбинационно разсейване на светлината. Светлината, преминавайки през материал, кара молекулите да вибрират на определено ниво, което е специфично само за конкретния материал, който е подложен на облъчване с лазер.

Както отбелязват учените, разработеният от тях метод има най-различни приложения. В частност, този метод ще позволи на силовите структури не само отдалеч - от разстояние на няколко километра, да откриват експлозиви и бактериологично оръжие, но ще даде възможност на астрономите да търсят извънземни цивилизации извън пределите на Слънчевата ни система. Наблюдението може да се извършва дори от самолет.

- Ние с лекота можем да идентифицираме вида на химикала. Тази технология позволява да се различават такива прахове, като амониев нитрат и натриев нитрат, които могат да се използват за производство на бомби - каза Яковлев.

Стойността на технологията е 30 хиляди долара, но изследователите се надяват да я направят по-евтина през следващите няколко години.

Трябва обаче да припомним, че приоритетът в откриването на този метод все пък принадлежи на руските учени от Сибирската държавна геодезична академия. Много преди американските си колеги те разработиха лазерен газоанализатор, който позволява да се търсят наркотици на разстояние от 100 метра, а също да се открива метан във въздуха в радиус от десет километра. По думите на създателите на уреда, той може да се използва и за анализ на кръвта.

Работата на газоанализатора се базира на особеностите на инфрачервеното преустройващо се лазерно излъчване. Руската методика позволява да се променя дължината на вълната на лазерното излъчване, като се настройва лазерът на честотата на колебанието на търсенето вещество.

- При използването на лазер ние изпращаме сигнал, който след това се връща. Неговата интензивност рязко нараства, когато изпращаме сигнал на честотата, която съвпада с вътрешната честота на дадено вещество. И ако полученият обратно сигнал съдържа същата честота, правим извода, че обектът е експлозивно вещество. Максимално точната информация може да се получи на разстояние 2-5 километра от изследвания обект - разказа един от авторите на метода Валерик Айрапетян.

По-рано такава технология се е използвала само за анализ на газовия състав на атмосферата. Методът вече се използва в чужбина. Например в Атина с негова помощ се прави анализ на нивото на замърсяване на градската атмосфера.

Новосибирските учени възнамеряват да допълнят газоанализатора с програмно осигуряване и необходимото оборудване.

След оформяне на съответната документация смятат да започнат серийно производство. Но за това на учените са им необходими спонсори.

ПРОФ. АНТОНИЙ ТОДОРОВ:

Това бяха избори на отчаянието

Ние вече сме в ситуация, която хората едва ли дълго още могат да понесат, казва политологът

Интервю на Светла ВАСИЛЕВА

Г-н Тодоров, какъв е вашият прочит на изборите?

- Те бяха натоварени с огромни очаквания. Цяла година вървяха протести, които искаха предсрочни избори. И когато се случиха, радост по улиците нямаше. Радост в обществото нямаше. Дори сред онези, които казаха, че са ги спечелили. Обществото не показва ясно от кого иска да бъде управлявано и на кого дава доверието си. На тези избори пролича, че за доверие изобщо не може да става дума. Това е техният парадокс. Добре, една партия излезе начело. Това се очакваше. Може би някои от гражданите си казаха - победителят е предизвестен, не си заслужава да гласуваме. Това беше разигравано и в хода на абсолютно вялата и почти несъществуваща предизборна кампания, сякаш и политиците разбираха, че няма какво да се направи повече. Гражданите са толкова отвратени от политиката, че не си заслужават никакви особени усилия да се приканят да гласуват. Това бяха избори на отчаянието, защото гласуващите гласуваха с отвращение, а негласуващите не гласуваха от отчаяние.

Как стигнахме дотук, до отчаянието?

- С поредица от отстъпки, градейки този представителен демократичен режим. До такава степен се втренчихме в изборите, които не са нищо друго освен инструмент, който демокрацията може да използва, че решихме, че изборите - това е демокрацията. Забравихме, че изборите могат да произвеждат недемократични резултати, ако се използват по съответния начин. И че демокрацията, ако бъде сведена до избори, все едно казваме на гражданите - интересувате ни един ден на 5 или на 4 години, след това не ни интересувате изобщо. Ето това започва да става все по-съществен проблем. И затова говоря за допълване на изборите с нови демократични практики, където гражданите да участват в разискването на нещата и във вземането на решения.

Това отгоре надолу ли трябва да стане?

- Не. Така не се получава. Да се върнем към годината на протестите. Видя се, че в един момент те бяха яхнати, политически използвани, но това също е опит. Гражданите вече знаят, че има опасности, но знаят и силата си. Както и слабостта си. Тези протести не родиха организация или някакъв вид постоянен граждански натиск, но те винаги са възможни. Същото се отнася и за изборите. Тези избори може би няма да променят кой знае какво, но гражданите знаят, че винаги могат да ги предизвикат и отново да променят конфигурацията на управлението. Сега не успяха, следващия път може би ще успеят. Това само по себе си не е достатъчно. Трябва да се експериментират форми, а има такива експерименти. И те са от последните 5 г. Аз говоря за експериментите, основани на граждански асамблеи от подбрани с жребий граждани, в Ирландия, Холандия, Дания, Великобритания, Канада. Не всички завършват успешно, но това е опит, който показва, че когато се съберат случайно избрани граждани, някои от които далеч в своята професия от обсъжданата материя, когато те знаят, че истински ги питат и основавайки се на здравия си разум, хората стигат в много случаи до интересни и практически смислени решения.

Това ще става по инициатива на гражданите ли?

- Говорим за проекти, финансирани от централната власт. Ние трябва да мислим за това. Политиците и управляващите трябва да започнат да разбират, че теренът, върху който стоят, се разклаща фундаментално. Че могат да държат под контрол гражданите или обществото до определен момент. Идва момент, в който неочаквано събитие може да предизвика неочаквана гражданска мобилизация, която да помете всичко.

Ние бяхме свидетели на нещо подобно със случая "Пеевски".

- Да, най-малкото постигнахме това, че той не стана председател на ДАНС. Но ако говорим за "отгоре", има все пак един актьор, който е между това "отгоре" и гражданството - политическите партии. Всички те са изправени пред нуждата да покажат какво ново представят или предлагат. Ако това усилие не бъде направено, няма да имат дълъг живот. Дори и такива като БСП, които имат 100-годишна история. Това не е гаранция за нищо. За да останете дълго време на терена, трябва да работите в обществото, да конструирате, да изградите трайни връзки, да ви припознава една активна публика.

Но всъщност няма разговор за политика и политики?

- Това не ентусиазира никого. Сега някои казват, че гражданите се интересуват от личности, защото решиха да използват преференциите. Не, това е по-скоро желание да покажат, че искат да участват, и понеже са видели някаква малка възможност в това, са решили да опитат как работи. Избирателната система се нуждае от значителна реформа. Винаги съм препоръчвал финландската. Тя е пропорционална със задължителна преференция. Много проста за употреба.

Преференциите сработиха ли?

- Те се превърнаха в инструмент за вътрешнопартийна конкуренция и борби. На много места бяха буквално купени от някои кандидати. Има такива рискове и опасности. Но пак ще се върна към финландската система. Там не са просто преференции. Избирате между личности, предложени от партии. Гласовете се разпределят пропорционално според получения процент за партиите, само че която личност е получила повече гласове, излиза начело в партийната листа. Партийните листи са по азбучен ред. Те не са предварително подредени. Мисля, че тази система може да работи добре и у нас и да мотивира повече граждани да гласуват.

Може, но трябва актьорите, които определят правилата, да се съгласят, а те няма да искат.

- Тук гражданският натиск е от значение.

Те са заинтересовани да съхраняват статуквото.

- То няма да може да продължи толкова дълго. Ние наистина сме в ситуация, в която вече не може така.

И тези избори не решиха никакви проблеми?

- Да. Дългосрочните проблеми няма да бъдат решени, само най-належащите.

Кои са те според вас?

- Това, което е свързано с банковата криза, с бюджета на здравноосигурителната каса. Такива, които чукат на вратата буквално. Да се приеме нов бюджет за следващата година, защото иначе ще важи старият, а той няма да е приложим. Трябва да се закърпи положението, хората да оцелеят и да се успокоят. Не трябва да си правим никакви илюзии. Никой не бива да обещава, че ще реши стратегически въпроси с този парламент.

Това не тръгва ли оттам, че четвърт век ние нямаме идея за себе си? Станахме член на НАТО и ЕС - и дотам.

- Да, това се случи. От политиката изчезнаха проектите. И вече не говорим за идеология и различията сякаш се стопиха. Всеки прави едно и също. Управлява някаква ситуация криво-ляво. Няма проект. Защото последният проект - комунистическият, рухна. А обществата без някакъв ентусиазиращ проект не могат да функционират и няма да оцелеят.

Те не могат да функционират, обединявайки се непрекъснато "против".

- Да, но това става заради липсата на проект. Ако такъв има - ще кажат: ето, това искам да стане, така си представяме бъдещето.

Ние не можем непрекъснато да мразим и да се обединяваме около омразата.

- Това е нашата политическа култура. Тя е малко богомилска. В този смисъл има приятели и врагове. Най-честите партийни мобилизации у нас са, когато се посочи враг. Търси се подкрепата на избирателите, за да се отървем от някого, да изолираме някого, а не защото искаме да направим нещо "за". Това е повсеместно. Особено последните избори показаха боравенето със страха. Ако няма стабилно правителство - следва разруха.

Страх се внушава всекидневно, дотам, че да си доволен, че си жив.

- Точно така, и пада нивото на претенциите. Уплашеният човек е готов да преглътне всичко.

Но ние така се смъкваме до абсолютна периферия. Без претенции. Не мислите ли?

- Така е. В обществата, във всичките, има инерция. Преодоляването не може да стане с магическа пръчка, трябват усилия. И понеже съм преподавател, смятам, че просвещението и образованието са от значение.

Какво правителство очаквате?

- Не може да се излъчи в този парламент правителство, което да управлява 4 г., при това с народната любов. И да направи такива реформи, които са нечувани и невиждани, и обществото изведнъж да се промени. Когато ми кажат: ето три десноцентристки партии, близки идеологически - ГЕРБ, РБ и ПФ, идва ми веднага наум орел, рак и щука. Но дори се чудя дали орелът, ракът и щуката не биха могли да си сътрудничат по-добре. Казват - голяма коалиция. Добре, но тя е невъзможна, защото нашата политическа култура й противоречи. Не знам дали това е така, но бих използвал едни думи на Демостен пред атиняните, произнесени пред заплахата на Филип II Македонски да завоюва Гърция. Казвал им: атиняни, вие сте най-щастливите хора на света, защото каквото и да направите, все ще е добро. И те му ръкопляскали. Дотам сте се докарали - допълнил Демостен. И ние дотам сме се докарали. Каквото и да направим - все ще е добро. Има ли правителство някакво - все ще е добро. Защото следващи избори след три месеца, първо, че вероятно няма да променят качествено ситуацията, второ, гражданите ще бъдат не просто отвратени, те може би и ще се мобилизират "против" изборите. Очаквам умерено правителство, за кратко време подкрепено по-широко, отколкото от някаква тясна група. Не мога да си представя да се промуши еднопартийно правителство на ГЕРБ, освен ако няма много задкулисни договорки.

Изненада ли ви фактът, че ДПС "превзе" нови територии благодарение на ромския вот?

- Нека изместим перспективата и оптиката. Защо ромите припознават ДПС? Огнян Минчев казва - купуват ги. Не е само това. Изобщо дори не това е водещото. ДПС просто ги привлича. Казва - вие сте малцинство, а ние сме единствената партия, която защитава малцинствата. Ние всички поднесохме на ДПС една голяма торта и те си я взеха.

Имената в листите трябва да са по азбучен ред и избирателят да ги подрежда

Този парламент не може да излъчи правителство, което да управлява 4 години, при това с народната любов

Снимка БГНЕС

АНТОНИЙ ТОДОРОВ е роден през 1957 г. Възпитаник на Френската езикова гимназия в София, доктор на политическите науки, професор по политология в НБУ, гост-професор в Свободния брюкселски университет (Брюксел), Източноевропейския университет (Тетово, Македония), Бургундския университет (Дижон, Франция). Председател е на УС на Българската асоциация по политически науки, член на УС на Асоциацията на франкофоните в социалните науки и др.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 11 ОКТОМВРИ 2014

ПО-ХУМАННО ЩЕ Е С ЧУКА ПО ГЛАВАТА!

Нова безумна идея лансираха експерти около служебното правителство. Предлагат при изчисляването на пенсиите да отпадне включването на трите най-добри години от стажа преди 1997 г. и да се имат предвид само тези след 1997 г. Естествено, това ще доведе до рязко намаляване на бъдещите пенсии за първа, втора и трета категория труд. Трите благоприятни години преди 1997-а в момента участват във формулата за изчисляване на индивидуалния коефициент на бъдещия пенсионер. Това вдига малко пенсиите, защото след кризата на 1997 г. заплатите (и осигуровките) масово намаляха. Човек избира тези три години, които са му носили повече доходи, и те да се прибавят към стажа и доходите след 1997 г. Отпадането на споменатите 3 години би било фатално за огромна група хора и ще ги ощети чувствително при равни други условия за придобиване на пенсия. Освен това ще стане така, че пенсията на излезли на отдих хора с примерно 10 години стаж, ще бъде доста по-висока от новопенсионираните със стаж 40 години. Което лишава от смисъл изобщо пенсионната система като заслужен доход за приносите от прослужени години.

Един от най-ревностните защитници на тази идея за бъдеща промяна бил самият шеф на НОИ Бисер Петков. Той наляво и надясно в медиите тръби, че така щели да се облекчат кандидатите за пенсия, понеже нямало да издирват данни за преди 1997 г. от примерно фалирали работодатели, а ще разчитат само на регистъра на НОИ, който съдържа данни от 1997 г. Трогателна грижа! Всъщност за облекчаване на чиновника, който трябва да си върши работата - НОИ ще улесни просто своята работа и няма да се занимава с издирването на някакви си там липсващи документи на бъдещите пенсионери, макар да бяха дадени много средства за създаването на специални центрове за това със съответните сгради, кадри, техника и т.н.

Кой откъдето мине и замине покрай ГЕРБ, все с пенсиите и пенсионерите се занимава. Полесно е да посегнеш към жалките парици на възрастните и кандидат-пенсионерите. Да събереш от девет дерета вода, за да доказваш, че "алчните" старци с ниските си доходи подяждат държавата. Услужливи поддръжници на тази теза винаги се намират. Никой не сяда да помисли как да се увеличат доходите на най-бедните граждани и на най-бедните пенсионери в ЕС. Експертите продължават да алармират, че "ако продължаваме същия танц стъпка напред, три назад с реформите, скоро няма да видим богат български пенсионер". Но не се забелязват сериозни стъпки за промяна в пенсионния модел, с отчитане размера на осигуровките, размера на доходите и годините за пенсия, за да има по-различни от днешните пенсии. Напротив - продължава работата на парче, запушването на дупки, рязането на права и втрисането на народа от бъдещи намеси в пенсионната система. Която може да докара дотам българина, че занапред той да не може дори да се пенсионира.

По принцип се предвижда възрастта да расте докъм 67 г. Ще намаляват размерите на пенсиите заради дефлация. Ще изритаме категорийните работници по кокалчетата с нова възраст, ще сложим към тях и балеринките, ще премахнем инвалидната пенсия от НОИ и ще я пратим в социалното, ще прекроим периметъра на действие на Кодекса за социално осигуряване както на нас ни харесва, ще запазим тавана на пенсиите. Ще... Все в този дух се пръкват и последните новини откъм консултативния съвет към социалния министър за оптимизиране на осигурителната система. Оттам обявиха, че информация след заседанията няма да дават, но информацията все пак излиза по някакъв начин на бял свят - информация, която не вещае нищо добро на пенсионното поле. Сътресенията явно ще продължат, а в това време броят на пенсионерите и кандидат-пенсионерите ще се смалява от само себе си.

Един чук по главата, та да не се мъчим като грешници, вече си казват много хора. Май ще е много по-хуманно. Правителството на ГЕРБ гордо наричаше себе си "правителство на европейското развитие". Но през целия си мандат правеше всичко възможно България да се превърне в държава от Третия свят. Противно на мнението на много водещи наши и чужди експерти реформите в пенсионната сфера да стават плавно, кабинетът "Борисов" предприе едностранчива намеса в Кодекса за социално осигуряване - увеличението на пенсионната възраст започна от 2012 г., вместо от 2021 г., с по 4 месеца всяка година, за двата пола и за всички категории труд. Съкратен бе и срокът на реформата. На практика държавата абдикира от прилагането на т.нар. златно швейцарско правило, което предвижда ежегодна индексация с 50% от ръста на инфлацията и 50% от ръста на средния осигурителен доход за предходната година. 37 на сто от пенсионерите си останаха с пенсии до 200 лева. Т.нар. реформа не получи обществена подкрепа и не отчете нито пазара на труда, нито продължителността на живота на българина, нито здравословното му състояние.

Когато на власт дойде левицата, тя изпълни обещанието си и замрази възрастта и стажа за пенсиониране. Въпреки яростните критики на опозицията, бе премахната задължителната възраст за пенсиониране на военнослужещите. Върна се швейцарското правило за осъвременяване на пенсиите. Общо средно увеличението на всички пенсии по време на Тройната коалиция бе с близо 80 на сто. Служебният кабинет тръгна за промени в старата посока. Елементарно, Уотсън!

Към юни 2014 г. пенсионерите са 2 179 982. Новите пенсионери за същия период са 48 067 - със 7147 повече спрямо същото време през 2013 г. Средната пенсия за осигурителен стаж и възраст за първите шест месеца на 2014 г. е 328,54 лв. Десетки хиляди българи ще се пенсионират в следващите години в масовата трета категория труд.

Българските пенсионери очевидно не само ще са най-бедните, а ще стават все по-бедни. Дано у бъдещата власт, каквато и да е тя, остане поне капка разум!

Замислят чудовищен удар по бъдещите пенсионери

Ева КОСТОВА

Ваксини няма - действайте

Аида ПАНИКЯН

Пак я закъсахме с ваксините. А проблемът не е от вчера.

За това, че има опасност децата да останат без имунизация срещу дифтерия, коклюш, тетанус, детски паралич и хемофилус инфлуенце тип Б (бактерията причинява отити и пневмонии) общопрактикуващи лекари и педиатри алармираха още в средата на април, а депутати поставиха проблема в началото на т.г. Тогава фирми производители на 5-валентни ваксини обещаха до средата на февруари до доставят 71 хил. дози, а останалите 42 хил., договорени през 2013 г. с НЗОК - до средата на март. Ала в началото на април обявиха, че нямат налични количества и няма да участват в процедурите за обществените поръчки, а наличните препарати можеха да стигнат до средата на годината. Пристъпи се дори към промяна на Имунизационния календар на Република България, за да може да се работи и с 6-валентни ваксини (към петте заболявания се добавя и хепатит Б), за да не се прекъсне имунизационният процес.

Само че днес все още няма ни 5-, ни 6-валентни ваксини, а се заговори, че и 4-компонентните (дифтерия, коклюш, тетанус и детски паралич) са на изчерпване! И това се случва през 21 век в страна членка на Евросъюза!

Ако не беше срамно за държава, която е сред първите в света с Национален имунизационен календар, щеше да е смешно!

Защото имунизацията на децата не е просто нечия приумица, а сегмент на националната сигурност. Особено в съвременния свят - света на пътуващия човек. Днес всеки от нас пътува до различни краища на планетата, имаме деца, внуци и дори съпрузи на десетки хиляди километри или работим зад граница. Затова ни една цивилизована държава не си позволява лукса да ни приеме, без да сме доказали надеждна имунизационна история. В 21 век не само българинът пътува, но и страната ни приема бежанци и имигранти, както и туристи. За да е сигурна държавата, че сред гражданите й няма да се разпространи епидемия от морбили или отдавна забравените благодарение на ваксините детски паралич или дифтерит, трябва да се погрижи децата й да бъдат ваксинирани.

Допреди няколко години МЗ получаваше ваксините за споменатите болести от български и руски (съветски) производители и решаването на проблема с евентуалния им недостиг не представляваше трудност. Сега доставчиците са европейски и световни фирми, чиито производства изискват планиране. Сиреч най-лесно, логично и управленски далновидно е да се сключват няколкогодишни рамкови споразумения с производителите и доставчиците. Защото ваксините са биологични продукти с особен цикъл на производство и кратък срок на годност, поради което производителите трябва да планират необходимите количества поне 1 година по-рано. А и Законът за обществените поръчки позволява сключването на 3- и дори 4-годишни споразумения. Остава някой да се сети да го направи, защото това е и финансово приемливо за държавата. Ще речете: "Ами де го министърът?"

Само че през последните 4 години се смениха 7 министри, а до края на т.г. ще станат и 8! А и за какво са експертите? Капката, от която преля чашата на хаоса, бе и прехвърлянето преди 2 години на отговорността за ваксинациите от държавата в лицето на МЗ, към здравноосигурените в лицето на НЗОК. Макар в началото на т.г. да бяха върнати на мястото си - в МЗ, държавата вече им изпусна края.

Затова граничи с цинизма препоръката родителите да купуват от аптеките ваксина за 55 лв., след като тя е разписана като задължителна за децата и е ангажимент на държавата! Не са ли в правото си родителите да съдят такава държава?

Не на последно място законът предвижда бедните семейства да получават само 30% от социалната помощ за дете, което не е имунизирано според календара. Ще бъдат ли съгласни социалнослабите да получават по-ниски помощи, защото държавата не си е свършила работата? Не. Тогава? Тогава или държавата трябва да се отметне от един от малкото си далновидни закони, или хората да представят фалшиви бележки за извършени имунизации. И така докато в страната не се разпространи епидемия от морбили или детски паралич. Иначе и с фалшиви бележки, и без имунизации на децата тези родители са закононарушители!

От 1 юни до момента са родени близо 23 350 деца. Трудно е да се каже колко от тях не са получили задължителните си ваксини. Но и едно дете да е, то се превръща в потенциално биологично оръжие.

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

„Мой" срещу „чуждия"

На тези избори преференциалният вот за пръв път изиграе роля в подредбата на кандидатите. Имам предвид осъзнатото предпочитание на електората, не инцидентния синдром 15/15, нито пък възможността да си купиш преместването напред, което някои по-назад в листите е възможно да са съзрели.

Листите на всички се подреждат от централите им. Но смисълът на парламентарните избори изобщо е, че хората избират свои пратеници, които в парламента да представляват тях лично и техния регион. Първото условие за успех е на тези свои пратеници избирателите да вярват. Ако централата е подредила листата така, че първите в нея вдъхват по-малко доверие от някой, който е по-назад, няма по-добра възможност от преференцията да накараш все пак хората да гласуват. При това с желание и с усещането, че имат думата. Иначе те просто ще отидат в деня на вота за гъби или ще пуснат бюлетината за другиго, понеже и вляво, и вдясно този път имаше варианти.

Преференцията е мажоритарният елемент в пропорционалните избори, тя им придава смисъл. И поне малко запълва онази "демокрация", която обичаме да си приписваме. Какво демократично има в това партийните организации отдолу да издигат свои кандидати, после на общинско ниво да им ги "отсеят", а накрая в централата направо да ги "отвеят". Чисто пропорционалната система води до апатия, до посивяване на идеята "аз избирам", до усещането, че просто някой те употребява на 4 години за чужда, не за твоя изгода. Това няма как да мотивира. Затова не са прави в ГЕРБ, които отказват от мястото им техните избрани с преференция, за да не се накърни диктатът на централата. Хората имат своите избраници и е по-добре да ги послушаш, отколкото да им "натресеш" нежелания си фаворит. И ако в закона ги нямаше праговете, избраните депутати на много места щяха да изглеждат доста по-различно. А дневният ред от двете страни на парламентарната порта щеше да е по-еднакъв.

Морковите на Бойко

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Бойко Борисов се притесни да не загуби разклатения премиерски стол - взе да обяснява как не можел сам да носи отговорност и започна с полууста да търси помощ. В типичния си стил отново обвини опонентите за собствените си неволи, но продължава и с менторството спрямо реформаторите, които от много време го обикалят с надежда да получат някое кокалче (министерство). Иначе лидерът на ГЕРБ очаквано забрави заканите, че ще върне мандата, ако не съберe лелеяните 120 депутати...

"За да се направи правителство, трябва да има компромиси от едните и от другите", каза човекът, който се заканваше, че няма да прави никакви компромиси. Уж само ГЕРБ щяха да решават за състава на кабинета, но подкрепата без участие в правителството не важала, защото според Борисов "още на следващата седмица ще си измислят причина да оттеглят подкрепата си". Лидерът на ГЕРБ е готов да преглътне загубата на някой и друг министерски пост, само и само да стане премиер. Научил си е урока за мотивацията с моркова и пръчката. Ако доскоро беше готов да размята тежка тояга срещу опонентите си, днес смекчи тона и ги залъгва с министерски кресла. "Морковче" е подготвено и за онези избиратели, които наказаха ГЕРБ - Цветан Цветанов нямало да бъде вътрешен министър. ГЕРБ с подкрепа на ДПС нямало да управлява и нямало да прави правителство. Обаче "отгук нататък всичко е в ръцете на ДПС какво поведение ще има". Уловка за електората на движението. Не ни трябват стари "бракми" от НАТО, които да влошат отношенията ни с Русия. Това пък вчера бе за приспиване на БСП-рите.

Борисов много обича да се отрича от собствените си думи. Така ще мотивира разни хора да го подкрепят, че после гърбината дълго ще ги боли. Борисов умее да прикотква, а после да изоставя - всички помним как любимците му Емил Димитров, Искра Фидосова, Трайчо Трайков и не на последно място Симеон Дянков бяха осъдени на забрава. Дано новите дружки на Борисов да внимават с ангажиментите, за да не плачем горко всички.

Газят ни!

СВЕТЛА ВАСИЛЕВА

Втори тийнейджър е блъснат на пешеходна пътека за последните две седмици в Разград. От началото на годината няма месец без подобни инциденти. Няма и населено място, пощадено от джигитите на пътя. Всеки ден при пътнотранспортно произшествие у нас умира един човек, а 15 са ранени. Около 25 деца губят живота си годишно, като 1/3 от тях са блъснати на улицата. Данните са на Българската асоциация на пострадалите при катастрофи.

Пешеходната пътека е мястото, предназначено за преминаване на пешеходци, а на кръстовищата тя е продължение на тротоара върху платното за движение. Така пише в Закона за движение по пътищата. Тук обаче на закона се гледа като на врата в полето. Няма сила на Правото, има право на Силата. На по-мощния, по-нахалния, по-арогантния. Опиняваща. До самозабрава. Дотам, че вече не само не се свенят да ни отнемат предимството на пешеходните пътеки, но започнаха да ни газят и по тротоарите, и в пешеходните зони. Като 11-месечното бебе, прегазено в с. Крушевец. Като 4-годишния Паоло в Стара Загора. И двете деца умряха на място. Само преди месеци.

В Англия отнемането на предимство на пешеходна пътека е престъпление. Ако пешеходец бъде блъснат, водачът на превозното средство го грози затвор и присъда с квалификация "опит за убийство". Срокът зависи единствено от вредите, които е причинил. Затова още като се обърнете с лице към пешеходната пътека, без дори да сте стъпили върху нея, колите се заковават на място. В Англия. В Австрия, в Германия, в Унгария, в Европа.

Тук обаче е България, страната, в която нищо невъзможно не е непостижимо. Тук санкциите не удържат джигитите. Тук законът е врата в полето, а правилата са за другите, не за тях. Общество без правила е джунгла. И превръщат градовете ни в джунгла, в която оцелява силният.

Дамата 11

СЪБОТА 11 ОКТОМВРИ 2014

1424 - УМИРА ЯН ЖИЖКА, ХУСАРСКИ ПРЕДВОДИТЕЛ (Р. 1360 Г.).

Последовател на Ян Хус. Записи от 1378 г. споменават за него, като намекват, че ако името му означава "с едно око", то тогава историците са прави, че загубата му е резултат от детска борба. Военните му тактики са нестандартни. Използва бронирани вагони, въоръжени с малки оръдия и мускети (предшественици на танка). Смятан за един от най-големите военни лидери и иноватори на всички времена, както и един от малкото командири в историята, които никога не са губили и една битка.

1873 - ФОРМИРАН Е СЪЮЗ НА ТРИМАТА ИМПЕРАТОРИ.

Създаден е между Русия, Австро-Унгария и Германия. На 11 октомври 1881 г. е подписано основното споразумение между трите държави, с което се урежда поведението им като велики сили в Европа за период от три години. Общо са парафирани три споразумения, а съюзът е действащ в периода 1873-1885 г., когато отношенията между трите империи се обтягат. Съюзът престава де факто да действа през 1887 г.

1889 - УМИРА ДЖЕЙМС ДЖАУЛ, АНГЛИЙСКИ ФИЗИК (Р. 1818 Г.).

Установява, че няколко различни вида енергия (механична, електрическа, топлинна) могат да бъдат преобразувани една в друга, като по този начин създава предпоставки за формулиране на Закона за запазване на енергията. През 1840 г. Джаул открива връзката между електрическия ток, протичащ през резистор, и отделяната топлина (Закон на Джаул), а по-късно, независимо от Юлиус Роберт фон Майер, открива връзката на топлината с механичната работа. На Джеймс Джаул е наречена единицата за работа в Международната система на мерни единици.

1920 - РАЖДА СЕ НИКОЛАЙ ИРИБАДЖАКОВ, ФИЛОСОФ, АКАДЕМИК (УМИРА 2008 Г.).

Дългогодишен преподавател по философия. Научен сътрудник в Института по философия и завеждащ секция "История на социологията" в Института по социология на БАН. Научните му интереси са в областта на историята, философията, социологията, марксистката философия, критиката на буржоазната философия.

1928 - РАЖДА СЕ ЙОРДАН МАТЕВ, НАРОДЕН АРТИСТ (УМИРА 1968 Г.). Завършил актьорско майсторство във ВИТИЗ "Кръстьо Сарафов". Работил в Народния театър "Иван Вазов". Най-известните ленти с негово участие са "Прокурорът", "Бягаща по вълните", "Мъже", "13 дни", "Непримиримите", "Тютюн", "Краят на пътя", "Сняха", "Утро над Родината". Удостоен с орден "Кирил и Методий" - втора степен (на снимката - с Невена Коканова).

1986 - СРЕЩА НА ВЪРХА В РЕЙКЯВИК МЕЖДУ РОНАЛД РЕЙГЪН И МИХАИЛ ГОРБАЧОВ. Президентът на САЩ и съветският лидер сключват споразумение да се съкратят наполовина стратегическите оръжия със среден обсег на действие и да се изработи план за намаляване броя на ядрените глави. Постигнато е и споразумение върху спазването на човешките права. Срещата на върха поставя основите на последвалите договори за съкращаване на въоръженията - Договор за ядрените сили със среден обсег (1987) и СТАРТ (Договор за намаляване на стратегическите оръжия, 1991).

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
11 ОКТОМВРИ 2014

ДУМА

ЛЕГЕНДИ

Най-хубавият ДЕН в живота ми, всъщност БЕШЕ НОЩ

И Бог създаде жената - Бриджит Бардо, точно преди 80 години. Много преди да се прослави с любовта си към животните и нейната искрена кауза към тях, русокосата грация - със съвършени черти на лицето, нацупена муцунка, чувствени устни и изящно тяло - навлиза трайно в мъжките фантазии. Така както само Бриджитката умее да пленява и да покорява с един поглед силния пол на снимачната площадка и от киноекраните. Нейни снимки десетилетия наред красят стените и пълнят войнишките шкафчета. Нейното поведение и външност стават модел на подражание за идеална красота на милиони жени по света.

Две знакови случки от детството на легендарната актриса предопределят целия й живот - първата целувка и първото спасено животно.

- Първата в живота си сцена на ревност направих, когато изненадах Ги да целува Шантал по устата. Те и двамата пламнаха от срам, а аз заплаших, че ще отида да кажа всичко на майката на Шантал, ако тя начаса не ми освободи мястото си, за да опитам и аз. Тъй и сторихме - разказва Бриджит, която тогава е 10-11-годишна ученичка.

Само след няколко години тя се прочува, става истински секссимвол през 50-60-те г. на миналия век, с което идват и мъжете. Мъже, чийто брой е без значение. Звездата обаче ги помни всичките и не крие няколкото си неуспешни опита за самоубийство.

Когато баща й - влиятелен индустриалец, удря с метлата мишка в стаята, малката Бриджит я взима скришом в ръцете си и тя се съживява. Скрива я в ръкава на пуловера си и никой не забелязва, дори и на вечерята.

- Усетех ли гъделичкането й към деколтето на пуловера ми, разтърсвах леко ръка и тя отново падаше в ръкава - спомня си бъдещата киноикона, която ще се превърне в най-ревностната и всеотдайна защитничка на животните на планетата.

Израснала в буржоазно семейство и завършила балетно училище, Бардо изгрява в киното през 1956 г. - във филма на съпруга си Роже Вадим "И Бог създаде жената", специално създаден за нея. Там танцува огнено мамбо, страстно и съблазнително, облечена в дълга пола, с цепка до талията. Сцената предизвиква скандал и е причина филмът да бъде забранен в някои щата на САЩ. Митът обаче се ражда и Бриджит Бардо е провъзгласена за най-красивата жена на света. Вадим до края на нейната кариера се грижи за изявите й. Но я изпуска. Грабва я партньорът й във филма Жан-Луи Трентинян.

- "Жан-Лу бе женен за Стефан Одран. Аз бях омъжена за Вадим. Напуснахме всичко, само и само за да не се напуснем един друг - признава красавицата, която с Трентинян е била емоционално най-обвързана. Ще го срещне единствен път години след раздялата, през 1961-а, в коридор на снимачен център.

- Как си?
- Добре.
- Филм ли снимаш тук?
- Да.
- Добре, ами довиждане!
- Да, довиждане...

Само дето не припаднала в гримьорната. Едва успяла да обясни случилото се: "Видях Жан-Лу!"

После съдбата я среща с Жилбер Беко.

- Започнах да лъжа по-малко, чувствах се неуютно и чертаех какви ли не невероятни планове, за да видя отново Беко, без да изгубя Жан-Лу. Никога не ми е било лесно да скъсвам, защото винаги съм се страхувала да не изпусна питомното, докато гоня дивото - откровеничи чаровната грация.

Следващият е Раф Валоне. "Струва ми се, че видя роклята ми чак в момента, когато започна да я съблича!" Магията продължава, но става нещо, което Бриджит не отбелязва изрично. То прозира зад думите й. С италианския актьор сякаш започва броенето. По-нататък тя ще сравни поредния с някой от първите трима. Актрисата се влюбва и в певеца Саша Дистел, който по-късно става легенда на шансона.

Следва Жак Шарие. Заради него българките гледаха по няколко пъти двете серии на "Брачен живот". С Шарие Бардо сключва втори брак, 7 години след първия. Жак става баща на сина й Никола, който тя не иска да ражда...

Списъкът продължава със Сами Фрей, Гюнтер Сакс, ексцентричният германски милиардер. "Един плейбой от международен мащаб" е характеристиката на самата Бриджит. Трети брак, минали са 7 години от втория. Отново провал. Серж Генсбург изиграва ролята на магьосника в онези дни. "Инициалите Б.Б." е неговата изповедна песен и "омагьосаната" поставя заглавието й върху своите спомени. За четвърти и последен път актрисата се омъжва през 1992 г. на 58 г. за Бернар д'Ормал.

Никога не се привързвам към миналото, спомените са много отрицателни. Нямам време за губене, защото живея само за каузата на животните. Днес има повече правила за колите, отколкото за тях.

Бриджит Бардо се снима в близо петдесет филма. Изтощена от славата, тя слага неочакван край на филмовата си кариера през 1973 г., когато е само на 39. Отказва да отиде в Холивуд и остава запазена марка на френското кино. Последният й голям успех е филмът "Петролотърсачките" с участието на Клаудия Кардинале.

Бриджит се отдава завинаги на любовта си към животните, след като гледа репортаж за лов на тюлени.

- Не смятам, че бях добра актриса - споделя Бриджит пред американското списание "Vanity Fair". Стараех се да изпълнявам това, което ми казваха, възможно най-добре - твърди актрисата. - През целия си живот винаги съм била, каквато исках да бъда - искрена, честна и праволинейна. Не бях скандална и не исках да бъда. Бях просто самата аз - разкрива Бардо.

И допълва: "Не можах повече. Хубаво беше, че спрях, защото това, което се случи с Мерилин Монро и Роми Шнайдер, щеше да стане и с мен - смята Бардо.

- Подарих младостта и красотата си на мъжете, сега давам опита си и най-доброто от мен на животните. Те не могат да ме наранят - категорична е Бардо, която през 1986 г. продава апартамента си, бижутата си и други ценни лични вещи, за да създаде фондацията "Бриджит Бардо", която да се бори за правата на животните по цял свят. Само за две години тя дарява повече от 140 000$ за над 300 000 бездомни кучета в Румъния. Впоследствие изгражда приюти, където да бъдат приети отхвърлените животни.

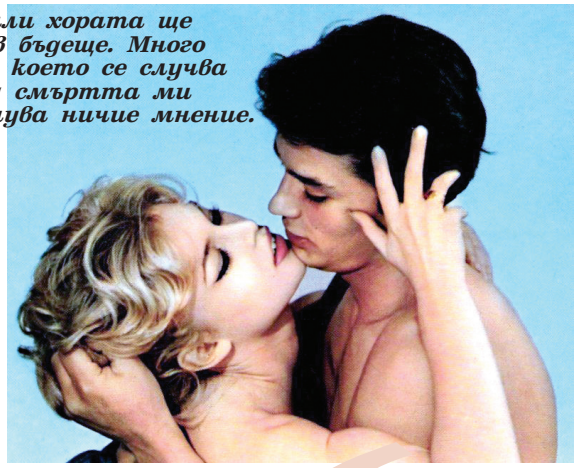
Най-важните й битки: забрана на ритуалното убиване на животни, затваряне на кланиците за коне и защита на африканските слонове...

- Тези два живота бяха моя шанс за успех - твърди знаменитата икона. - Първият ми позволи да успея във втория. Ако не бях Бриджит Бардо, ако не бях известна, не бих могла да направя и една десета от това, което сторих за животните - убедена е бившата актриса, която днес не се срамува от бръчките си, ходи боса и обръща гръб на елегантните тоалети, бижута, парфюми, грим.

Бардо и досега продължава да живее усамотено, заобиколена от любимите си животни, в Южна Франция, между имението си "Ла Мадраг" в Сен Тропе, тихо рибарско селце, превърнало се отчасти заради нея в сборище на звезди от цял свят, и втората си резиденция, скрита от хорските погледи - "Ла Гариг".

БРИДЖИТ БАРДО И НА 80 НЕ КРИЕ БРЪЧКИТЕ СИ, ТЯ ПОДАРЯВА МЛАДОСТТА СИ НА МЪЖЕТЕ, А МЪДРОСТТА - НА ЖИВОТНИТЕ

Все ми е едно дали хората ще мислят за мен в бъдеще. Много по-важно е това, което се случва в момента. След смъртта ми няма да ме вълнува ничие мнение.

Няма по-трудна работа от тази да изглеждаш красив от 8 часа сутринта до полунощ.

По-лесно е да защитиш своята добродетел от мъжете, отколкото своята репутация от жените.

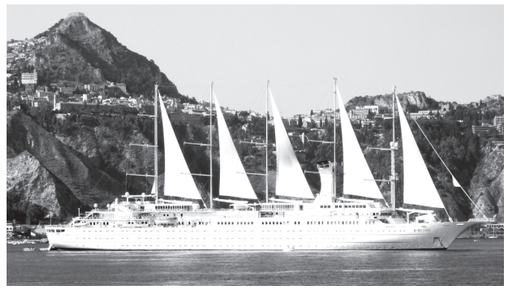
Светът е малък, в края на кращата всички се срещаме в леглото.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

ЩОМ ВЯТЪРЪТ ПРАВИ ПОРАЗИИ, ЗАКЛЮЧЕТЕ ГО В... САНДЪК

КАК НЕГОВАТА ГИГАНТСКА ЕНЕРГИЯ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНА ЗА ДОБРИ ДЕЛА И КАК, ОСВОБОДЕН ОТ „РОБСТВО”, БИ СЛУЖИЛ ДОРИ НА БЪДЕЩИТЕ ПОКОЛЕНИЯ

Пенка ИСАЕВА

Повей, повей, буйни мой ветре.

И всяка болка в нас

с обич разпилей.

Повей, повей, ветре мой.

Прекрасната песен, изпята от Паша Христова по музика на Иосиф Цанков и текст на Димитър Василев, както и много други песни и стихове, са посветени на нещо, което е неизменен спътник в живота ни, както въздухът и слънцето например, или по-точно казано, е следствие от тяхното взаимодействие. Защото вятърът е просто... въздух в движение.

Предизвиква се от неравномерното нагряване на земната повърхност от слънцето - различните видове суша и вода абсорбират слънчевата светлина в различна степен. През деня въздухът над сушата се загрява по-бързо, разширява се и се издига нависоко, като създава места с ниско атмосферно налягане. Въздухът над водата остава по-студен и съответно по-тежък, създава места с по-високо атмосферно налягане, като се стреми да заеме местата с топъл въздух, причинявайки вятър с посока от водата към сушата. През нощта движението на въздушните маси сменя посоката си.

Ветровете се разпределят вертикално и хоризонтално. В България ветровете са предимно хоризонтални поради географските особености на района. А колкото е по-голяма разликата в атмосферното налягане (причиняващо движенията на въздушните маси), толкова е по-силен вятърът или скоростта му е по-голяма.

Вятърът се оказва идеалният енергиен източник, защото е чист и практически неизчерпаем. Но тъй като скоростта му варира според времето, деня и сезона, а дори и през годините, вятърната енергия си остава непостоянен прекъсващ източник.

Малко история

От много стари времена хората са използвали енергията на вятъра. Преди повече от 6000 г. пр. Хр. древните египтяни се придвижвали по Нил с кораби с платна. Строили ги от висококачественото кедрово дърво, внасяно от Ливан. Херодот оставил интересно описание на технологията, използвана от египетските корабостроители. Към 1300-1250 г. пр. Хр. в Египет и в древна Гърция било отбелязано първото строителство на военни кораби.

Те били дълги и тесни, за да развиват по-висока скорост, но все пак зависели от силата и посоката на вятъра и често съществувал риск да бъдат забавени от безветрие или да бъдат отклонени от курса си от по-силни бури или ветрове с нежелана посока. Появата на галерите - кораби с платна и гребла, изработвани от древните гърци, туширала донякъде неблагоприятните влияния на ветровете. С тях те много бързо завладявали все по-нови територии и разнасяли своята процъфтяваща елинска култура и цивилизация.

Благодарение на триъгълните платна

европейските кораби през XV и XVI век прекосяват Атлантическия океан и обикалят света. С 3 такива кораба и 90 души екипаж Христофор Колумб прекосява Атлантическия океан през 1492 г. и стига до Америка.

Траките добре познавали морето, чудото на вятъра, корабоплаването, риболова, рудодобива и много занаяти, търгували с различни народи и племена, отличавали се с висока култура и били прочути пирати. След VI в. пр. Хр., когато започва гръцката колонизация, жители на малоазиатския град Милет създават най-голямата гръцка колония по Българското

черноморие - Аполония (днешният Созопол), по-късно Одесос (днешна Варна), Дионисополис (Балчик).

Всички тези гръцки полиси били с добре развити пристанища, в които акостирали големи платноходи. Платноходните кораби продължили да съществуват до XVIII-XIX в., когато парната машина изместила вятъра на втори план и плавателните съдове вече не зависели от неговата посока и сила.

Вятърът оказва огромно

влияние и върху първите въздухоплавателни средства

Аеростатите (балони, дирижабли), както и леките самолети, се придвижвали с относително малка скорост, защото могли да бъдат забавяни или отклонявани от курса си от по-силни ветрове или от нежелани бури. Съвременните самолети са значително по-мощни, но въпреки това попътните или насрещните ветрове се отразяват на тяхната скорост. Преобладаващите посоки на вятъра са важни за излитането и кацането на самолетите и са водещ фактор при планирането на летищата. Пистите за излитане и кацане обикновено са ориентирани в посоките на преобладаващите ветрове, тъй като оптималните условия за излитане от гледна точка на сигурността и необходимата дължина на движение по пистата са при насрещен вятър.

Първите вятърни мелници хората построили, за да могат с помощта на вятърната енергия да мелят жито и други зърнени култури. Това станало в Персия около VI век. Скоро след това вятърни мелници започват да се строят по целия свят. Първи холандците усъвършенствали основната конструкция. Оформили перките като витла с платна. Холандия още тогава била наречена Страната на вятърните мелници. От XII до началото на XIX век те били важен източник на енергия в Европа. Енергията на вятърните мелници се използвала за мелене на зърно, за рязане на дърва, изпомпване на вода, пресоване на маслодайни семена, полиране на камъни, производство на хартия...

Първите европейски вятърни мелници били конструирани на един централен стълб, за да се въртят по посока на вятъра. В началото на XIV в. във Франция започват да строят мелници, които вече били

истински сгради с подвижен покрив

като само той се въртял, а не цялата сграда. Крилата на първите мелници били от корабно платно. По-късно опъвали платната върху дървени рамки или ги изработвали изцяло от дърво.

Постепенно вятърни мелници били построени в цяла Европа в места, където имало постоянни ветрове. В България първите вятърни мелници били изградени по Северното Черноморие (нос Калиакра, Шабла и Емине), както и в Стария Несебър. И до днес Стария Несебър се води столица на вятърните мелници в България. А най-старата работеща мелница, запазена у нас, се намира в испирихското село Белинци.

“Камикадзе” (на японски - божествен вятър) е наименованието на два или повече тайфуна, за които се смята, че са предпазили Япония от нашествието на Монголската империя, унищожавайки монголския флот през 1274 г. и през 1281 г. “Протестантски вятър” пък е наречена бурята, предотвратила нашествието на испанската Непобедима армада в Англия през 1588 г., както и благоприятните ветрове, позволили на Вилем Орански да дебаркира там през 1688 г. по време на Славната революция. При египетския поход на Наполеон през 1798 г. френските войници срещат затруднения с местния вятър хамсин. Когато бурята се приближава, местните жители се укриват, а французите “не реагират, докато не става твърде късно, а след това се давят в ослепяващите, задушаващи стени от прах”.

Американските заселници пренесли от Европа и вятърните мелници. Освен за мелене на зърно във фермите, те ги използвали за изпомпване на вода от дълбоки кладенци, за трошене на тръстика и за всякакви други дейности. Тяхното значение започнало да намалява към XIX в. с появата на първата парна машина, а с появата и на електричеството направо спрели да функционират.

Петролната криза от 1970 г. промени енергийната обстановка не само в САЩ, но и в света. Тя събуди интереса към алтернативните енергийни източници, проправяйки път към повторното използване на вятърни мелници, и то за производство на електроенергия.

Съвременните вятърни машини

както и старинните, използват витла, за да “събират” кинетичната енергия на вятъра. Те работят, като намаляват скоростта на вятъра. Вятърните потоци огъват крилата (носещата повърхност), като ги карат да се подвигат и въртят подобно на самолетните. Крилата са свързани със задвижващ вал, който върти генератор, за да произвежда електричество. Единственият проблем е какво да се прави, когато не духа вятър. Съвременните вятърни машини, наричани турбини, обикновено се строят с 3 крила, помощните и с 4. Бивт с хоризонтална и с вертикална ос и могат да осигуряват електричество на едно семейство, а големите - на цяло предприятие.

В световен мащаб количеството електроенергия, добивано от вятъра, ще нарасне до 2020 г. с 12%. В края на 2008 г. генерираната енергия от вятърни турбини достига 121,2 гигавата. Европа е световен лидер в производството на електроенергия от вятъра. В Германия преките инвестиции през 2003 г. за тази кауза надхвърлят 20 млрд. евро, Дания добива 20% от електричеството си чрез вятърни генератори, а Навара, промишлената област на Северна Испания, 20% от електроенергията на страната си. По страни в света водещ производител е САЩ. Реално в света се предвижда до 2020 г. да намалеят вредните емисии на въглероден диоксид с 20%, а делът на възобновяемите източници да достигне 20% от общото енергийно потребление.

В България само на 3,3% от общата площ може да се използва вятърната енергия за производство на електроенергия - планински била и върхове над 1000 м, по Черноморието - нос Калиакра и нос Емине. Първата енергийно свързана ветротурбина към електроразпределителната мрежа работи от 2003 г. в Ахелой с подкрепата на правителството на Кралство Холандия. В следващата 2004 г. вече има изградени 10 ветротурбини. През 2005 г. страната ни разполага с 13 мегавата мощност от ветроенергия, през 2007 г. - 29 мегавата, а през 2010-а - около 300 мегавата. Поради глобалното затопляне климатичните условия в България са с тенденция към увеличаване на силата на вятъра и намаляване на валежите. Това е благоприятно за възобновяемите източници на електроенергия у нас. В тази посока е и

новото откритие на американски учени

което тушира едно от малкото неблагоприятни условия на вятърната енергия, а именно нейната непостоянност. Американски учени са изобретили технология, с която може да се съхранява вятърна енергия в подземна камера. За целта ще се използва компресор, който ще изпраща “смачкания” вятър в хранилища. Той ще бъде освобождаван, когато има нужда от него. След като бъде “пуснат на свобода”, въздухът ще задвижва турбини и генератори, които ще произвеждат ток. Подобна технология ще е добре дошла у нас заради големия брой зелени централи и проблемите със свръхпроизводството на еленергия. С подобни камери можем “да завещаем” ток дори на бъдещите поколения!

И тук, щем не щем, стигаме до климата, който

е най-общо казано, движение на големи въздушни маси. Те представляват еднороден въздух, формиран над голяма територия (няколко хил. кв. км). Специалистите ги определят като екваториални, тропични, на умерените ширини и арктични. При среща на въздушни маси с различна температура и влажност става сблъсък помежду им, като допирната граница се нарича атмосферен фронт.

А циклонът е спираловидно възходящо движение на въздуха в посока от периферията към центъра на въздушната маса. Ветровете в циклона духат обратно на часовниковата стрелка в Северното полукълбо и по посока на часовниковата стрелка в Южното полукълбо.

Циклоните обхващат обширни райони

главно в умерените географски ширини (като например Европа и България). В диаметър те достигат до 1500 км, а на височина - до 12 км. Времето е облачно, ветровито и с валежи.

Антициклонът пък е спираловидно низходящо движение на въздуха. Ветровете духат от централната част на антициклона към неговата периферия. При наличието на антициклон времето е сравнително стабилно: през лятото - горещо, през зимата - студено. Антициклоните заемат площи с диаметър 2000 кв. км.

Тайфуните, за чиито чудовищна мощ се пише все по-често, са характерни за западната част на Тихия океан и Източния Индийски океан и са тъждествени с ураганите над Атлантическия океан. Тези природни бедствия обикновено се случват през летния сезон. При тях скоростта на вятъра надвишава 63 възела или 119 км/ч. Такива силни ветрове обикновено получават собствени имена. Списъците са различни за различните географски райони, в които се формират бурите. В западната част на Атлантическия океан ураганите са особено разрушителни и нанасят големи поражения на инфраструктурата, сградите и могат да бъдат направо опустошителни и с човешки жертви.

Специално внимание последните месеци бе отделено на торнадото след страшните поразии, които то направи в САЩ. Известно още като смерч, то представлява разрушителен вятър, който образува въртящ се стълб от въздух - той свързва повърхността на земята с купесто-дъждовен облак. Приема различни форми и размери, но

най-често торнадото има вид на фуния

чийто тесен край опира в земята и обикновено е заобиколен от облак отломки и прах.

При повечето торнада скоростта на вятъра е до 177 км/ч, но може да достигне и до 440 км /ч (!). Те обхващат няколкокилометрова област и са в състояние да пропътуват над 100 км. Образуват се на почти всички континенти, но най-често се появяват в САЩ и в почти цяла Северна Америка.

Разбира се, цял клон от науката изследва и анализира ветровете и тяхното движение, за да прогнозира времето. Защото това е извънредно важно за цялостния живот на човечеството. И ако решим да отделим място и за отдиха, следва да посочим посред лято както ветроходните кораби, ветроходните яхти, ветроходните лодки, уиндсърфинга или кайтсърфинга по вода, така и ветроходната кола по суша или ветроходната шейна по лед.

Тези спортове също са ветроходство. Най-разпространени и най-масови са уиндсърфингът и сърфът. Различават се по това, че уиндсърфингът освен дъска има и триъгълно платно, а сърфът е само една дъска, с която сърфистът се плъзга по гребена на вълната.

Уиндсърфингът е с древна история, датираща от времето на ранните южноамерикански цивилизации по течението на Амазонка. Те използвали подвижни мачти върху салове, подобни на дъски. Съвременната история на уиндсърфинга започва от 1930 г., когато сърфистът Том Блейк се сетил, че може да използва вятъра за придвижване, вместо да бута дъската с ръка. Той създал

изобретение, което нарекъл „ветроходен сърф”

- дъска за сърф с прикрепени мачта, платно и кормило, което се управлявало с крака.

Изобретението му не пожънало голям успех и след 30 г. идеята му била доразвита от С. Нюман Дарби. Той измайсторил правоъгълна дъска, към която закрепил мачта и платно, а управлението ставало с хоризонтално разположена дъска, закрепена от двете страни на платното.

Съвременният уиндсърф обаче е резултат от друга идея - на калифорнийските сърфисти Хойл Шуейцер, Джим Дрейк и Ален Пердучи през 1966-1967 г. Те нарекли изобретението си “бая борд”, което представлявало “система за свободно плаване” (система, позволяваща на мачтата, гика и платното заедно да се въртят във всички посоки около универсален шарнир). Две години по-късно Хойл Шуейцер основал бизнес, наречен “Уиндсърф” и започнал да популяризира бизнеса си и уиндсърфинга.

През 1971 г. спортът е представен в Европа, където става много успешен. През 1974 г. в Германия се провежда първото европейско първенство и поради голямата си популярност уиндсърфингът влиза в олимпийските спортове на олимпиадата в Лонг бийч, Калифорния, през 1984 г. Уиндсърфингът е възможен при вятър от 0 до 50 възела, като оптимални са 15-25 възела.

Влиянието във важни исторически събития

ЩОМ ВЯТЪРЪТ ПРАВИ ТОРАЗИИ, ЗАКЛЮЧЕТЕ ГО В... САНДЪК

КАК НЕГОВАТА ГИГАНТСКА ЕНЕРГИЯ МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗПОЛЗВАНА ЗА ДОБРИ ДЕЛА И КАК, ОСВОБОДЕН ОТ „РОБСТВО", БИ СЛУЖИЛ ДОРИ НА БЪДЕЩИТЕ ПОКОЛЕНИЯ

Пенка ИСАЕВА

Повей, повей, буйни мой ветре.

И всяка болка в нас

с обич разпилей.

Повей, повей, ветре мой.

Прекрасната песен, изпята от Паша Христова по музика на Йосиф Цанков и текст на Димитър Василев, както и много други песни и стихове, са посветени на нещо, което е неизменен спътник в живота ни, както въздухът и слънцето например, или по-точно казано, е следствие от тяхното взаимодействие. Защото вятърът е просто... въздух в движение.

Предизвика се от неравномерното нагряване на земната повърхност от слънцето - различните видове суша и вода абсорбират слънчевата светлина в различна степен. През деня въздухът над сушата се загрява по-бързо, разширява се и се издига нависоко, като създава места с ниско атмосферно налягане. Въздухът над водата остава по-студен и съответно по-тежък, създава места с по-високо атмосферно налягане, като се стреми да заеме местата с топъл въздух, причинявайки вятър с посока от водата към сушата. През нощта движението на въздушните маси смяна посоката си.

Ветровете се разпределят вертикално и хоризонтално. В България ветровете са предимно хоризонтални поради географските особености на района. А колкото е по-голяма разликата в атмосферното налягане (причиняващо движението на въздушните маси), толкова е по-силен вятърът или скоростта му е по-голяма.

Вятърът се оказва идеалният енергиен източник, защото е чист и практически неизчерпаем. Но тъй като скоростта му варира според времето, деня и сезона, а дори и през годините, вятърната енергия си остава непостоянен прекъсващ източник.

Малко история

От много стари времена хората са използвали енергията на вятъра. Преди повече от 6000 г. пр. Хр. древните египтяни се придвижвали по Нил с кораби с платна. Строили ги от висококачественото кедрово дърво, внасяно от Ливан. Херодот оставил интересно описание на технологията, използвана от египетските корабостроители. Към 1300-1250 г. пр. Хр. в Египет и в древна Гърция било отбелязано първото строителство на военни кораби.

Те били дълги и тесни, за да развиват по-висока скорост, но все пак зависели от силата и посоката на вятъра и често съществувал риск да бъдат отклонени от курса си от по-силни бури или ветрове с нежелана посока. Появата на галериите - кораби с платна и гребла, изработвани от древните гърци, туширала донякъде неблагоприятните влияния на ветровете. С тях те много бързо завладявали все по-нови територии и разнасяли своята процъфтяваща елинска култура и цивилизация.

Благодарение на триъгълните платна

европейските кораби през XV и XVI век прекосяват Атлантическия океан и обикалят света. С 3 такива кораба и 90 души екипаж Христофор Колумб прекосява Атлантическия океан през 1492 г. и стига до Америка.

Трябва добре познавали морето, чудото на вятъра, корабоплаването, риболова, рудодобива и много занаяти, търгували с различни народи и племена, отличавали се с висока култура и били прочути пирати. След VI в. пр. Хр., когато започва гръцката колонизация, жители на малоазиатския град Милет създават най-голямата гръцка колония по Българското

черноморие - Аполония (днешният Созопол), по-късно Одесос (днешна Варна), Дионисополис (Балчик).

Всички тези гръцки полиси били с добре развити пристанища, в които акостирали големи платноходи. Платноходните кораби продължили да съществуват до XVIII-XIX в., кога-

то първата машина използвала вятъра на втори план и плаването-те съдове вече не зависели от неговата посока и сила.

Вятърът оказва огромно

влияние и върху първите въздухоплавателни средства

Аеростатите (балони, дирижабли), както и *леките самолети*, се придвижали с относително малка скорост, защото могли да бъдат забавяни или отклонявани от курса си от по-силни ветрове или от нежелани бури. Съвременните самолети са значително по-мощни, но въпреки това пълният или насрещните ветрове се отразяват на тяхната скорост. Преобладаващите посоки на вятъра са важни за излитането и кацането на самолетите и са водещ фактор при планирането на летищата. Пистите за излитане и кацане обикновено са ориентирани в посоките на преобладаващите ветрове, тъй като оптималните условия за излитане от гледна точка на сигурността и необходимата дължина на движение по пистата са при насрещен вятър.

Първите вятърни мелници хората построили, за да могат с помощ-та на вятърната енергия да мелят жито и други зърнени култури. Това станало в Персия около VI век. Скоро след това вятърни мелници започват да се строят по целия свят. Първи холандците усъвършенствали основната конструкция. Оформили перките като витла с платна. Холандия още тогава била наречена Страната на вятърните мелници. От XII до начало-то на XIX век те били важен източник на енергия в Европа. Енергията на вятърните мелници се използвала за мелене на зърно, за рязане на дърва, изпомпване на вода, пресоване на маслодайни семена, полиране на камъни, производство на хартия...

Първите европейски вятърни мелници били конструирани на един централен стълб, за да се вятрят по посока на вятъра. В на-чалото на XIV в. във Франция за-

"Камикадзе" (на японски - божествен вятър) е наименованието на два или повече тайфуна, за които се смята, че са предпазили Япония от нашествието на Монголската империя, унищожавайки монголския флот през 1274 г. и през 1281 г.

"Протестантски вятър" пък е наречена бурята, предотвратила нашествието на испанската Непобедима армада в Англия през 1588 г., както и благоприятните ветрове, позволили на Вилем Орански да дебаркира там през 1688 г. по време на Славната революция.

При египетския поход на Наполеон през 1798 г. френските войници срещат затруднения с местния вятър хамсин. Когато бурята се приближава, местните жители се укриват, а французите "не реагират, докато не става твърде късно, а след това се давят в ослепяващите, задушаващи стени от прах".

почват да строят мелници, които вече били

истински сгради с подвижен покрив

както само той се вятрял, а не цялата сграда. Крилата на първите мелници били от корабно платно. По-късно отпаднали платната върху дървени рамки или ги изработвали изцяло от дърво.

Постепенно вятърни мелници били построени в цяла Европа в места, където имало постоянни ветрове. В България първите вятърни мелници били изградени по Северното Черноморие (нос Калиакра, Шабла и

Емине), както и в Стария Несебър. И до днес Стария Несебър се води столица на вятърните мелници в България. А най-старата работеща мелница, запазена у нас, се намира в испеврихското село Белинци.

Американските заселници пренесли от Европа и вятърните мелници. Освен за мелене на зърно във фермите, те ги използвали за изпомпване на вода от дълбоки кладенци, за трошене на тръстика и за всякакви други дейности. Тяхното значение започнало да намалява към XIX в. с появата на първата парна машина, а с появата и на електрическото направо спрели да функционират.

Петролната криза от 1970 г. промени енергийната обстановка, не само в САЩ, но и в света. Тя събуди интереса към алтернативните енергийни източници, проправяйки път към повторното използване на вятърни мелници, и то за производство на електроенергия.

Съвременните вятърни машини

както и старинните, използват витла, за да "съберат" кинетичната енергия на вятъра. Те работят, като намаляват скоростта на вятъра. Вятърните потоци огъват крилата (носещата повърхност), като ги карат да се подигнат и вятрят подобно на самолетните. Крилата са свързани със задвижващ вал, който върти генератор, за да произвежда електричество. Единственият проблем е какво да се прави, когато не духа вятър. Съвременните вятърни машини, наричани турбини, обикновено се строят с 3 крила, по-мощните и с 4. Бивят с хоризонтална и с вертикална ос и могат да осигуряват електричество на едно семейство, а големите - на цяло предприятие.

В световен мащаб количеството електроенергия, добивано от вятъра, ще нарасне до 2020 г. с 12%. В края на 2008 г. генерираната енергия от вятърни турбини достига 121,2 гигавата. Европа е световен лидер в производството на електроенергия от вятъра. В Германия преките инвестиции през 2003 г. за тази кауза надхвърлят 20 млрд. евро. Данни дебиба 20% от електричеството си чрез вятърни генератори, а Навара, провинциалната област на Северна Испания, 20% от електроенергията на страната си. По страни в света водещ производител е САЩ. Реално в света се предвижда до 2020 г. да намалеят вредните емисии на въглероден диоксид с 20%, а делът на възобновяемите източници да достигне 20% от общото енергийно потребление.

В България само на 3,3% от общата площ може да се използва вятърната енергия за производство на електричество - планински била и върхове над 1000 м, по Черноморието - нос Калиакра и нос Емине. Първата енергийно свързана ветротурбина към електроразпределителната мрежа работи от 2003 г. в Ахелой с подкрепата на правителството на Кралство Холандия. В следващата 2004 г. вече има изградени 10 ветротурбини. През 2005 г. страната ни разполага с 13 мегавата мощност от ветроенергия, през 2007 г. - 29 мегавата, а през 2010-а - около 300 мегавата. Поради глобалното затопляне климатичните условия в България са с тенденция към увеличаване на силата на вятъра и намаляване на валежите. Това е благоприятно за възобновяемите източници на електроенергия у нас. В тази посока е и

новото откритие на американски учени

което тушира едно от малкото неблагоприятни условия на вятърна-

та енергия, а именно нейната непостоянност. Американски учени са изобретили технология, с която може да се съхранява вятърна енергия в подземна камера. За целта ще се използва компресор, който ще изпраща "смачкания" вятър в хранилища. Той ще бъде освобождаван, когато има нужда от него. След като бъде "пуснат на свобода", въздухът ще задвижва турбини и генератори, които ще произвеждат ток. Подобна технология ще е добре дошла у нас заради големия брой зелени централи и проблемите със свръхпроизводството на енергия. С подобни камери можем "да завещаем" ток дори на бъдещите поколения!

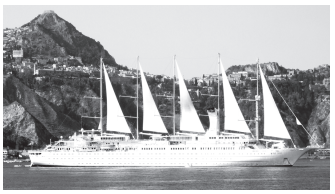
И тук, щем не щем, стигаме до климата, който

е най-общо казано, движение на големи въздушни маси. Те представляват еднороден въздух, формиран над голяма територия (няколко хил. кв. км). Специалистите го определят като екваториални, тропични, на умерените ширини и арктични. При среща на въздушни маси с различна температура и влажност става сблъсък помежду им, като допирната граница се нарича атмосферен фронт.

А циклонът е спираловидно въздушно движение на въздуха в посока от периферията към центъра на въздушната маса. Ветровете в циклона духат обратно на часовниковата стрелка в Северното полукълбо и по посока на часовниковата стрелка в Южното полукълбо.

Циклоните обхващат обширни райони

главно в умерените географски ширини (като например Европа и България). В диаметър те достигат до 1500 км, а на височина - до 12 км. Времето е облачно, ветровито и с валежи.

Антициклонът пък е спираловидно низходящо движение на въздуха. Ветровете духат от централната част на антициклона към неговата периферия. При наличието на антициклон времето е сравнително стабилно: през лятото - горещо, през зимата - студено. Антициклоните заемат площи с диаметър 2000 кв. км.

Тайфуните, за чиято чудовищна мощ се пише все по-често, са характерни за западната част на Тихия океан и Източния Индийски океан и са тъждествени с ураганите над Атлантическия океан. Тези природни бедствия обикновено се случват през летния сезон. При тях скоростта на вятъра надвишава 63 възела или 119 км/ч. Такива силни ветрове обикновено получават собствени имена. Списъците са различни за различните географски райони, в които се формират бурите. В западната част на Атлантическия океан ураганите са особено разрушителни и нанасят големи поражения на инфраструктурата, сградите и могат да бъдат направо опустошителни и с човешки жертви.

Специално внимание последните месеци бе отделено на торнадото след страшните поразии, които то направи в САЩ. Известно още като смерч, то представлява разушителен вятър, който образува вятрящ се стълб от въздух - той свързва повърхността на земята с купесто-дъждовен облак. Приема различни форми и размери, но

най-често торнадото има вид на фуния

чийто тесен край опира в земята и обикновено е заобиколен от облак отломки и прах.

При повечето торнада скоростта на вятъра е до 177 км/ч, но може да достигне и до 440 км /ч (!). Те обхващат няколкокилометрова област и са в състояние да пропътуват над 100 км. Образуват се на почти всички континенти, но най-често се появяват в САЩ и в почти цяла Северна Америка.

Разбира се, цял клон от науката изследва и анализира ветровете и тяхното движение, за да прогнозира времето. Защото това е извънредно важно за цялостния живот на човечеството. И ако решим да отделим място и за отдиха, следва да посочим посред лято както ветроходните кораби, ветроходните яхти, ветроходните лодки, уиндсърфинга или кайтсърфинга по вода, така и ветроходната кола по суша или ветроходната шейна по лед.

Теми спортове също са ветрогодство. Най-разпространени и най-масови са уиндсърфингът и сърфът. Различават се по това, че уиндсърфингът освен дъска има и триъгълно платно, а сърфът е само една дъска, с която сърфистът се плъзга по гребена на вълната.

Уиндсърфингът е с древна история, датираща от времето на ранните южноамерикански цивилизации по течението на Амазонка. Те използвали подвижни мачти върху салове, подобни на дъски. Съвременната история на уиндсърфинга започва от 1930 г., когато сърфистът Том Блейк се сетил, че може да използва вятъра за придвижване, вместо да бута дъската с ръка. Той създал

изобретение, което наркъл „ветроходен сърф"

- дъска за сърф с прикрепени мачта, платно и кормило, което се управлявало с крака.

Изобретението му не пожънало голям успех и след 30 г. идеята му била доразвита от С. Номан Дарби. Той измайсторил правоъгълна дъска, към която закрепил мачта и платно, а управлението ставало с хоризонтално разположена дъска, закрепена от двете страни на платното.

Съвременният уиндсърф обаче е резултат от друга идея - на калифорнийските сърфисти Хойл Шуейцер, Джим Дрейк и Ален Пердучи през 1966-1967 г. Те нарекли изобретението си "бял бряг", което представлявало "система за свободно плаване" (система, позволяваща на мачтата, гика и платното заедно да се въртят във всички посоки около универсален шарнир). Две години по-късно Хойл Шуейцер основал бизнес, наречен "Уиндсърф" и започнал да популяризира бизнеса си и уиндсърфинга.

През 1971 г. спортът е представен в Европа, където става много успешен. През 1974 г. в Германия се провежда първото европейско първенство и поради голямата си популярност уиндсърфингът влиза в олимпийските спортове на олимпиадата в Лонг бийч, Калифорния, през 1984 г. Уиндсърфингът е възможен при вятър от 0 до 50 възела, като оптимални са 15-25 възела.

Влиянието във важни исторически събития

Защо ДПС оцелява при всички избори

Повечето останали партии нямат особено голям повод за празнуване от резултатите

Божидар СТОЯНОВ

Снимка Мариета ТОМОВА

Резултатите от проведените предсрочни парламентарни избори 2014, вече са факт. Станаха ясни партиите и коалициите, които влизат в 43-то народно събрание. Известни са техните предизборни обещания пред своите членове и симпатизанти. Дотук спокойно можем да спрем с изброяването. Тези избори се отличават от всички предходни с това, че неизвестните са много повече след края, отколкото преди изборната надпревара.

Свикнали сме след приключването на вота всички партии да обясняват какво са спечелили, колко са разширили своята електорална подкрепа в определени региони и как едва ли не всички те са победители. Вечерта на 5 октомври обаче картината беше коренно различна. Дори лидерът на партия ГЕРБ Бойко Борисов изглеждаше някак напрегнат.

Въпреки категоричната победа за пореден път, най-голямата партия в България през последните няколко години няма повод за празнуване. Рубиконът който трябва да се реши, в първите часове след излизането на окончателните резултати, изглежда почти невъзможен. Наличието на цели осем формации, нещо, което се случва за първи път в най-новата ни история, направи абсолютно невъзможно еднолично управление. Коалиция между две или повече партии, на пръв поглед, изглежда също толкова малко вероятна поради различията им, които поставят на преден план евентуалната воля за компромис. Компромис, на който непрекъснато ставаме свидетели, и същия компромис, който се отрази негативно на едни, а за други се оказа пагубен. При всички положения, ако участниците в новия парламент решат да сформират кабинет на всяка цена, диалогът и отстъпчивостта трябва да се изведат на преден план.

За един безпристрастен анализ е много трудно да се определи кой печели и кой губи от това допитване. От една страна, наличието на толкова много партии, прескочили 4%-ната бариера, говори за търсенето на алтернативи от страна на българския избирател. Ниската избирателна активност продължава да бъде неразрешим проблем пред и без това многобройните формации, които изпълват политическата палитра. От друга страна, обаче раздробяването на гласове води до невъзможност от съставяне на стабилно правителство, с осигурена широка публична подкрепа и възможност да поема ясна отговорност за действията, които предприема. Видно е, че предстои на тези нови 240 народни избраници да съставят правителство на малцинството, което ще се стреми да оправдае очакванията на толкова разнородни и дори противоположни теснопартийни интереси. В противен случай, следващите предсрочни избори ще почукат на вратата много скоро.

Въпреки разочарованието, че след толкова убедителна преднина пред своите конкуренти партия ГЕРБ ще бъде зависима при подреждането на евентуален бъдещ кабинет, не можем да отречем тяхното стабилно представяне. Запазването на водещи позиции в болшинството големи многомандатни райони, вече не е изненада за никого. Дори след един много спорен и противоречив управленски мандат и оставането в опозиция за една година, партията доказа, че не е политическа еднодневка и може да разчита на една стабилна във времето подкрепа.

За много хора партията на Борисов

си остава популистка. Едноличното решаване на всички въпроси от страна на нейния лидер отдавна не е тайна за никой. Поредицата гафове и дори откровените безобразия, които ГЕРБ натвори преди малко повече от година, явно не са достатъчен повод за над милион избиратели да предпочетат друга политическа сила, а може би просто не виждат и друга алтернатива. Мнозина считат, че Генералът и неговите подчинени са по-малкото зло в сравнение с безпринципните задкулисни договорки с Движението за права и свободи. Алтернативата на евтините магистрали, вътрешнофирмената задлъжнялост и непрекъснато увеличаващите се разходи на стоките и услугите от първа необходимост за сметка на замразените доходи, пред възможността за власт на една партия, която е доказала през годините своята безскрупулност и всеядност, по всичко личи, че надделяват в нагласите на голяма част от българските избиратели. Няма как по друг начин да се обясни логично открояващия се избор на една еднолична организация, станала символ на ръководна посредственост и повсеместна кадрова безпомощност.

Вглеждайки се по-детайлно във взаимоотношенията между на пръв поглед непримиримите опоненти ГЕРБ и ДПС, няма как да не ни направят впечатление някои факти, които и двете партии тактично премълчават. През управленския мандат на по-предишното управление, което изтъкваше непрекъснато анти-ДПС настроението си, нямаше нито един подведен под съдебна отговорност представител на Движението. Нещо повече, банката, която след време стана причина за сериозни финансови трусове, достигна до своя апогей, именно през управлението на ГЕРБ. Демонизираният Делян Пеевски натрупа основната част от своите активи също през въпросния период. Само преди няколко седмици, с помощта на президента Плевнелиев и назначеното от него служебно правителство, станаха възможни двойно увеличените брой избиратели секции в Република Турция. "Малка" подробност е начинът на подаване на заявление за откриването на същите тези секции от едно и също IP адрес, според компютърни специалисти. Не на последно място, датата на провеждането на изборите, която съвсем случайно съвпадна с празнуването на мюсюлманския празник Курбан байрам, което също е повод да се замислим за това доколко е искрен генерал Борисов в своите нападки срещу върхушката на Движението…

Това Движение, което донесе толкова много негативни последици за една друга политическа сила, а именно Българската социалистическа партия.

Разграничаването и отчитането на огромна грешка

по отношение на своя доскорошен коалиционен партньор, не дадоха никакъв резултат. Напротив. Социалистическата партия отчете незапомнени до момента катастрофални резултати. Последиците от дългосрочните взаимоотношения между двете партии са на път да се окажат дори фатални за Столетницата. Компромисите, които трябваше да се изтърпят от техните симпатизанти, вече дойдоха малко в повече. Настоящото ръководство не съумя да оцени адекватно "жълтия картон", който собствените му избиратели му показаха на проведените се само преди броени месеци избори за Европейски парламент. Очакваната промяна в политиката на партията отново не се състоя по начина, който да удовлетвори нуждите на "левия" електорат. Въпреки изброяването на редица успехи и постижения, които отчитат ръководните фактори на "Позитано" за увеличените пенсии, детски и редица други социални придобивки, традиционните гласоподаватели останаха пасивни или предпочетоха да дадат гласа си за други партии. Именно тези слоеве от населението, на които една нормална и автентична социална партия трябва да разчита най-много за набиране на електорална подкрепа, каквито са трудещите се, социалнослабите, пенсионерите и представителите на дребния и среден бизнес, през последните няколко години започнаха да се дистанцират все повече. Традиционното ядро, което безрезервно подкрепяше години наред политиката на Столетницата, днес почти не припознава нейните ръководни фактори като свои другари и съратници...

На фона на тежкия изборен провал в страната представянето на кърджалийската структура, като че ли не предизвика особени драми. Причините за историческия, меко казано, конфузен резултат са много и не от вчера. Постепенното обезличаване на организацията доведе до едно капсулиране на шепа активисти, които еднолично вземат политическите решения и определят цялостната политика на партията в региона. С течение на времето партийните редици напуснаха личности, които се радваха на безспорен авторитет и влияние след членовете и симпатизантите. Липсата на съпротивителни сили и воля за защитаване на интересите на местно ниво пред решенията на централното ръководство, особено при взаимоотношенията с ДПС, се оказаха пагубни. Днес

ситуацията в общинските структури

най-добре се онагледява с нулите в протоколите на десетки избирателни списъци, в които между другото фигурират по минимум двама представители, излъчени от Партията.

Естествено и редица решения на най-висшите ръководни дейци поставиха местната структура в изключително неизгодно положение. По време на Тройната коалиция, ако на повечето места в страната битуваше прословутото съотношение 8:5:3, то на територията на област Кърджали възможността за правене на политика от водещата партия, която би следвало да носи най-голямата отговорност, а впоследствие плати най-високата цена, имаше незначителна степен на влияние в процесите, касаещи региона. Да не говорим за поемането на каквито и да е било политически ангажименти през изминалата година, в която единствената партия, която обезпечи своето участие в управлението на страната, беше Движението за права и свободи. Само преди малко повече от година общинските съветници на същото това Движение отказаха да почетат посмъртно и да дадат почетно гражданство на генерал Делов, човека, допринесъл за освобождението на града ни. Факт, който е особено красноречив за интересите, които защитава една върхушка на водеща в страната ни партия. Същата тази партия, се радва на безпрецедентен комфорт при пазарлъците с ръководството на БСП. Е, няма как всичко това да не се отрази на авторитета и статута на социалистическия актив в обществото.

Единствената партия, която непрекъснато увеличава своята подкрепа, за пореден път се оказа ДПС. През всичките тези вече 25 години, каквато и да е политическата конфигурация в страната, тази партия продължава да отстоява интересите на своите "обръчи". Днес никой официално не иска да се обвърже по какъвто и да е начин с формацията на Лютви Местан, но в същото време няма партия, която да се осмели да засегне техните интереси. Поредното доказателство се последните събития покрай предсрочните избори и комфорта, осигурен от служебното правителство.

Опитите за етническо противопоставяне

които се правят винаги преди избори, също оказват съществено влияние върху консолидирането на електората. Като връх на политическото недоразумение можем да посочим комичния опит на Бареков да затвори границата с Република Турция, което поражда единствено смях и съжаление у всеки трезвомислещ гражданин.

Докато не престанем да се делим по различни класови, етнически и идеологически признаци и не се обединим около националните си интереси, никога няма да постигнем европейския жизнен стандарт, който така силно жадуваме. Вместо да се вглеждаме всеки път в автобусите, идващи от южната ни съседка, защо поне веднъж не се замислим какво ни пречи да проявим малко повече активност в личното си ежедневие. Защо допускаме апатията да ни обезсърчи дотам, че да не отделим дори половин час, за да отидем да упражним правото си на вот, когато това се налага? Защо се сърдим на тези, които се възползват от правото си, дадено по закон, а нашите сънародници в САЩ, Канада, Испания, Великобритания и всички останали държави, в които се намират многобройни български общности, се задоволяват единствено с коментари по форумите на социалните мрежи?

Крайно време е да бъдем преди всичко българи, а едва след това леви, десни, центристи и либерали. Няма никакво значение каква религия изповядва определен политик, стига той да служи и защитава Националния интерес на България.

35 6 37 8 9

ДУМА Неделник
СЪБОТА 11 ОКТОМВРИ 2014

Есента наистина влияе на настроението

Как да подскажем на организма, че е дошло време да се готви за зимата

Астрономическата есен вече е тук, а дъждовното време с ниските температури, късите дни безмилостно напомнят за края на лятото. Когато и циганското лято отмине, зимата започва съвсем сериозно да напомня за себе си, имунитетът ни започва да спада, ако не се погрижим по-сериозно, а вирусите това и чакат.

Есента наистина влияе на настроението ни, показва анкета сред 3800 души. От тях 55% признават, че този сезон влияе на емоционалното им състояние и те са склонни да го определят като есенна депресия. Всеки трети участник в допитването обвинява за състоянието си мрачното и студено време. Очевидно жените са по-податливи, защото 59% от анкетираните дами твърдят, че изпитват вътрешен дискомфорт, а 49% от мъжете се оплакват от униние и тъга.

За да се понесе по-лесно преходът от дългите и слънчеви летни дни към доста покъсия и често мрачен есенен ден, да увеличим осветлението в тъмната част на денонощието, като помещенията бъдат добре и равномерно осветени.

Заниманията със спорт тонизират и зареждат с енергия, а ако това не е възможно, добре е поне част от пътя до работа или към дома да се ходи пеш - дневно поне по 2 км. Ако искате да накарате организма си да изработва енергия, трябва да го накарате първо да я изразходва, категорични са специалистите.

Правете масаж на стъпалата си - върху тях има стотици точки, които са свързани с вътрешните органи. Всяка сутрин ги масажирайте в продължение на 10-15 минути. Употребявайте само йодирана сол - тя помага на щитовидната жлеза, отговорна за физическата и умствената активност, да остане в тонус.

Тялото ви е готово за активна дейност, но все пак с неудоволствие забелязвате, че не успявате в нищо. За да постигнете необходимата концентрация и организираност, правете си конкретни планове, съветват психолози.

Не забравяйте да си почивате. Доказано е, че след два часа непрекъсната работа работоспособността и ефективността рязко намаляват. Изходът е в 10-минутната почивка. Не повече! Ако паузата е по-голяма, се нарушава работният ритъм.

Любопитно за инсулта

Всекиму е известно, че инсултът е тежко инвалидизиращо заболяване. Например само през 2013 г. у нас са хоспитализирани 49 211 души с мозъчно-съдова болест. От тях 5639 са починали. С напредването на медицинската наука през последните години жертвите на инсулта намаляват, но в същото време се увеличава броят на младите хора, които получават инсулт. При тях той най-често е провокиран от начина на живот - високи нива на стрес, високо кръвно, обездвижване, консумация на големи количества алкохол и цигари, наднормено тегло.

● Опасността от инсулт е съвсем различна при двата пола. Поне що се отнася до това, кога рискът от инсулт е най-голям. Това показват данните от изследване, проведено съвместно от американски и финландски учени. Според тях при мъжете най-висок е рискът от инсулт след 40 г., а при жените - след 30 г. Причината е, че на тази възраст при двата пола най-често се получава блокиране на кръвоносен съд и съответно опасността от инсулт нараства.

Изследването на специалистите от Медицинския здравен център на щата Тексас и Централната болница към Хелзинкския университет е обхванало над 1000 души от двата пола на възраст между 15 и 49 г.

Допълнителните данни сочат, че при 60% от мъжете, получили инсулт, е бил налице повишен холестерол, около половината са били пушачи, а 39% са страдали от високо кръвно.

Съветът на специалистите е да се обръща повече внимание на профилактиката срещу инсулт - по-чест контрол на кръвното налягане, нивото на холестерола в кръвта, следене на телесното тегло.

● При хората под 65 г., страдащи от депресия, рискът от инсулт е 3 пъти по-висок, е установил изследователски екип от Бостънския университет в Масачузетс, наблюдавал в продължение на 8 години над 4 хил. доброволци. За това време са били регистрирали 228 случаи на цереброваскуларни събития, в това число 8,2% исхемични инсулти, 11,9% исхемични атаки, 22,7% хеморагични инсулти при лица с диагностицирана депресия още в началото на наблюдението.

Сред участниците, по-млади от 65 г., изходната депресия се асоциира с повишен риск от развитие на инсулт. При липса на някои фактори, предизвикващи инсулт (като хипертония, диабет или фибрилация на предсърдието) рискът намалява незначително, твърдят специалистите. Според получените резултати депресията при хората над 65 г. не е свързана с повишаване на риска от инсулт.

● Рискът от инсулт се увеличава след почивните дни. Японски учени са обобщили данните при над 55 хил. пациенти. Числата показват, че рискът от инсулт е с около 15% по-голям в понеделник и вторник, като най-отчетливо е завишението при мъжете над 65 г. - до 37%.

Най-вероятното обяснение за увеличението според учените е в изменението на графика активност-покой след почивните дни.

НЕДОСТИГЪТ НА СЪН ПРИЧИНЯВА ПРОБЛЕМИ СЪС СЪРЦЕТО

Хората, които често спят по-малко от 6 часа в денонощието, са с 2 пъти по-висок риск от възникването на сърдечни болести, твърдят американски учени. Според тях недостигът на сън е пряко свързан с риска от развитието на комплекс от симптоми като затлъстяване, повишаване нивата на холестерол и захар в кръвта. Този метаболитен синдром на свой ред предупреждава за възможното развитие на диабет и сърдечно-съдови заболявания.

Мартика Хол, професор по психиатрия в Медицинското училище към университета на Питсбърг, щата Пенсилвания, е изследвала продължителността на съня и неговото влияние върху здравето на 1214 души от 30 до 54 г. Резултатите показват, че тези, които спят по-малко от 6 часа в денонощието, имат 2 пъти по-висок риск от развитието на метаболитен синдром в сравнение с тези, които спят 7 и повече часа.

29% от хората, които спят по-малко от 6 часа, и 24% от тези, които спят от 6 до 7 часа, се намират в рисковата група. За хората, които спят по 7-8 часа, този риск е значително по-малък.

Учените са единодушни, че признаците на затлъстяването обикновено се срещат при хората, които спят по-малко време. Специалистите препоръчват на децата до 6-7 г. да спят по 10-11 часа, на подрастващите - 9 часа, а на възрастните - 7-8 часа.

Народна медицина

Картофът като лекарство

Картофите се смятат за незаменим продукт в храненето. Със сок от картофи предците ни са лекували язвената болест на стомаха и на двадесетопръстника. Калият, който се съдържа в тях, има пикочогонно действие и прави картофите необходима храна във всекидневното меню на страдащите от сърдечни и бъбречни болести. Сваренията картоф не е противопоказен дори при отравяния.

- Отеклите ръце и крака може да натриете с кора от картоф или да ги наложите с картофена каша за 15-20 минути, като обвиете "компреса" с хавлия.

- При хипертония може 4-5 добре измити картофа да залеете с половин литър вода. По една чаша от отварата се пие половин час преди хранене.

- При остеохондроза (разрушаване на междупрешленните дискове, най-често в шийния и кръстния отдел на гръбначния стълб, като кръстната остеохондроза е най-разпространена и при нея болките в кръста може да предизвикат болки и в долните крайници, а при шийната остеохондроза е възможно и главоболие, изтръпване и болки в ръцете) картофът има обезболяващо действие. Прави се компрес от настъргани сурови картофи, смесени с мед. Компресът се поставя на болното място за около един час.

- По половин чаша 2-3 пъти дневно свеж картофен сок помага при главоболие, а ако се взема по 3-4 лъжички дневно - при нервно разстройство. "Свещички" от настърган картоф, увити в марля, са способни да разсеят хемороидните възли.

- При люцене и възпаление на кожата на лицето се нанася дебел слой маска от настърган свеж картоф, смесен в равни части с пшеничено брашно. Маската се покрива със салфетка, напоена с картофен сок, и се оставя на лицето не повече от 20 мин., след което се измива с мляко, разредено в равни части с вода.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Парсон

РАДОСТ И ТЪГА

Петър СОФРОНИЕВ

На пейката пред блока са седнали госпожа Тодорка и госпожа Цветана. Госпожа Тодорка е видимо кахърна и вяло проговаря:
- Не случих на зет, Цвето! Само външно е фасонлия – винаги с черен панталон, бяла риза и по един лаптоп във всяка ръка. Ама то, външният вид, лъже – хич не е свестен. Капризен на ядене! Манджа не повтаря. Всеки ден различно. Само сутрин някакви ядки преживя.
- Поне да се научи и да пасе от градинката, я каква хубава тревичка е пораснала в тия дъждове – него чака! – вмъква се в монолога на приятелката си Цветана.
- Веднъж панирам пилешко, друг път му задушавам зеленчуци, трети път му пека пържоли... Луда станах! Хората четат любовни романи на моята възраст пенсионерска, а аз премятам кулинарни книги... Това не е живот!
Госпожа Цветана се усмихва доволно.
- Аз пък в тази насока съм доволна от моя зет – започва кротко тя. – Гумаджия – няма черни панталони, няма лаптопи. Денем помпа гуми, вечер изпомпва бутилки. Обърне три питиета и не се сеща за ядене. Една салата му стига. И фикусът от хола да му нарежа, ще е благодарен. Веднъж, като му изпържих две яйца, благодари за царската вечеря.
Двете приятелки се умълчават. Тодорка става още по-скръбна.
- Винаги е било така – въздъхва тя. - Едни за радост са родени, други за мъки.

Трайко ПОПОВ

СЛЕДИЗБОРНИ ФЕЙЛЕТОНИ

ЗАЩО?!

Димитър БЕЖАНСКИ

Най-напред – за мене.

Да си призная честно – аз съм много умен. Освен това съм интелигентен и начетен. Може да се каже дори, че съм до известна степен енциклопедист, защото с еднакво удоволствие се задълбочавам и в сонетите на Шекспир, и в ранните трудове на Айнщайн, и в коментарите на Зенон Косидовски върху Библията. Между другото Библията съм я чел точно осемнайсет пъти, а за някои моменти от Новия завет съм спорил с учени богослови и споровете обикновено са завършвали с тежка въздишка от тяхна страна и с репликата: „Ех, прав си бе, Мите!“ Прав съм, я! Щото съм умен, интелигентен и начетен!

Много мои приятели често ми се възхищават: „Леле, колко си умен!“ – викат. Аз скромно приемам възхищенията им – което си е вярно, вярно си е. Имам обаче и едни други, уж приятели, които понякога ми казват: „Е, като си толкова умен, къде са ти парите?“

Дааа… Което си е вярно, вярно си е – пари аз нямам. Тоест, не че нямам хич, но нямам достатъчно. Нови обувки не съм си купувал от осем години. Морето го виждам главно на телевизионния екран. Автопаркът ми се състои от една очукана и ръждясала шкода, която би трябвало да запиша в графа „Недвижима собственост“. Спестявания нямам, имам дългове. Ако се замислиш, наистина – като съм толкова умен, къде са ми парите?

Дотук за мене, сега – за правителствата.

Всички наши правителства през последните двайсетина години до едно твърдят, че са национално отговорни. Освен това, че са бъкани с професионалисти. Някои дори били направо експертни. Управленията на всички до едно били успешни. По техни думи, де... Много добре са приети в Европа и в целия свят. Всички чужбински правителства могат и трябва да се учат от тях. Всичко това, разбира се, е вярно. Обаче изниква проклетият въпрос: Като са ни толкова свестни, национално отговорни, експертни и т.н. правителствата, защо държавата ни все повече и повече затъва в мизерия?!

Диплодошка жалба

Валери ПЕТРОВ

Ний сме диплодоци, кротки, тревопасни,
тежки и огромни, ала безопасни.
Дълго си живяхме мирно и по свойски
в нявгашни далечни ери мезозойски,
ала нещо става - чувстваме го всички,
като си напрегнем дребните главички:
някои животни станали са ловки,
нокти са развили и добили човки,
гребени от плочи, челюсти зъбати,
и на туй отгоре, нрави непознати.
А пък ний, родени в миналото време,
ний сме пригодени папрат да пасеме
и за туй зъбите са ни всички кътни,
и за туй спокойно другите ядат ни,
и за туй родът ни, редък напоследък,
бавно си изчезва с общия напредък.
Но не може нищо тук да се направи,
тъй като процесът става твърде бърже,
а неподобява някой диплодокус
да се унижава до подобен фокъс:
за да не загине, зъби да си турне,
тоест по причини чисто конюнктурни.
И какво излиза? Че като държиме
да опазим свойто диплодошко име,
сложен в обстановка сложна като тази,
себе си родът ни няма да опази.
Но какво да сторим? И полека-лека
тръгваме ний в свойта царствена пътека,
трийсет метра дълги, бавни и масивни,
все тъй удивени и все тъй наивни,
да поставим нейде в залите музейни
своите огромни прешлени идейни.

ФРИЗУРА

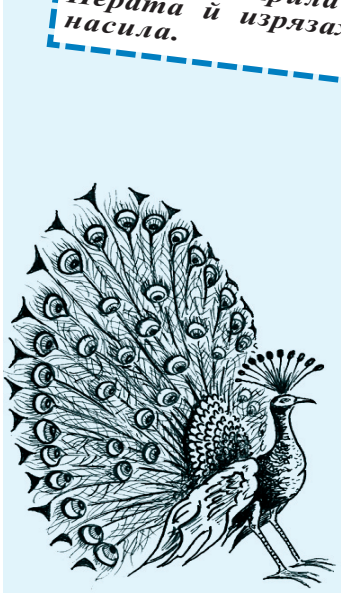
Йонко БОНОВ

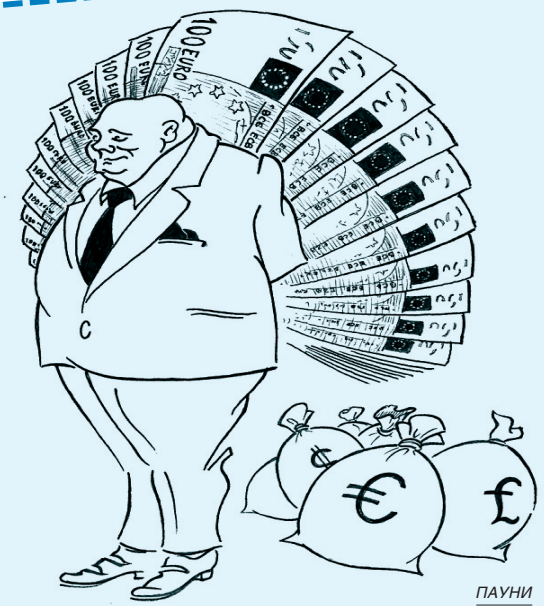
Как истината
стана лекокрила?
Перата й изрязаха
насила.

САМОЖЕРТВА

Пожертва се
за общото ни благо -
излапа си го благо, благо...

Илия НИКОЛАЕВ

ПАУНИ

Модерни времена:
Когато един мъж се мисли за извънземно или за Наполеон, го лекуват принудително, а ако твърди, че е жена, яростно му защитават правата.

Две дечица седят на гърне в детска градина.
- Ти момченце ли си или момиченце? - пита едното.
- Ми не знам.
- Стани, аз ще погледна и ще ти кажа дали си момченце или момиченце.
Детето става.
- Момченце си.
- И как позна?
- Ами чорапките ти са сини...

Двама рибари клечат на сянка с въдици в ръка:
- Много ме мързи бе, мама му стара.
- Че колко много да те мързи?
- Мързи ме дори да седя.
- Абе, то и седенето си е добро, но от лежането по-добро няма!

Когато бях ученик, си мислех: "С едни и същи малоумници в моя клас по цял ден заедно!" После, с напредване на възрастта, придобих по-широк поглед на живота и осъзнах, че нещата не се ограничават само до моя клас...

Пощальон звъннал на врата. Отворило му 5-годишно момче с пура в устата. Пощальонът, шокиран от гледката, казал:
- А майка ти или баща ти да са вкъщи?
Детето издишало дима от пурата в лицето на пощальона и казало:
- Е, ти как мислиш?

Някак си Васил Левски, хан Крум и Бай Ганьо се озовали в съвременна България. Договорили се всеки да разгледа самостоятелно и после да сподели с останалите какво мисли за видяното.
В края на деня се събрали и започнали да споделят впечатленията си. Апостолът казал:
- Не ми хареса! Нищо от това, за което се борих, не съществува!
Хан Крум казал:
- Не ми хареса! Никой не се е сетил да забрани пиенето, а и вече не се управлява както преди - един човек с твърда ръка... сега са двеста и четирсе и всичките са Мека Гана!
Накрая и Бай Ганьо казал тъжно:
- И на мен не ми хареса! Толкова шмекери, измамници и маскари има, че аз изглеждам като най-честния навсякъде, където отида.

В чудния свят на семейните:
Когато тя си тръгна, аз бях много тъжен и самотен. Затова си взех куче, купих си мотор, спах с две жени и се пристрастих към алкохола. Но тя много се ядоса, когато, след осем часа, се прибра вкъщи от работа...

Мъж се готви да замине на командировка на морето. Съпругата му го пита:
- А защо не си си сложил халката?
- А, ти луда ли си? В тази жега...

Жаба седи край реката, цапка с крачета във водата и мечтае.
Идва хипопотам и пита:
- Ей, жабо, студена ли е водата?
Жабата се обижда:
- Аз, ако не забелязваш, съм преди всичко дама, а не термометър!

Как можеш да разбереш,че факс е изпратен от блондинка?
- По пощенската марка.

Евреин носи в Израел портрет на Ленин.
- Това какво е? - питат го на руската митница.
- Не "какво", а "кой"! Това е другарят Владимир Илич Ленин...
На израелската митница го питат:
- Това кой е?
- Не "кой", а "какво"! Това е рамка от злато...

Попитали Асан:
- Асане, знаеш ли каква е разликата между комунизма и демокрацията?
- Знам я, бате, как да не я знам! При социализма работиш, работиш - купиш телевизор, работиш, работиш - купиш килим, работиш, работиш - купиш хладилник. А при демокрацията - работиш, работиш - продадеш телевизор, работиш, работиш - продадеш килим, работиш, работиш - продадеш хладилник.

Жена се забавлява с войник. Пристига съпругът. Войникът се скрива на балкона.
Стои там час-два, става му студено, и както е по униформа, влиза обратно в стаята. Съпругът крясва:
- Какво правите тук?!
- Моля, запазете спокойствие. Имаше учение и аз скочих с парашут, но понеже нямам опит, паднах на вашия балкон.
Жената се преструва на изненадана:
- Но как така?!
- Успокой се, мила! - казва съпругът, - вчера у Петрови трима геолози търсеха нефт в банята...

- Защо слонът не може да кара колело?
- Защото няма малък пръст за звънеца!

- А какви книги би взел с теб на необитаем остров? Аз бих взел Шекспир, Толстой, Кафка, Маркес, Достоевски.
- Аз бих взел книги по селско стопанство, ботанически атлас и медицински справочник...

Разговор между познати.
- Ти какво обичаш повече - виното или жените?
- Всичко зависи от годината на производство ....

Английски лорд със съпругата си е на посещение в зоопарк.
Приближават клетката на лъва и съпругата пита стоящ наблизо пазач от зоопарка:
- Извинете, господине, колко пъти лъвът прави любов с лъвицата?
- Ами пет до шест пъти дневно.
Дамата поглежда с укор мъжа си и отбелязва:
- Поучете се от лъва, милорд!
Приближават клетката с елените и лордът се обръща към стоящ наблизо пазач:
- Извинете, колко пъти го прави еленът със сърната?
- Два до три пъти в годината, господине.
Лордът се обръща с триумфална усмивка към съпругата си:
- Поучете се от сърната, милейди...
- Е, да, но вижте, от друга страна, какви огромни, красиви рога има еленът, милорд...

- Като момче мечтаех да стана моряк.
- И защо не стана?
- Много съм разсеян. Какви ли глупости щях да извърша на кораба!
- А сега какво работиш?
- Аптекар съм!

Хирург казва на току-що свестилия се от наркозата пациент:
- Операцията мина успешно, всичко ви е наред. Само дето преди да ви упоим много буйствахте. Вашият приятел на съседното легло - и той се държа много лошо, преди да му сложим упойката.
- Ами вие какво искате, нас ни бяха пратили в болницата да мием прозорците!

- Аз съм самотен баща.
- И колко деца имате?
- Пет.
- Леле, че как се оправяте с тях?
- Какво има да се оправям, те живеят с майка си.
- А вие?
- А аз съм самотен баща.

Двама приятели си говорят:
- Виж я тая какви криви крака има!
- Но това е жена ми!
- О-о, колко й отиват.

Разговор между компютърджии.
- Разправят, че не било хубаво да ползваш за парола името на котката си.
- Защо? Че какво му е лошото на qZ!813_gg11 за парола?

- Разправят, че в театъра играят пиеса, която не се харесва на зрителите. Постановката била пълен провал.
- Провал е меко казано! Вчера, като се обадих в касата на театъра и попитах в колко часа започва спектакълът, те ме попитаха: А на вас в колко ще ви е удобно?

В чудния свят на семейните:
- Повече с Пешо няма да играя на покер!
- Защо?
- Вчера спечели жена ми, а не иска да я вземе.

Професор по математика обяснява на студентите:
- Математиката е наука, която е много полезна за бита. Ако, да речем, към рожденатa си дата прибавя телефонния номер на деканата и от резултата извадя ръста на тъща си в сантиметри, ще получа собствения си телефонен номер с точност до една десета...

Турист минал през някакво село и бил впечатлен от огромния брой деца, които щъкали по улиците. Попитал един от местните за обяснение.
- Ами какво да ви кажа, има един влак, дето минава през селото в 5.30 сутринта...
- Е, и? Какво общо има това?
- Ами 5.30 е едно такова никакво време - няма за кога да заспиваш пак, а за работа е рано...

Между приятели:
-Кво работиш?
-Лизинг и маркетинг.
-Тоест?!
-Лепя марки в пощата.

Срещат се двама наркомани. Единият носи мотика.
- Накъде с тая мотика?
- Отивам да се боря с плевелите.
- Какви плевели?
- Абе посях си коноп, а то поникнали и едни домати, едни краставици, не ти е работа...

Циганин започва работа в консервен завод. Началникът на цеха му показва всичко:
-Ето тук е лютеницата, тук са рибните консерви, а тук са месните. Тук са плодовете... Заплатата я дават на 26-о число...
-А! И заплата ли ще получавам?

Ден след сватбата младоженката се обажда на майка си и разказва през сълзи:
- Ужас, скарахме се с мъжа ми! Такъв скандал, такава караница!
- Няма страшно, във всяко семейство се случва. Успокой се.
- Добре, щом казваш. А с трупа какво да правя?

Женско парти.
- Тост! За четирите животни, които всяка жена трябва да има: норка в гардероба, ягуар в гаража, лъв в леглото и магаре, което да плаща за всичко това!

Забавна народопсихология:
В естонската армия е създадено ново подразделение за бързо реагиране. Ефективността му е изпробвана - при контакт с него противниковата армия умира от скука...

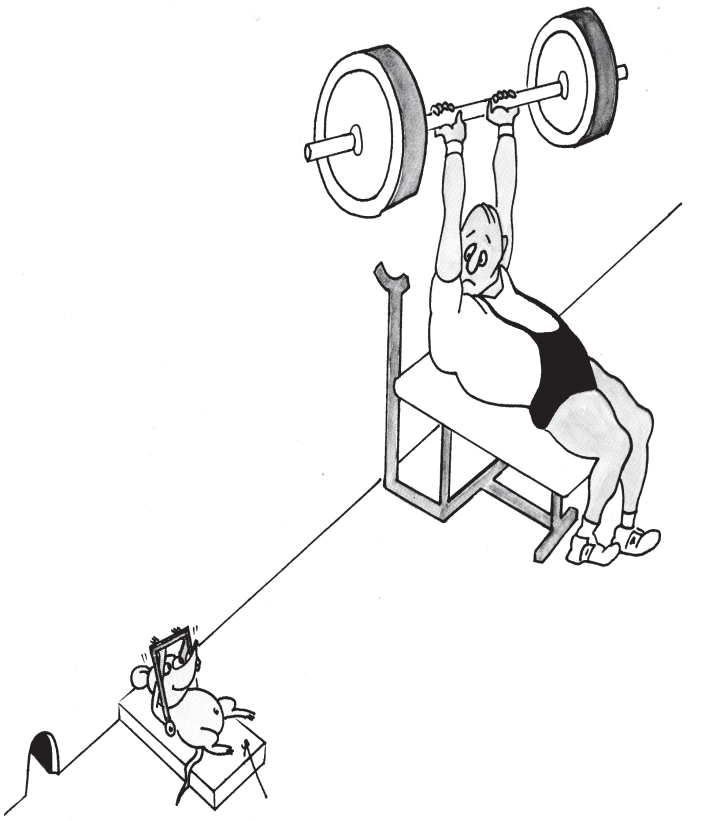
- Г-н Иванов, много съм недоволен от вас - казва шефът. - Вече пет пъти ви звъня, а вие не отговаряте.
- Много се извинявам. Какво желаете?
- Нищо. Исках само да ви кажа, че първия път звъннах без да искам.

Блондинка се вози в трамвая. Ватманът съобщава:
- Следваща спирка „8 март".
Блондинката чука на вратата му и пита:
- А, такава, по-рано не може ли да се слиза...

Еврокласици

Ян ВЕСЕЛИ - СЛОВАКИЯ

ПЕГАС®

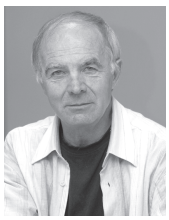
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 11 ОКТОМВРИ 2014, БРОЙ 235

От редактора

Скопие ще клейми цар... предател

Борис ДАНКОВ

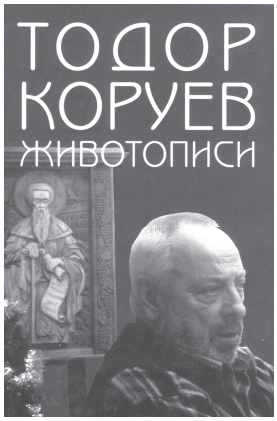
Е, доживяхме да станем свидетели и на най-новата пропагандна изцепка на Скопие - че в замисления грандомански филм "Цар Самоил" режисьорът Антонио Митрикески щял да разобличава "истинските предателства от страна на Иван Владислав и близките хора от най-близкото му обкръжение". Еврика! След като скопският кинаджия беше обещал да се зарови в бельото и брачното легло на Самуил, сега е решил да направи на пух и прах "предателя" Иван Владислав. Вероятно, за да го противопостави на "македонския цар Самоил". А каква е истината за Иван Владислав? Такава, че като наследник на династията на Комитопулите сред смъртта на цар Самуил през 1014 г. той поема съдбините на българската държава, води едни от последните сражения с византийците за спасяването на България и през февруари 1018 г. е убит при обсадата на крепостта Драч.

И защо все пак режисьорът Антонио Митрикески и останалите юнаци от кинаджийския екип на въпросния мегапроект - Венко Андоновски и Оливер Ромевски - ги стяга толкова много чепика, че са решили в своята филмова лента да ровичкат кокалите на цар Иван Владислав? Ами много просто, тъй като в небезизвестния Битолски надпис от 1015 г. той се е обявил за "българин по род, внук на Никола и на Рипсимия благоверните, син на Арон, който е брат на Самуил, царя самодържавен". Свидетелство, от което и децата в предучилищна възраст могат да разберат какъв е по потекло и народност цар Самуил.

Този надпис доста отдавна боде очите на скопските македонисти. Казват, че именно поради тази причина те го държат "арестуван" в трезора на Битолския музей, за да няма достъп до него и никой да не узнае истината за родословието на цар Самуил. И ето, че сега някой си Митракески обещава на скопските манипулатори на историята да "опровергае" Иван Владислав. И как ще направи това? - Вероятно като разплете историческата интрига така, както е угодно на македонистите от Скопие, и "докаже" колко голям "предател" е Иван Владислав. Ама, друже Митракески, това, което правиш, филм ли ще е или политическа ширпотреба, абракадабра и бош лаф? Айде стига!

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Тодор Коруев събра „Животописи“

Известният писател и журналист, наш колумнист и главен редактор на издателство "Захарий Стоянов" - Тодор Коруев, събра и издаде в публицистичен сборник своите статии, публикувани на страниците на ДУМА от 2009 до 2012 г. В нея са включени излизащите всяка сряда във вестника колонки на журналиста-публицист.

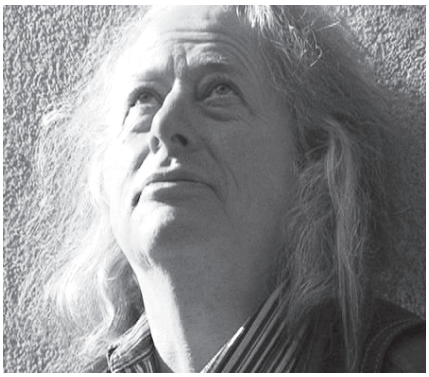
Вече имаме известна представа за широкия диапазон от теми и проблеми, личности и събития, исторически ремарки и злоби на деня, любопитни препратки, които са част от творческото амплоа на автора. От събраните на едно място "Животописи" на Тодор Коруев придобиваме още по-пълно впечатление за неговата публицистична дарба и енциклопедично умение да "колекционира" интересни факти и събития, да ги степенува по-важност. И най-важното - да ги чете и препрочита от позицията на лявата идея със своята тревожна и неукротима гражданска съвест и безпогрешно родолюбиво чувство.

Необикновено богата е тематичната палитра на сборника, като се започне от дилемите на националната ни идентичност, отродяването и домогванията на политическия неоислямизъм с марката на ДПС; мине се през изгубените (и погубвани) ценности и духовни начала на българщината; символи, традиции, страхове и съмнения за бъдещето на България. И се стигне до злободневните политически агонии, свързани с авторитарното управление на ГЕРБ, с арогантността и посредствеността на управляващата върхушка.

Четем и препрочитаме есетата "Българското", "Софронието", "Пожарникарят", "Кафкианство", "Петко льо", "Гайдата", "Хоромо", "Таралеж", "Танатология", "Гурбетчийство", "Потурчване"... Струва си да се връщаме отново и отново към тези бисери на журнализма и публицистичното слово. Книгата излиза с марката на издателство "Захарий Стоянов". Честито, писателю!

АРТ

Николай Майсторов показва 50 рисунки в галерия „Лоранъ“

Изложба под заглавие "Пътят", която включва 50 акварелни рисунки на Николай Майсторов, ще бъде открита на 13 октомври от 18.30 часа в столичната галерия "Лоранъ" на ул. "Оборище" 16. Това е трета поред експозиция на известния художник, която ще гостува в престижната столична галерия.

Творбите от изложбата интерпретират основни сцени от четирите евангелия - на апостолите Лука, Матей, Марко и Йоан. Цикълът представлява акцент върху чисто човешкото в предствата за Христос, който чрез извървяването на предопределения му път, осеян с мъка и страдание към "низшите духом", стига до божествената истина.

Всяка от показваните рисунки има качеството на завършено произведение, което художникът "ще пренесе" на живописното платно - сподели специално за ДУМА собственикът на "Лоранъ" - Лаврен Петров.

"Рисунката е спонтанно интуитивно начало и най-адекватно извежда търсения израз на състоянието от преживяното в текста. Проекция на тази интуиция е неговият характерен експресивен език, неизменната провокация за съзнанието и сетивата на публиката" - сподели Николай Майсторов за предстоящата си изложба. Експозицията ще бъде отворена за посетители до 13 ноември 2014 г.

МАКЕДОНИЗЪМ

Кинаджия ще „разобличава“ Иван Владислав

По време на състоялото се на 6 октомври т.г. в Охрид отбелязване на 1000-годишнината от смъртта на цар Самуил режисьорът на планираната от Скопие 12-серийна филмова продукция "Цар Самоил" - Антонио Митрикески, отново е потвърдил намерението си "историският проект" да носи първоначалното заглавие. След като преди няколко месеца известният кинаджия беше обявил, че работното название на филма е "Проглеждане", сега той отново се връща към заглавието, с което лентата е одобрена от Агенцията за филм на Македония със заложено първоначално финансиране от около 500 000 евро.

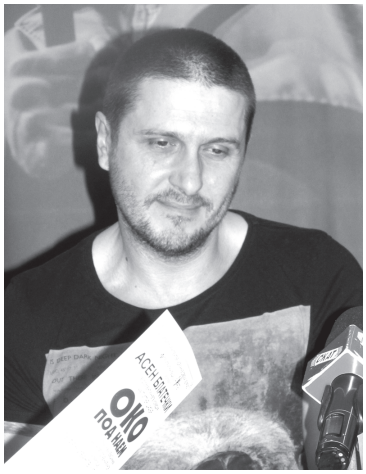
Антонио Митрикески

Антонио Митрикески твърди, че филмът щял да покаже "главната драма между цар Самуил и Василий Втори", повтаряйки до болка познатата измислица на македонските историчари, че "Самуил е дръзнал и успял да формира македонското средновековно царство". Най-новата "идея" на Митракески е в бъдещия си филм да покаже "истинските предателства от страна на Иван Владислав и близките хора от неговото най-близко обкръжение".

Първите кадри на новия филм щели да бъдат заснети в Охрид и планината Галичица между Охридското и Преспанското езеро. Според Митрикески филмът "Цар Самоил" щял да се снима с участието на "партньори от Сърбия, Англия, Канада и САЩ".

МЕЛПОМЕНА

Асен Блатечки стана детектив в „Око под наем“

Детективът... Асен Блатечки

Асен Блатечки изпълнява ролята на "нелеп частен детектив, абсурден, неорганизиран, патетичен, но всъщност много симпатичен" в романтичната комедия "Око под наем" на Питър Шафър, чиято премиера вече се състоя на сцената на театрите в Бургас и Хасково. На 20 октомври премиерното представление на Бургаския драматичен театър "Адриана Будевска" и Театрална къща "Вива Арте" ще гостува в Дома на културата "Арсенал" в Казанлък, а на 30 октомври от 19 ч. на открита сцена ("Сълза и смях") в столицата.

"Око под наем" разказва за младо семейство, в което съпругът (Стефан Иванов) наема частен детектив (Асен Блатечки), за да следи неговата съпруга (Ива Папазова). Спектакълът е дело на директора на бургаския театър "Адриана Будевска" - Борислав Чакринов, който споделя: "Аз си имам простичка теория. Тя е, че театър трябва да се прави с приятели. И гледам винаги да се съобразявам с нея." От своя страна актьорът Асен Блатечки твърди, че в образа на детектива от комедията на Питър Шафър се опитва да направи "компилация между инспектор Дюдю, детективите Монк и Коломбо плюс мистър Бийн".

На 29 ноември т.г. от 17 ч. постановката "Око под наем" ще се играе на сцената на варненския театър "Българан".

Белетристика

Щрихи

Дневник

На 17.II.1578 г. Стефан Герлах записва: "...немият евнух на султана, който удуши петимата му братя, дойде и говори, посредством слугите, и с двамата господа пратениците и поиска да му подарят 20 талера, той пожела също да му изпратят от Виена хубави малки кученца..."

На този ден започвал малкият Байрам - посочва Герлах, всеки коли агне или овца, яде и раздава на близките; пращат си един другиму подаръци. Опитният протестантски проповедник не е пропуснал да отбележи, че на този ден в Мека "се събират около 70 000 турски поклонници".

Тук човек вижда и една странна подробност: след като петкратният убиец - евнухът на султана, пожелава да му изпратят от Виена хубави малки кученца, каквито той, явно много обича и иска да ги отглежда и да им се радва, музикантите на султана, доведени от самия него, изсвирват нещо весело, но за няколко талера.

В три-четири реда ученият, протестантският духовник, писателят-пътеписец е казал, макар че не ги е написал, толкова ясни и категорични неща:

- за епохата;
- за атмосферата в Цариград;
- за връзките и зависимостта между хората;
- за смъртта.

"Турски дневник" на Стефан Герлах е отпечатан във Франкфурт през 1674 г.

Да му мислят днешните наши летописватели, вгледани в пъпа си.

Кръговрат

Държелив старец.

Пролетно почистване прави, непотребни вещи навън изнася.

Момиче някакво го спря:

- Дядо, аз ще ти помогна.

- Не - рече той - аз ще изнасям това-онова на улицата, а ти си вземи каквото ти хареса.

- И тъй може - каза младичката циганчица и бръкна в кирливата си пазва - извади изпод някакво сутиенче цигарка и смачкана кутийка кибрит; запали. - Аз ще почакам тук...

И се справи добре: взе хубавите вещи, а другите отнесе при кофите за боклук.

А сетне, винаги щом се срещнеха, тя се усмихваше и поздравяваше, а той казваше, че има връзка стари вестници и ги изнасяше на улицата. Така минаха години, може би десет, може би повече. По някое време тя изчезна, а и старецът я забрави. Други вървят и обръщат кофите със смет; тършуват със завидно постоянство... И ето, онова, за което трудно намираме думи да назовем, се повтори, направи кръг и пак се върна при стареца, ала сега той не беше държелив, а чурук; а пък младата циганчица не беше познатата му млада жена, а почти старица, която не можа да познае.

Позна момиченцето.

Същото. И май ще посегне към пазвичката си, за да извади цигарка и смачкана кибритена кутийка...

А майката:

- Туй е щерката ми, дядо... И ти си остарял, но аз, изглежда, повече съм остаряла. Или си ме забравил?... Гледай я, като мине, на нея давай връзката с вестници.

- Ако съм жив - рече старецът.

Завоя на Черна

Той е вече стар, опитен и талантлив гуслар; помнят се песните му.

Ала мнозина не харесваха ранните му песни - крещял бил, разминавал се с гуслата; а по-сетнешните му зрели песни, добили цвят и мирис, оприличаваха на шарени, но яки въжа, размотани по кърма на кораб. Същите мърморици не приеха спокойно и последните му мемоарни писания, но уважаваха труда му - нали и те пописуваха подобни нещица. Вярно, казваха, трудолюбив човек, заел се е да смени биографията си, че и да я разкраси, ала едва ли ще успее - людската памет не е за подценяване. Какво още?... Стълбата. Гечинмекът, без който никой не може да мине, както е казал и сам Захарий Стоянов. Тук Гусларя беше твърде уверен, просто да му завиди. И му завидяха, щом той стана пръв в гилдията на гусларите, което не им пречеше да му се кланят... Какво друго?... Промяната. Тук много неща станаха - и грозни, и не съвсем грозни - ала нашият човек не захвърли гуслата. И ето че се случи нещо, за което сме отворили тук дума.

Не много отдавна, в малък чисто български вестник, се появи песен от нашия стар гуслар, озаглавена "Завоя на Черна".

Прочетоха я беловласите старци и дълго се тулиха зад шарените страници на вестника. Мислиха. Съдиха.

Най-сетне се надигнаха. Снеха капи и се поклониха. А Старостта рече: "Държим в ръцете си думи, каквито можеше да напише само подпоручик Димчо Дебелянов. Толкоз... Благодарим ти, Гусларю!"

(Те си спомниха за бащите си, чиито поругани кости лежат в каменистата земя край завоя на Черна.)

Знае ли човек?

Това обичаше да казва старият Стефан Мокрев.

Рядко излизаше и обикновено сядаше в ниската част на кафенето на ул. "Ангел Кънчев" 5, в самия ъгъл, до стената, обърнат към входа. Седеше сам, чужд. Младите не го познаваха. Видеше ли познат - светаше. Имахме си ние разговор, земляци сме. А аз знаех и за една негова радост, свидетел бях и може би му напомнях за нея.

Не знам дали сега стават такива срещи: зала, пълна до пръсване с ученици от началните класове, група писатели от трима-четирима души и, то се знае - сладкодумен водещ.

И рече водещият: "Тук, деца, е и писателят Стефан Мокрев. Той е написал за вас "Дечко Палечко и петлето Клечко" и ще ви прочете нещо... Ще ви каже нещо..."

Рядко човек може да чуе такъв възторжен вик, че и ръкопляскания, че и тропане с крака по пода и да види такъв огромен, шарен килим от грейнали личица, от усмивки, от светнали очи.

Смутен, почти разтреперан, старият писател се надигна.

С такава искрена, детска благодарност бяха изпратени и последните му думи.

Той е известен юрист, дипломат, издател, сътрудничил е на Гео-Милевия "Пламък" и на много други издания. Автор е на сборници с разкази, на повести, на романи, на драми; автор е и на няколко детски книги.

- Знае ли човек... с какво ще го запомнят?...

Тези думи каза Стефан Мокрев и в оня далечен ден, може би преди 40 години, на връщане от срещата с млади читатели - думи, които дълго щяха да му носят радост и... тишина.

Цигански автори

На знаменитата августовска среща на Тодор Живков с почиващи писатели във Варна, подготвена с много самоотвержени усилия на Любомир Левчев, нея година бе осигурен и чартърен полет на самолет от София за непочиващи колеги - горките, щяха да изпуснат нещо много важно, и съдбоносно при това. Живков постоя, поговори с тоз-онзи и тихо и мирно си замина рано-рано.

Тогава настана истинската среща. В бюфета, край бюфета, под звездното небе, някъде направо на зелената трева се настаниха весели и оживени групи, леко пийнали, разбира се... Та така, с долетялата група бе и Йордан Радичков, странно оживен, освободил се от семеен контрол за ден-два, казваха завистливи езици. С Радичков се познавах. Били сме заедно в няколко организационни структури, както е модерно днес да се казва. Помня неговите хубави, и критични, и живописни изказвания. Той никога не гласуваше "Против", сговорчив човек беше. На литературни теми не сме говорили. И изведнъж, оказали се един до друг, той ми рече: "Че ние с тебе сме май единствените цигански автори. Изключвам, разбира се, Усин Керим..." И видял учудването ми, поясни, че някой му казал нещо за книгата ми (става дума за "Горчива трева"), проявил интерес и прочел... Прочел бил главата с хубавата циганка.

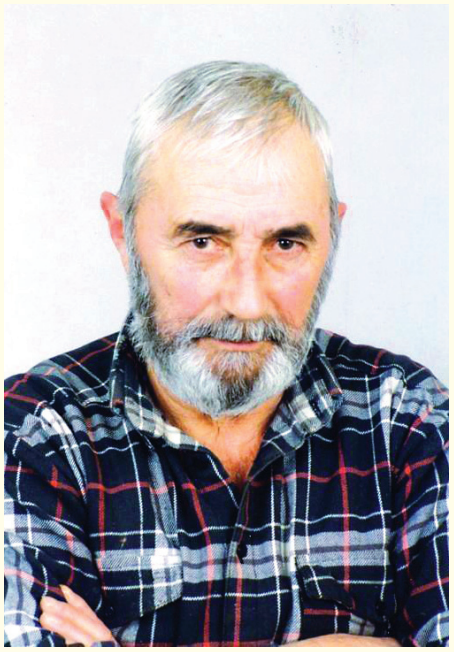
А аз го четях. Целия.

И мога да кажа, че той е единственият талантлив ученик на ранния Николай Василевич Гогол у нас. Няма друг като него.

Една млада хубавица, назначена наскоро в Съюза на писателите, бе събрала погледите на всички.

Спринтовете на Христо Радевски

Бяхме застанали с Христо Радевски под козирката на северозападния вход на НДК. Чакахме да спре хубавият майски дъжд, та да притичаме до кино "Люмиер", където е трябвало да бъдем - там щели да връчват наградите на СБП. Свикнал да бъде ясен и точен, че и хубав в своя дълъг и

СТОЯН БОЙЧЕВ е автор на повече от 20 книги - романи, повести и сборници с разкази, сред които "Неспокойни дни" (1966), "Белият път" (1974), "Топла есен" (1975), "Горчива трева" (1981), "Иваново възшествие" (1985),"Пазач на наблюдателница" (1986), "Холандско лале" (1989), "Омайно биле отровно" (2006), "Златното ведро" (2006), "Мъниста" (2008) и др.

неспокоен живот, Христо Радевски и в този час беше младежки напрегнат, в очите му блестеше насмешка, но и тревога някаква, досада може би...

А дъждът не спира.

Не можех да изтичам сам, да оставя тук стария човек. Христо Радевски като че ли долови колебанията ми и решително тръгна. Е, рекох си, побавничко може... А той така хукна, та едва го настигнах, въздух не можех да си поема. Тогава той е бил над осемдесетте - връстник на баща ми.

Имал съм възможност и по друг повод да се замисля за неговите спринтове чак до края на неспокойния му живот... И с каква горда решителност и непоклатимост извърши той последния си спринт за обновяване на нашето общество...

И решително отхвърли опитите да го завлекат там, откъдето той бягаше.

Дума за Георги Джагаров

Високо дърво в българската литература е Георги Джагаров - столовато дърво, откъдето и да го погледнеш.

Известно е, че гаргите и свраките кацат по високите дървета, та ги и цвъкат при това.

А че си имаше човекът кусури - имаше си.

Кой ги няма?

В началото на 80-те години, не си спомням точно времето, ми се обадиха по телефона от Държавния съвет: да се явя при заместник-председателя - еди къде си и еди кога си. Викал ме другарят Джагаров.

С Георги Джагаров бях говорил веднъж по телефона. Той ми се обади. В неделния брой на в. "Работническо дело", на първа страница, долу, в десния ъгъл, редовно поместяхме кратко есе - бях написал редове за тефтерчето на Васил Левски.

Добрите думи не се забравят.

Тръгнах и сега с неясна тревога.

А ето, този разговор стана синор, белег, който ме предпази от излишно лутане.

Усещах, че нещо става около мен, но не знаех какво е - грешка някаква, дума, изпусната някъде...

А Джагаров седна до коляното ми и рече: "И мене така замеряха с похвалите, които се казваха и печатаха на Запад за моята пиеса "Прокурорът". Горе главата..." И още думи все в тази посока.

Неведението ми бе пълно.

И какво било!

В служебния бюлетин на БТА били поместени похвали за моя роман "Горчива трева" от Румяна Узунова, която се подвизаваше в радио "Свободна Европа" - интересно четиво за началството. Ала щом врагът те хвали...

Отзивчив, рядко сърдечен човек беше Джагаров.

А днес тези, които седяха на масата му, които пиеха виното му, които ползваха препоръките и покровителството му, слушат, клетите, как зли люде го плюят и заливат с помия образа му.

И мълчат.

Имам стари бележки. Дали и на мене не ще стигне време, че и сили да се върна към тях?...

ПЛАСТИЧЕСКИТЕ ВИДЕНИЯ НА ПИСАТЕЛЯ

Щрихи към творческото амплоа на художника Ивайло Петров

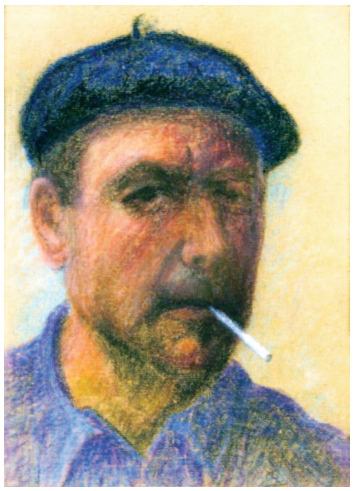
Иван ГРАНИТСКИ

Ивайло Петров е една от най-ярките фигури в българската култура от средата на XX и началото на XX² век. Класик на съвременната отечествена проза, наред с автори като Димитър Талев, Димитър Димов, Емилиян Станев, Йордан Радичков, Николай Хайтов, Антон Дончев, Вера Мутафчиева, Павел Вежинов, Дончо Цончев, Генчо Стоев, които създадоха истински златен век в българската литература. Всяка творба на Ивайло Петров е предизвиквала противоречиви реакции на критиката - от бурен възторг и акламации до къде по-задълбочени, къде по-повърхностни критически възражения. Но могъщият му белетристичен талант пречеше на обективните наблюдатели и ценители да видят и други черти и аспекти от неговата сложна и противоречива, но надарена натура.

Може би вече е време да преоткрием и пластическия талант на Ивайло Петров. Известно е, че през 1947-1949 година той учи освен право в Софийския университет, така също и графика в Художествената академия при прочутия Илия Бешков. След това в продължение на повече от 50 години не само е отдаден на белетристиката, но и на изобразителното изкуство. Най-близките му приятели знаят, че той рисува всеки ден, като редува живопис, рисунки с молив, въглен, флумастер, химикал, цветни пастели, портрети и автопортрети, фигуративни композиции, натюрморти, маслени картини, пластики - предимно от керамика и пр.

Някои от творбите си създава в пълно усамотение и съзерцание и тогава се раждат прелестни серии от пейзажи. Огромната част от тях са свързани с Балчик и неговите прекрасни брегове, малки фиордчета, типичните пясъчници на фона на лазурното небе и спокойни заливчета, из които плават самотни лодки и неспокойни гларуси.

Морските сюжети на художника винаги говорят за дълбоко романтичното му светоусещане. Тоналността е приглушена, потопена в сфуматото на мечтания и съзерцания. Какво например изразява загадъчно приведена фигура в лодка, акостирала в малко заливче? Не прилича на рибар, нито на шляещ се турист. По-скоро зад подобни сюжети авторът търси изразяването на знакови душевни състояния на персонажа - меланхолия, тъга, носталгия, отчаяние, поетичен екстаз или надежда. В други случаи откриваме вечно ироничния поглед на художника Ивайло Петров - мъжки и женски фигури, небрежно

Ивайло Петров, Автопортрет

приседнали под някой чадър на плажа, бърборят или са зареяли поглед към неясния хоризонт и уж са статични, а в същото време заредени с вътрешно неспокойствие и динамика. Трети път виждаме изображението на любимите балчишки хълмове и пясъчни пирамиди, надвиснали над ту развълнувано, ту спокойно море, а върху тях тук-таме кацнали самотни уютни къщички или потънали в гънките на терена закачливи дръвчета, удивителната игра на слънчеви отблясъци и сенки.

Освен темата за морето, която неудържимо привлича фантазията на автора, друг любим негов обект са пейзажи с къщи - летни фантазии, при които те са обезателно натоварени с човешки черти - романтично сгушени зад селски зидове или китни дръвчета в подножието на поетични хълмове, или пък зимни импресии, които сякаш разказват приказки, а от къщичките всеки миг ще изскочи някой вълшебен герой. Не можем да не отбележим тук една композиция, на която виждаме замислена фигура, теглеща шейна с малко дете в студен зимен ден. На фона на симпатичен дървен стобор се открояват група живописни къщурки и сякаш приятелски бъбрещи си дървета. Такъв тип композиции говорят за яркия талант на автора, за умението му да насища с живот дори най-статични и на пръв поглед неодухотворени предмети или субекти.

Ивайло Петров има удивително усещане за баграта и богатството на

Мислител

палитрата. Особено се откроява това в натюрморта. В морето от цветя като видения се явяват нежни, едва забележими силуети на момичета или привечерни пейзажи, в които яркото великолепие на небесните сфери се оглежда в изумрудеността на сапфиреното огледало на балчишкото крайбрежие. Четката на Ивайло Петров усилено търси невидимото превъплъщение на човешкото в природното и обратно - отражението на Натурата у човека. Ето защо той има своеобразен системен поглед и подход в опитите да пресътвори в пластически видения неуловимите трептения на човешкото.

Друга значима серия, върху която авторът работи години наред, е серията от голи женски тела. Художникът сякаш не се уморява да търси все нови и нови ракурси - тела и лица в профил, в анфас, в полупрофил или полуфас, прави, легнали, разположени в странни и понякога мистични интериори или просто на ярък цветови фон. За Ивайло Петров като че ли предпочитаният материал при голите женски тела е пастелът. Може би той усеща, че това е най-адекватният подход за проникване в магията на женското тяло и скритите изражения.

Типаж, който привлича вниманието, са мадоните на Ивайло Петров. Това са кърмещи или люлеещи своите деца майки, осветени от вътрешната светлина на любовта, саможертвата, нежността и омиротворението. В този порядък трябва да разглеждаме и друга серия на автора, която условно можем да наречем разпятия. Тук Ивайло Петров е привлечен от вечната тема за страданието, изкуплението, всеопрощението, зад което освен човешкото, надница и необяснимото, ирационалното, богочовешкото.

Специален интерес би трябвало да предизвикат десетките автопортрети на художника. Те също са издържани в най-различна техника - масло, темпера, пастел, акварел, рисунка. Лайтмотивът, който тук ни поразява, е особеното настроение на съзерцание, на самовглъбяване, на упорито самовглеждане и потъване в бездните на собствената душевност.

Не може да не спомена и закачливите портрети на колеги - шаржове и рисунки на такива ярки творци и приятели на Ивайло Петров като: Емилиян Станев, Борис Димовски, Божидар Божилов, Генчо Стоев, Никола Фурнаджиев, Ст. Ц. Даскалов, Валери Петров, Борис Арабов, Светослав Минков... Тук виждаме тънкия усет на художника Ивайло Петров да долови редките индивидуални специфики на тези тъй различни като физически параметри и психологически дадености творци.

През годините Ивайло Петров развива пластическия си талант и в сферата на малката пластика. Предпочитаният материал за него е глината. Творбите, които излизат изпод неговата майсторска ръка, пресъздават ярки народни типажи и образи - овчари, пастири, овце, кучета, оплакващи жени и пр. Ако неговите маслени картини, пастелите и акварелите впечатляват с богатия колорит на изображението, при малките пластики вниманието ни е привлечено от усета за хармонията - и като групова композиция, и като отделни фигури, съзираме тънък усет за пропорциите, интересни ракурси и богат вътрешен живот.

И други известни български писатели през последния половин век са показвали влечение към пластическото изкуство. Нека спомена тук само автори като Иван Давидков, Димитър Яръмов, Васко Жеков, Димитър Шуманалиев, Любомир Котев... Но без съмнение Ивайло Петров притежава най-ярък и самобитен пластически талант. Неслучайно редица големи съвременни художници високо ценят тази страна от неговото дарование.

Добруджанци

Червени коне

Балчик I

Оскар Уайлд: геният, митът, трагедията

160 години от рождението на великия ирландски писател

Йордан КОСТУРКОВ

Полският писател Ян Парандовски нарече книгата си за Оскар Уайлд "Цар на живота", като, разбира се, изведе метафората от неговия притчов разказ "Младият крал" - сам по себе си сякаш метафора на живота на Уайлд, създадена от самия него. Колкото и сполучливо да изглежда това признание, то е по-скоро невярно и можем да го приемем само с голяма доза горчивина. Оскар Уайлд живя като една рано угаснала звезда, пресели се с творбите си в своите поклонници, но смъртта му бе незаслужено нечовешка.

Оскар Уайлд създаде шедьоври на комедията - "Ветрилото на лейди Уиндърмиър", "Колко е важно да бъдеш сериозен", един ужасно експериментален и незабравим роман - "Портретът на Дориан Грей", но и удивителни и необичайни приказки, сравнявани като оригиналност с тези на Андерсен; криминални разкази и разкази на ужаса; фантастика и поезия - сред стихотворенията му с признателност си спомняме за неговия "Сонет за клането на християните в България" (1881).

Роден е на 16 октомври 1854 година в Дъблин, ирландец, майка му лейди Джейн Франсеска Уайлд (1820-1896) е поетеса, пише под псевдонима "Сперандза" - speranza на италиански е "надежда", а баща му, сър Уилям Уайлд, е антиквар, писател, лекар - и голям любовник (признава три други незаконородени деца). Има по-голям брат, Уилям, но майката, която копнеела да има момиче, облича Оскар в момичешки дрехи и той оттогава държи на изящество в облеклото си до степен на екстравагантност.

Оскар Фингал О'Флаерти Уилс Уайлд учи в частно привилегировано училище, основано в началото на XVII век, след това продължава в дъблинския "Тринити Колидж" и в Оксфорд, в "Модлин Колидж", основан в началото на XV век, където му преподават прочутите викториански литератори Уолтър Пейтър и Джон Ръскин. Висок, строен, атлетичен, още в Оксфорд той шокира всички със своите ексцентрични дрехи на денди, дългата си коса и паунovите пера, лилиите и слънчогледите, с които украсява стаята си. Оскар Уайлд притежава един рядко срещан талант, с който в Англия са прочути д-р Самюъл Джонсън Байрон, Коулридж - сладкодумството, изкуството да води изискан и занимателен разговор. В голяма степен заради тези му умения, без да е написал още никой от шедьоврите си (ранните му творби са стихотворения и две пиеси "Вера или нихилиста" и "Херцогинята на Падуа"), е признат за водеща фигура на модното течение на естетизма (дендизма) и става член на масонска ложа.

След като завършва в Оксфорд, се връща - за последен път, за кратко в Дъблин, където среща девойката, в която е бил влюбен като дете, но тя обаче е вече сгодена за Брам Стоукър, ирландския романист, който ще се прочуе след 1897 година като автора на "Дракула". На 2 януари 1882 година Оскар Уайлд заминава на лекционно турне в САЩ и остава там почти цяла година. Турнето има търговски успех, но отзивите за екстравагантностите на Уайлд са противоречиви.

Година преди това се запознава в Лондон с Констанс Мери Лойд, образована ценителка на изкуството. Самата тя е писателка, интересува се от окултни науки, от християнски социализъм. Двамата сключват брак на 29 май 1884 година. Той явно й е признал някои свои прегрешения с момчета и проститутки, но любовта между двамата е дълбока и искрена. Констанс му ражда двама сина (Сирил - 1885 г., и Вивиан - 1886 г.), които са вдъхновението за сборника му с приказки "Щастливият принц" (1888 г.). Две години по-късно публикува "Портретът на Дориан Грей". Някъде по това време Уайлд се запознава с младия лорд Алфред Дъглас ("Боси", 1870-1945), една връзка, която свършва с трагедия за него. Дъглас го въвежда в подземния свят на гей проституцията. Бащата на Алфред е прочутият маркиз Куинсбъри, създателят на правилата на модерния бокс, който изиграва важна роля в съдебното преследване на Уайлд.

По време на престоя си в Париж (1989-1892) се запознава със Стефан Маларме и пише на френски драмата "Саломея" - в Англия лорд камерхерът не разрешава

Оскар Уайлд

Констанс Мери Лойд заедно със сина от Оскар Уайлд - Сирил, 1889 г.

постановяването на пиесата със Сара Бернар в главната роля заради библейските мотиви. Тя е издадена едва през 1893 година в анонимен превод и с посвещение на Боси. Пиесата е по-прочута с оперния си вариант на Рихард Щраус, макар че е филмирана многократно още през 1908 година, включително от прочути режисьори като Педро Алмодовар и Кен Ръсел, с известни актриси като Гленда Джаксън и др. Бракът му с Констанс Мери Лойд реално приключва още през 1893 година, макар и без развод.

В творчеството на Оскар Уайлд трудно могат да се отделят шедьоври - той е блестящ и в романа си, и в пиесите си, и в разказите си. "Портретът на Дориан Грей" днес не би се възприел скандално, заради по-скоро подозираната хомосексуалност на героите. Макар че след като е поръчан от редактора на американското списание "Липинкот", издателят Дж. М. Стодард по време на паметната среща на 30 август 1889 година решава романът да бъде цензуриран и отпечатан със значителни съкращения. Между 1892 и 1895 година Уайлд пише и поставя четирите си драматически шедьовъра - светските комедии на нравите, вдъхновени от класическите образци на Реставрацията: "Ветрилото на лейди Уиндърмиър", "Жена без значение", "Идеалният мъж" и "Колко е важно да бъдеш сериозен". Пиесите се радват на огромен успех, а Уайлд печели по 100 лири седмично, които са равни на 60 000 днес! Недостатъчно сякаш са популярни блестящите, силно впечатляващи на времето, някои негови анонимно публикувани есета: "Упадъкът на лъжата", "Критикът като творец", "Душата на човека в социализма", "Портрет на господин У. Х." (есе за Шекспир) и др.

Връзката с Боси не е единствена в живота на Оскар Уайлд, но скандалът и съдебните процеси (в Англия законът забранява "скандални непристойни отношения между мъже") слагат край на семейния му живот и всъщност на творческата му кариера. Още повече, че и Алфред Дъглас се отрича от него. Констанс сменя фамилното си име, а също и това на двете момчета, и отказва да се среща с Оскар, макар че му изпраща издръжка. Той получава подкрепа и от майка си и брат си Уили - поет и журналист.

Уайлд излежава присъдата си най-напред в затворите "Пентънвил" и "Уондсуърт" в Лондон, след това в Рединг. Деветнадесет месеца не му е разрешено да пише, след което създава обемистото си епистоларно послание-изповед De profundis ("От бездната"), публикувано в пълния си вид едва през 1962 година. Освободен е през 1897 година. Сменя името си и става Себастиан Мелмот (от Св. Себастиян и Мелмот Скитника на Чарлс Матурин), и заживява във Франция, където пише друг от шедьоврите си - "Балада за затвора в Рединг", подписана с чужди инициали.

На смъртния си одър приема католическата вяра и почива в крайна бедност на 30 ноември 1900 година на 46 години в хотел "Елзас" на Рю де Бо-з-ар. Причина за смъртта му е менингит, макар че досега няма обяснение за самото заболяване. Погребан е в местно гробище. Девет години по-късно останките му са преместени в Пер Лашез, където гробът му привлича най-много почитатели - сред всичките стотици легенди на световната култура и история, намерили покой там. До 2011 година поклонниците му обсипваха паметника, дело на Джейкоб Епщайн, с целувки от червило.

Киното направи много опити да възпроизведе гениалните му образи, но въпреки че още Всеволод Мейерхолд се опита да постави творбите му, а в по-ново време ролите се изпълняваха от Майкъл Редгрейв, Джон Гилгуд, Колин Фърт, Малкълм Макдауъл, Джуди Денч - всички те са далече от естетиката и блясъка на Уайлд. За съжаление на това през 1997 година Кристофър Фрай изключително талантливо се превъплъти в ролята на писателя във филма на Брайън Гилбърт "Уайлд" с Джуд Лоу, Майкъл Шийн, Ванеса Редгрейв и други звезди. Причина за успеха му е и това, че се опита да възкреси личността на Оскар Уайлд, заплени света със своето творчество.

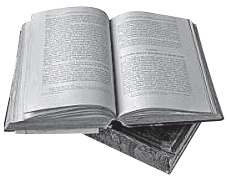
Сонет за клането на християните в България

ОСКАР УАЙЛД

ИСУСЕ, наистина ли жив си? Или костите Ти
още са разпръснати под камъка надгробен?
И бе ли Възкресението Ти само в Нейните мечти -
на Нея, греховете си с любов към Теб изкупила?
Тук въздухът наситен е със мъжка мъка.
Свещеници заклани са - със Твойто име на уста.
Не чуваш ли горчивите ридания от болката,
че под камъните погребани са техните деца?
О, слез ти, Сине Човечески! Порочен мрак
покрил е пак земята, а в таз беззвездна нощ
аз виждам полумесец над Кръста Твой надвесен!
Ако наистина напуснал си Ти гроба,
то слез, о Сине Човечески, да ни покажеш Твойта мощ,
Не давай Мохамед наместо Теб да е с корона!

(Превод Велислава Любомирова)

ПЕГАС Редактор Борис Данков

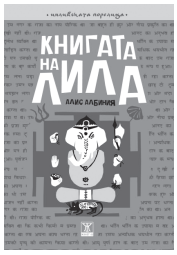

Лавица

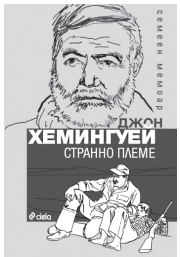
"КРЪВТА НА ДРУГИТЕ" от Симон дьо Бовоар ("Колибри", превод Росица Ташева) преплита личната участ на Жан и Елен, млади хора със сложни взаимоотношения, с историята на Франция. От последователен пацифист, отказал наследството на баща си, по време на Втората световна война Жан се превръща в организатор на подривна дейност. На свой ред Елен, която е по-скоро аполитична, също се присъединява към Съпротивата. Залагайки на ретроспекциите и метафорите, Бовоар провокира размисъл за изборите, които правим, водени от убедеността, че защитаваме справедливи позиции. Много съставки на философията на Сартр присъстват в канавата на този строг, "сумрачен" роман - универсалната отговорност на всеки човек, житейската пустота, призракът на вината и смъртта, който неизменно кръжи около нас.

"КНИГАТА НА ЛИЛА" от Алис Албиния излиза в индийската поредица на ИК "Жанет 45" в превод на Надежда Розова. Направлявана от вещата ръка на Ганеша - мъдрото божество със слонска глава, легендарен писар на епоса "Махабхарата" и благовещател, премахващ всякакви препятствия, драматичният сюжет на този роман се разгръща в съвременен Делхи. Той дръзко пресича установени религиозни и обществени граници, преплита истории за божества и техните превъплъщения, отправя древни послания към герои от нашето съвремие, а самите тях великодушно изпраща на поучително пътешествие в миналото. Това е първото белетристично произведение на британската авторка - колоритен и пищен разказ, почерпил щедро от величавата традиция на индийския класически епос.

"СТРАННО ПЛЕМЕ" от Джон Хемингуей разкрива сложните взаимоотношения между Ърнест Хемингуей и най-малкия му син Грегъри, баща на автора на тези спомени. Медиите дамгосват Грегъри като черната овца на фамилията, но синът му не е съгласен с това. Авторът разкрива как Ърнест изпитвал особена привързаност към Грегъри и как двамата (страдащи от биполярно разстройство и изпитващи влечение към андрогинията) са били всъщност две страни на една и съща монета. Публикувани са откъси от писма между Ърнест и Грегъри, от които личат неподозирани техни сходства. Джон стига до заключението, че с продължилите през целия му живот вътрешни борби и терзания Грегъри най-добре олицетворява често описвания от Ърнест идеал за запазеното благородство при крайно неблагоприятни обстоятелства и външен натиск. Издава "Сиела".

"ПАЛАЧ НА ЛЮБОВТА" от Ървин Ялом издава "Хермес". Книгата съдържа десет истински истории на хора с психични проблеми. Или по-скоро десет разказа за преображения. Защото пациентите, потърсили психотерапевтична помощ от Ървин Ялом, с негово съдействие се спускат до неподозирани дълбини в самите себе си. Там, където са ужасът от неизбежността на смъртта, изолацията и безсмислието на живота, но и абсолютната свобода. И от тези дълбини те изплуват с освобождаващо знание, което променя цялостното им светоусещане. Всеки от описаните случаи отразява неповторима, сложна и наситена с драматизъм човешка история. Тези десет истории са истинско доказателство, че е възможно човек да се изправи лице в лице с жестоките истини на битието и да впрегне това познание в постигането на личностна промяна.

Леонардо да Винчи и възгледите му за живописта

Водещият сред теоретичните трудове на гениалния творец и мислител, в който мнозина са търсили отговори на ключови въпроси, излиза в ново луксозно издание

Едно от най-ярките произведения на гениалния италиански художник, скулптор, изобретател Леонардо да Винчи -"Трактат за живописта" (ИК "Изток-Запад"), излиза на български език в ново луксозно издание. Книгата е израз на по-различен и цялостен поглед върху живописта, който всепризнатият творец ненадминато обрисува с думи, сравним с влиянието на шедьоврите в историята на изкуството, дело на неговата четка.

Леонардо да Винчи (1452-1519) е един от най-бележитите и известни представители на Ренесансовото изкуство. Виднят италиански художник, инженер, архитект, изобретател и скулптор, е също така и автор на множество ръкописи, най-издаваният от които е "Трактат за живописта". И макар изданията му да не са чак толкова много, този по-известен негов ръкопис е четен предимно от историци на изкуството, художници и изобщо творци. Влиянието на книгата обаче е повече от мощно - в комбинация със силно въздействащите живописни творби на Леонардо, именитият творец поставя началото на един по-различен поглед върху живописта, който може да се проследи не само сред представителите на т.нар. Леонардова школа, но продължава и покъсно с прерафаелитите, символната живопис, сецесиона...

"Трактат за живописта" несъмнено е водещият сред теоретичните трудове на Да Винчи, в който мнозина са търсили отговори на ключови въпроси. Какъв е принципът, който е в основата на живописта? Върху какво хвърля светлина този принцип - цялостна философия или определени конкретни възгледи? До каква степен той отразява разбиранията на самия Леонардо?

В уникалната книга Леонардо да Винчи разглежда различните произшествия и движения при човека, облеклата и природата на дрехите, начина да се обличат фигурите с грация, сянката и светлината, перспективата, отбляска, отражението, тъмнотата и светлостта на планините, дърветата, зеленината, облаците и хоризонта...

"Трактат за живописта" е в превод от италиански език на големия български хуманитарист Владимир Свинтила, а редактор е покойният преводач и лингвист Петьо Ангелов.

Книгата е част от поредица "Тезаурус", в която са още новият превод на "Великите трагедии" на Уилям Шекспир, дело на проф. Александър Шурбанов, единственото по рода си издание на древноегипетската "Книга на мъртвите", в превод на българския египтолог, преводач и лектор доц. д-р Теодор Леков, "Трактат по история на религиите", "Шаманизмът и архаичните техники на екстаза" и "Йога. Безсмъртие и свобода" на видния румънски културолог, философ и писател Мирча Елиаде.

Публицистика

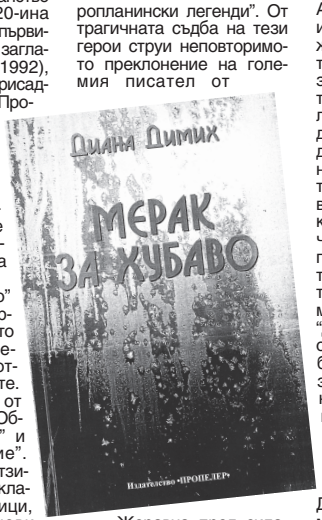
Меракът за хубаво на Диана Димих

Продрум ДИМОВ

Тази надарена авторка навлезе с подчертан хъс в родното творческо литературно пространство през последните 20-ина години с появата на първите й самостоятелни заглавия "Един плаж" (1992), "Тъмното" (2003), "Присадки на диво" (2006), "Прошка неродена" (2007), "Босокрилите" (2010). Паралелно с това участва пълноценно и в няколко съавторски издания, занимава се с активна преводаческа и издателска дейност.

"Мерак за хубаво" е най-новата й творба, която столичното издателство "Пропелер" предложи неотдавна на читателите. Книгата се състои от два основни дяла: "Обречени на доброто" и "Особено мнение". Първият съдържа отзиви за наши автори - класици и съвременници, представяне на нови литературни произведения. Втората част има публицистичен характер и включва актуални статии - реакция на добри и нелицеприятни явления от днешната социална действителност и противоречиви ни народопсихологически облик, реплики на събития от съвременния ни политически живот, критични оценки за филми и пр.

Авторката ни потапя в своя спасителен "Блян по красотата", с който ни връща към драматичните очарователни образи на Шибил и Рада от забележителните Йовкови "Старопланински легенди". От трагичната съдба на тези герои струи неповторимото преклонение на големия писател от

Жеравна пред силата на любовта и завладяващото обаяние от незаляващата красота на човешкото поведение. Аналогично е подходено и в "Грях без греховност", където читателят се докосва до високите морални стойности в творчеството на Георги Райчев или пък с примамливото ни завръщане в атмосферата на Вазовите "Чичовци", "изографисани в храма на българския хумор".

Трогнала решително да търси най-светлите ни литературни образци, писателката ни препраща и към незабравимите герои на вълшебника-разказвач Ангел Каралийчев. Те са изваяни със завидно художествено майсторство, от тях лъха толкова волност, земна хубост, топла вяра, техният свят, както споделя и авторката, е изграден с тревожна обич, за да не повехне чистата им надежда за щастие. С истинско и чистосърдечно вълнение, неподкупно откровение ставаме съпричастни в завладяващото поведение и на Хайтовите герои от великолепните му шедьоври в съвременната белетристика - "Диви разкази" и "Шумки от габър". В тях наистина блика като неукротим гейзер "Меракът за хубаво" на родопчанина, блестящо разкрит от невероятния белетристичен талант на големия писател и българин от Яврово.

Със завиден пиетет Диана Димих говори за могъщата магическа сила на поезията на Дамян П. Дамянов, в която ври и кипи не само любовта и голямата болка, но и неудържимият стремеж за социална хармония и нравствено съвършенство в името на човека и неговото право на щастие.

Авторката непрестанно и ненаситно се гмурка в неспокойните води на родната литература, търсейки целенасочено високите нравствени стойности, като се стреми да анализира критично, добронамерено и творби на други наши литературни творци като Станко Михайлов, дори и на редица малко известни имена - Кръстина Филипова, Владислав Михайлов, Мария Г. Николова, Валентин Кръстев, Люба Александрова и мн. др., в чието творчество намира и открива значимото, приносното в генезиса на днешния литературен свят.

Диана Димих е творец с доказано дарование, литературна ерудиция, широкообхватна аналитична мисъл, остър поглед, изключителна сетивност. Именно това й помага да претегля вярно на чувствителните си везни нравствените недъзи на сложното ни и противоречиво съвремие във втората част на новата си книга. Тя е заселена от горещ поток от статии, публикувани в печата. Те са израз на силно реактивната й душевност, постоянно разтърсвана от бездушие, неправди, безотговорност, които битуват често безпрепятствено в нашия ден. Немалко ни правят свидетели на интересни разсъждения, родолюбиви спомени, в които звучат жаждата и страстният повик за повече човечност, доброта и топлота в живота. Това е и основният дълбок идеен замисъл и неистово художествено-естетическо послание на "Мерак за хубаво" на Диана Димих.

Илюзия и реалност

Фотографска изложба на Весела Банзуркова и Стефан Мутафчиев в арт център „Творисимо”

Арт център “Творисимо” открива първата си фотографска изложба. Ще ни представят изключително артистичен тандем - Весела Банзуркова и Стефан Мутафчиев. И двамата са обсебени от фотографията - като хоби и начин на мислене. Тя ги свързва и в живота. Не спират да пътуват и да търсят нови обекти на вдъхновение.

По професия Весела е филмов продуцент. Работила е със звезди като Уилям Дефо, Рей Лиота, Брус Уилис, Силвестър Сталоун, Арнолд Шварценегер, Роберт Каралайл. Стефан е корабен инспектор и обикаля пристанищата, среща се с хора от всички националности. Весела е човек с богата фантазия и много таланти, сред които са рисуването и фотографията. Правила е няколко самостоятелни изложби и неведнъж печели международни фотографски конкурси.

Стефан е роден във Варна. Завършил е фотографски техникум в София и Висшето морско училище във Варна. Фотографията му е спътник от най-ранно детство.

Техният проект “Илюзия и реалност” е представен за първи път в морската столица. И това не е случайност. Всички фотографии са свързани с водата, но като отражение на два различни мирогледа. В цикъла “Илюзия” Веси е съчетала три от любимите си неща - водата, всекидневието, което не е скучно, и не на последно място Елиза, нейната дъщеря.

“Вярвам, че фантазията е също толкова необходима на човека, колкото и храната, за да оцелява. С тази серия ми се иска да покажа как нещата, които виждаме, могат да придобият друг образ и да оживеят по нов начин, благодарение на нашата способност да творим. Всеки може да бъде творец. Дори да не може да го покаже с познатите ни средства на изкуството, трябва да е смел, да бъде такъв в мислите си. Силно се надявам да вдъхна тази смелост във всеки, който види плода на моята фантазия”, споделя авторката.

Стефан Мутафчиев

Весела Банзуркова

Обект на цикъла “Реалност” е морето, в което Стефан е истински влюбен: “Морето е като любовта. В него има всичко - вълнение, обич, романтика, красота, спокойствие, гняв, буря, безкрай. Всеки ден, всеки миг то е различно. Обичам го синьо, когато ме кани с безкрайно спокойствие...”

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Стефан Балтов гостува на пловдивската „Възраждане”

Изложба живопис на Стефан Балтов може да се види до 20 октомври в пловдивската галерия “Възраждане” на ул. “Стоян Чалъков” 1. Балтов е абсолютно неконвенционален художник с много необичайно отношение към формите. Мистичен и символен, той търси и изобразява невидимото, илюзорното, и много от картините му са като магични сеанси, с обикновени имена и необикновено въздействие.

Авторът създава странен и фантастичен свят, в който зрителят или влиза веднага и се приобщава, или остава низвергнат отвън. Живописта му определено има духовната сила на романтично-мистично преживяване, което ще бъде като потъване в ирационалните дълбини на една авторска фантазия, която таи и много светлина, посочва галеристката Краси Алексиева.

Стефан Балтов е роден на 11 февруари 1967 г. в Бургас. Завършва Института по изобразително изкуство - Дупница. Член е на СБХ, секция “Живопис”. Осъществява изложби в Берлин, Лунд, Швеция, Варна, София. От 1995 г. досега има участия в Международното биенале - Габрово (през 1997 г. печели награда за млад автор). През 1996 г. - галерия “Lenten” - Епсе, Холандия, 1997 г. - галерия “De twee pauwen” - Хага, Холандия, през 1993-1999 г. - галерии “СЕ” - Бирмингам, Атланта, Ню Орлеанс - САЩ. През май 2006-а - национална изложба “Живописатира”, печели награда на СБХ, през декември 2007-а участва в студио “Wilke” - Кейптаун, Южна Африка.

Живописните метеорити на Слав Бакалов

Слав Бакалов показва последните си живописни работи до 13 октомври в столичната галерия “Ракурси”, изпълнени в нова за него, точкова техника. Носителят на “Златна палма” от Кан и на множество престижни световни награди за анимация представя последните си неспокойства и открития. За тях неговият приятел Румен Леонидов пише:

“Слав Бакалов няма заблуди нито спрямо разстреляния Христос, нито към възкръсналия Антихрист. Затова е нарекъл новата си изложба “Метеорити”, в която отново е небесен, земен, странен, сатиричен, скептичен, на места тъмен облак, на други - бял. Но в крайна сметка - това е повикът на нощта към светлината и на светлината към мрака, повик за повече човещина в междучовешките отношения...”

Бакалов е роден през 1945 г. в София. Завършва Художествената гимназия и Университета по кинематография в Москва, специалност живопис на анимационни филми.

Има над 30 самостоятелни изложби в България и чужбина. Бакалов работи като художник, скулптор, режисьор и сценарист на анимационни филми. От 1975 г. до 1989 г. създава повече от 50 анимационни филма, един от които пълнометражен и четири документални. За анимационните си филми е носител на много международни отличия - първа награда за анимация в Анеси, “Златна плоча” - Атина, “Сребърен дракон” - Краков, Награда за постижения в анимацията - Отава, и най-престижната - “Златна палма” от филмовия фестивал в Кан през 1985 г. През 2008 г. режисира пиесата на Дейвид Мамет “Ноември” в Сатиричния театър “Алеко Константинов”, научи ДУМА от Росица Чушева от галерията.

„Georgian Voices" и „Мистерията на българските гласове" на една сцена

Двата световноизвестни хора ще изнесат концерт на 5 декември в зала 1 на НДК

За първи път на една сцена ще се качат две световни, феноменални явления - Женският народен хор "Мистерията на българските гласове" и Националният грузински мъжки хор "Georgian Voices". Двата ансамбъла, изправяли на крака и оставяли без дъх зрители от 5 континента, ще представят изключително богата програма с най-популярните български и грузински фолклорни песни. Единствено зрителите в зала 1 на НДК на 5 декември от 20 ч. ще видят и съвместно изпълнение на "Мистерията на българските гласове" и "Georgian Voices".

Женският народен хор "Мистерията на българските гласове" с диригентка проф. Дора Христова отдавна се е превърнал в една от емблемите на българската национална идентичност. Певиците са изнесли повече от 1250 концерта в най-престижните концертни зали на Европа, Азия, Америка и Африка. През 1990 г. хорът е удостоен с голямата американска награда за музика "Грами", два пъти е носител на наградата "Кристална лира", номиниран е от Международната федерация на хоровете за културен посланик в страните от Европейския съюз. "Мистерията на българските гласове" има съвместни проекти с американския квартет "Кронос", Ванеса Мей, Боби Макферин и Кристофър Тин.

Снимки "DEGRIS EVENTS"

"Мистерията на българските гласове"

"Georgian Voices"

Националният грузински мъжки хор "Georgian Voices", създаден преди 15 години, черпи вдъхновението за репертоара си от грузински фолклорни композиции, датиращи стотици години назад във времето. Хорът съживява мелодиите, които са се носили от вятъра във високите планински райони на Грузия, докато жителите им са обработвали земята, готвили типичното за местните традиции агнешко или славославели Бога.

По думите на създателя на ансамбъла Анзор Еркомаишвили, който е избрал 9 имата певци след внушителен кастинг, хорът се радва на международни успехи и награди именно заради уникалната симбиоза между вековни традиции и съвременни аранжименти.

Уникалните вокални способности на ансамбъла са донесли не една престижна награда на участниците му. Неслучайно в биографията си могат да се похвалят със сътрудничество с артисти като Боби Макферин, Кети Мелуа и други.

Билетите се разпространяват в мрежата на Евентим http://www.eventim.bg, научи ДУМА от Светла Русева. Организатор на концерта е "Degris Events".

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Юн Сун На се завръща в София с последния си албум

Революционното откритие във вокалния джаз Юн Сун На ще пее отново на сцената на "София лайв клъб" в компанията на шведския китарист Улф Вакениус на 15 октомври от 20 ч.

Все още присъства ярък спомен в съзнанието на зрителите от концерта на Юн Сун На през 2012 г. в София - крехката й фигура, невероятният глас и ненатрапчивото, сякаш леко, по азиатски срамежливо, но в едно с това и солидно, запомнящо се присъствие на сцената, отбелязва Маргарита Борисова. С една дума - незабравима! Безспорен музикален талант, Юн има вече куп признания и награди, три великолепни самостоятелни записа за "Act Music" и още няколко други за различни издателства. Забележително е и изпълнението й на традиционна корейска песен на церемонията по закриването на последната Олимпиада - свидетелство за това, че изкуството на Юн Сун На е елитен израз на универсалния език на джаза, който винаги е бил мост между континентите и културите. Става дума за песента "Arirang" от най-новия й албум "Lento", който тя ще представи на живо в София, отново акомпанирана от талантливия китарист Улф Вакениус.

Израснала в музикално семейство, с баща диригент и майка актриса, Юн Сун На винаги е била заобиколена от музика. Тя дебютира на корейската сцена на 23-годишна възраст с Корейския симфоничен оркестър и веднага привлича погледите с чара и вокалните си способности. Скоро след това решава да замине да учи джаз пеене в Париж, където завършва Консерваторията на Надя и Лили Буланже. Скритият й талант се открива бавно и постепенно в изявите й на парижката клубна сцена с групата й "YSN 5tet". Мълвата за корейското чудо достига бързо до много известни музиканти, които бързо отправят поглед за съвместна работа с Юн Сун На. През 2009 г. излиза първият й албум "Voyage" (ACT), който веднага получава титлата "CD на месеца" на "Jazzman".

Същата година Юн Сун На получава едновременно признание от френското и корейското министерство на културата. През следващата година певицата е гост на най-престижните световни фестивали. Към тези изяви се добавя и впечатляващото турне с Улф Вакениус в 50 града в 19 страни. Същата година се слага началото на сътрудничеството й с шведския китарист, който беше гост на 222 джаз плюс фестивал'07. През 2013 г. Юн Сун На издава третия си албум за лейбъла ACT "Lento", в който, освен Улф, участва още и гостувалият три пъти на сцената на "София лайв клуб" Ларс Даниелсон.

Билети може да се купят на предварителна продажба в мрежата на www.ticketplus.bg по 30 лева без място и 40 лева със запазено място (места се запазват само в Дюкян Меломан на ул. "6 септември" 7а или по тел. 02/9885862).

Юн Сун На

Улф Вакениус

Новият спектакъл на „Lord of the Dance" гостува у нас догодина

Преди няколко седмици в Лондон при небивал интерес се състоя премиерата на новия спектакъл на Майкъл Флетли - "Lord of the Dance: Dangerous Games". Сега "Loud Concerts" обявява гостуването на спектакъла за пръв път в България. Това ще се случи на 3 октомври 2015 г. в зала 1 на НДК, научи ДУМА от организаторите. Билетите вече се продават в мрежата на Eventim (www.eventim.bg), магазините Office 1 Superstore, Germanos, OMV, Picadilly. Ценовите категории са от 35 до 90 лева и ограничен брой билети на цена 110 лева. Първите 50 билета от всяка категория ще бъдат с 10% отстъпка.

Талантливият танцьор, хореограф, режисьор и продуцент Майкъл Флетли, който превърна "Lord of the Dance" в най-гледания танцов спектакъл в света, отново залага на сагата за борбата между Доброто и Злото. Музиката, ефектите и фантастичните елементи само подчертават изключителното изпълнение на солистите и останалите танцьори от трупата в "Dangerous Games", научи ДУМА от Радостина Ранова.

За смешното с любов и майсторство

„Не всеки крадец е мошеник” от Дарио Фо на сцената на Сатиричния театър

Малко е да се каже, че тази пиеса е смешна, тя е един от най-добрите образци на брилянтния хумор на сценичния фарс. А и усетът на Дарио Фо към гротескната страна на смешните ситуации е добре познат, както впрочем и изпълнения му с ведра усмивка, нестихваща жизненост и ярка театралност творчески свят. Има смисъл да припомним тук и думите на постоянния секретар на Шведската академия Сюре Ален, който през 1997 г., когато италианският актьор, режисьор и драматург е удостоен с Нобелова награда за литература, подчертава, че Дарио Фо е една от ключовите фигури на европейския театър в последните десетилетия. Той подражава на средновековните шутове, смело критикува властта и защитава достойнството на угнетените. Отваря ни очите за злоупотребите с власт и имущество и за всичко, което се случва в несправедливото ни общество.

В “Не всеки крадец е мошеник”, която се поставя за първи път у нас, историята започва с това как един крадец влиза в празна богаташка къща, за да я ограби. Но скоро след това внезапно един по един се прибират собствениците, които от своя страна също разчитат, че семейното жилище е празно. И както изисква един добър фарс - всеки от тях се прибира, съпроводен с любовник или любовница. А крадецът е принуден да се скрие в огромния часовник. Така във внезапно станалата свръхнаселена къща се завихря буря от недоразумения, разминавания и пресрещания, неочаквани разкрития и естествено много смешни ситуации, в които попадат също така смешните, но и симпатични в искрената си наивност герои. И за да е пълна палитрата на фарсовия смях, се появява ревнивата съпруга на крадеца, която постоянно го “проверява” на работното му място.

В постановката си режисьорът Андрей Калудов определено поставя акцента върху точната и ясна разработка на сюжетните линии и умело и пълноценно извлича както комедийните, така и лиричните нюанси, заложени в ситуациите и героите. Характерното за тази жизнена и много, много смешна пиеса е, че всички роли са главни, отбелязва режисьорът. Ето защо в това жизнерадостно и изградено от смес от лирична чистота и социален сарказъм, вяра в обикновения човек и любов към живота представление Ернестина Шинова, Александра Сърчаджиева, Албена Павлова, Кирил Бояджиев, Явор Борисов, Божидар Попчев, Веселин Цанев наистина играят главни роли в главоблъсканицата дали наистина не всеки крадец е мошеник. Сценичното пространство е оформено от Стоян Чифлички-Танани, а танците и сценичната пластика е поставила Татяна Соколова.

Ернестина Шинова, Явор Борисов и Кирил Бояджиев в сцена от спектакъла

Кой е крадецът? - Кирил Бояджиев и Явор Борисов

Опасността дебне отвсякъде - Кирил Бояджиев, Веселин Цанев, Явор Борисов и Божидар Попчев

Наистина не всеки крадец е мошеник - Явор Борисов, Кирил Бояджиев и Александра Сърчаджиева

ПРЕМИЕРИ

„Каквато ти ме искаш” в Народния театър

Цветан Алексиев и Снежина Петрова в сцена от спектакъла

Най-новата премиера на Народния театър е “Каквато ти ме искаш” от носителя на Нобелова награда за литература (1934 г.), връчена му за “дръзкото и блискаво пробуждане, което предизвиква в театъра и на сцената”, Луиджи Пирандело. Само три са пиесите на италианския нобелист, познати на наша сцена - “Шест лица търсят автор”, “Всеки си има мнение”, “Хенрих IV”. Разбира се, първо изниква в паметта поразителното с истинността и блясъка си изпълнение на Апостол Карамитев в “Хенрих IV”.

“Каквато ти ме искаш” се представя за първи път у нас в превод на Ернестина Шинова. Постановката, която се играе на голямата сцена на театъра, е на Теди Москов, сценичното пространство е дело на Чавдар Гюзелев, костюмите - на Свила Величкова, а композитор е Антони Дончев. Главната героиня е Непознатата, изградила живота си от нулата в дома на писателя Салтер, в изпълнение на Стоян Алексиев, и дъщеря му Моп, изиграна от Илиана Коджабашева, които не знаят почти нищо за нейното минало. Една вечер неочаквано се появява непознат мъж, който твърди, че е неин приятел от детинство, и й предлага да се върне към своя предишен живот - със съпруг, семейство и наследство. Според думите му войната е принудила Непознатата да избяга от този живот в Берлин, а ужасните преживявания тя е оставила дълбоко в себе си на ръба на спомена. Пред героинята, в изпълнение на Снежина Петрова, се разкрива възможността за нова идентичност, но и предизвикателството да се “създаде” отново или може би да остане все така непозната. В тази двойствена игра са замесени още и актьорите Никола Додов, Марин Янев, Жорета Николова, Цветан Алексиев, Вяра Табакова, Любен Петкашев, Сава Драгунчев и Елена Телбис.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Снежина Петрова и Стоян Алексиев в “Каквато ти ме искаш”

Снимки АТАНАС КЪНЧЕВ

ПАНАМСКИЯТ КАНАЛ

инженерното чудо на модерния свят

Над милион кораби са преминали през изкуствено създадения морски път за един век

Снимка БГНЕС

Президентът на Панама Хуан Карлос Варела полага венец на паметник, почитащ загиналите работници по време на строежа на канала

Едно от Седемте чудеса на модерния свят, инженерно постижение, което направи революция в световната търговия... Един от най-големите и трудни строителни проекти, който свързва Тихия океан с Атлантическия и разделя Северна от Южна Америка. Това са само част от определенията за Панамския канал, който навърши 100 години. Заради започналата в Европа по същото време преди един век Първа световна война официалното му откриване е през 1920 г. Броят на преминалите през канала кораби през първите години не е голям поради редуцирания трафик на кораби от Европа след войната. След 1924 г. обаче трафикът се увеличава и през канала преминават по 5000 кораба, като рекордът е 65 кораба за един ден през 1968 г. За цял един век над милион кораби са преминали през канала, дълъг 81,6 км и широк 150 м.

От построяването си до 1999 г. каналът се контролира от САЩ, а от 31 декември 1999 г. се управлява от специална панамска правителствена агенция. Водният път е двигателят на панамската икономика, която от 2008 г. се радва на среден годишен ръст от около 8 процента. Днес транзитните такси допринасят с около 1 млрд. долара за националния бюджет. Водният път е толкова важен двигател на растежа, че цялата местна индустрия се изгражда около него. Самият канал носи само не повече от 5% на икономиката, но пристанищната дейност, логистиката, обслужването на корабите - всичко това допринася за страната с население от 3,8 млн. души.

Въпреки че каналът е много важен за Панама, трафикът през него представлява само 5 процента от световната търговия. Като се има предвид колко бързо се променя тя, е нужно страната да реагира адекватно. През 2006 г. се проведе референдум, на който панамците одобряват проект за разширение на канала - инсталиране на по-широки шлюзове с механични врати, за да могат да преминават по-големи кораби.

Работата по разширяването на Панамския канал започна през 2007 г. Приблизителната стойност на всичко е 5,25 млрд. долара. След осъществяването на проекта пропускателната възможност на връзката между Тихия и Атлантическия океан ще се увеличи два пъти - от 300 до 600 млн. тона годишно.

Две от 16-те нови шлюзови врати са широки 57 м, високи са 32 м и тежат 4,1 хил. т всяка. Реконструкцията трябва да завърши до края на годината, а разширеният канал следва да заработи през януари 2016 г. Не е изключено този срок да не бъде спазен заради непрестанно възникващи спорове около заплащането на работниците, както и заради увеличаването на първоначално предвидените разходи.

Замислен най-напред като световен търговски път, който да спести заобикалянето на Южна Америка покрай нос Хорн, Панамският канал се оказва стратегически за експанзията на Съединените щати в Латинска Америка. Времето за преминаване през канала е от 8 до 10 часа. Кораби, пътуващи между Ню Йорк и Сан Франциско, спестяват 13 000 км, използвайки Панамския канал. За едно денонощие каналът се прекосява средно от 48 кораба.

Макар идеята за кратка морска връзка между Атлантическия и Тихия океан да се корени доста назад в миналото, при Карл V, още през 1534 г., то реализацията ѝ започва в края на XIX век.

Докато чудото на инженерната мисъл отбелязва своята грандиозна годишнина, един важен факт не бива да се пренебрегва. Зад реализацията на Панамския канал стоят хиляди човешки истории - анонимни... Хората, намерили смъртта си по време на строителството, са повече от 28 хиляди. Близо 90 процента са индианци и всяка година те се почитат със скромна възпоменателна церемония.

До анонимните, загубили живота си, за да стане чудото факт, се нареждат и тези, чиито имена знаем. Въодушевен от успешното построяване на Суецкия канал, 76-годишният френски дипломат-предприемач Фердинанд дьо Лесепс решава да се заеме с Херкулесовата, както става ясно впоследствие, задача да прокопае канал през Централна Америка, в най-тясната точка на Панама.

Дьо Лесепс събира 60 млн. долара и основава компания. Над 800 хил. души придобиват акции от дружеството. Жул Дангле ръководи операциите в Панама. 26-годишният Филип Буно Вания ръководи тихоокеанската група.

Амбициозното начинание, стартирало през 1881 г., се сблъсква с редица инженерни проблеми, сред които е и буйната река Шагрес. Освен това мистериозна тропическа болест, която впоследствие се оказва, че е жълта треска, поваля работниците. През първите 5 години умират 6 хил. души. След огромен финансов и политически скандал през 1888 г. компанията обявява банкрут и проектът е замразен.

През 1904 г. строежът е поет от САЩ, които го завършват 10 години по-късно. Американският президент Теодор Рузвелт избира железопътния инженер Джон Стивънс да продължи с изпълнението на тази трудна задача. Америка купува за 10 млн. долара стратегическия път. Само съоръженията струват на САЩ 390 млн. тогавашни долара.

Железопътният инженер Стивънс въвежда съвсем нови методи, за да създаде водния път. Построява железопътна линия, изпълняваща ролята на голяма транспортна лента, която извозва бързо скалните парчета, преди да се свлекат надолу. Хиляди работници се стичат в Панама, привлечени от високото заплащане. Работата по канала се индустриализира.

Жълтата треска обхваща Панама, която е рай за комарите. Д-р Горгас спасява положението, като убеждава Стивънс да наеме 4000 души, които да поведат война с комарите. Това е най-масовото избиване на комари в историята. От 1907 г. след Стивънс главен инженер е Джордж Готалс - експерт в строежа на шлюзове.

5600 работници умират по време на американската операция. Работата е изключително тежка и рискована. Температурата е петдесет градуса по Целзий. За 6 години армията на Панама разбива 80 млн. тона скали!

Близо 26 м е разликата между нивото на канала и нивото на Световния океан. Тя се регулира от три шлюзови системи. Електрически локомотиви и силата на водното налягане издигат корабите, за да преминат през канала до езерото Гатун, което разделя двата океана. Около 197 млн. литра вода се използват при всяко тяхно преминаване през шлюзовете като двигателна сила.

Максималният допустим размер на корабите, които могат да преминават през канала, се нарича Panamax. Те могат да прегасят до 4400 контейнера. А тези, които ще се използват след монтирането на новите шлюзове, ще могат да носят до 14 хил. контейнера.

Панамският канал е истинско инженерно чудо, което обаче трябва да бъде видяно на живо, за да се усети неговата мащабност.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

- **0,36 долара плаща Ричард Хелибъртън, за да преплува канала. Таксата е била пресметната съобразно теглото му от 68 кг; най-голямата такса до момента е заплатил круизният кораб "Норвежка перла" през 2010 г. - 375 000 долара;**
- **152, 910, 972 куб. м е материалът, изкопан на мястото на канала; празнините са запълнени с 4 милиона кубични метра бетон;**
- **Повече от 30 000 тона динамит са употребени за изкопаването на Панамския канал;**
- **Три сгради като "Емпайър стейт билдинг" могат да се поместят в новите шлюзове;**
- **1,7% или 205 плавателни съда от целия трафик са круизни кораби;**
- **Поради наклонената S-форма на Панамския провлак слънцето изгрява от Тихия океан и залязва в Атлантическия;**
- **През 1963 г. Панамският канал започва за първи път да работи денонощно, благодарение на въведеното флуоресцентно осветление;**
- **Днес близо 10 хил. души работят на Панамския канал.**

1907 г. - Каналът Кулебра

Изграждането на шлюзовете Мирафлорес през 1912 г.

ВАЦЛАВ КЛАУС:

Лъжите на Запада за Русия са чудовищни

Свободата в Европа е застрашена, смята бившият премиер на Чехословакия

Нийл КЛАРК, Спектейтър

Вацлав Клаус има навика да изрича неща, които другите не смеят да кажат, но това изглежда не го притеснява и не накърнява популярността му. Точно обратното: на 73-годишния пламенен евроскептик може да се гледа като на най-успешния автентичен консервативен политик в Европа през последните 25 г. Той беше министър-председател на Чешката

република от 1992 до 1998 г., а след това и президент на страната за още десет години, от 2003 до 2013 г.

Когато се срещнахме по време на Международната конференция за наука в Белград, аз нямах търпение да го попитам дали има съвет за Дейвид Камерън и Британската консервативна партия. "Миналата година бях поканен на конференция в Уиндзор, наречена "Конференция за обновление на консерватизма", разказва Клаус. "Изнесох реч, в която поставих въпроса: Наистина ли имате нужда от обновление - не мислите ли, че едно връщане назад би било достатъчно?. Речта ми акцентира върху нуждата от връщане към стандартните консервативни идеи и подходи. Опасявам се, че настоящото управление на Консервативната партия не прави точно това."

Меко казано, Клаус не е въодушевен по още един въпрос от "модерния" дневен ред. "Еднополовите бракове и всички въпроси от този род за семейството, които остават на заден план, за мен са още едно трагично неразбиране от страна на сегашните лидери на партията и аз много съжалявам за това".

Неизбежно вървим към въпроса за Европа. Какъв според Клаус ще бъде ефектът от британския референдум за членството на страната в ЕС? "Той ще изпрати силен сигнал. Бях бесен още в комунистическата епоха, когато виждах отвъд Желязната завеса как Великобритания реши да напусне EFTA (Европейската асоциацията за свободна търговия) и да се присъедини към ЕЕС (Европейска икономическа общност) през 70-те г... Все пак не мисля, че при едно тайно гласуване на референдум Великобритания ще отговори с "да" за оставането си в Евросъюза. Но това е само мое предположение."

Ако слушаш Клаус внимателно за абсурдите в Европейския съюз, е трудно да разбереш защо някой здравомислещ - десен или ляв, ще иска страната му да остане в него. "Преди няколко дни разучавах имената на комисарите от Европейската комисия на г-н Юнкер и ресорите им. Ние в нашата страна казваме, че 16 са вече твърде много, за да има смислен ресор. А сега ЕС има 28, повече отколкото ресорите в която и да е страна в тази част на света. Когато погледна имената на тези постове, не вярвам на очите си. Бившият естонски премиер е комисар за дигиталните пазари. Като икономист не знам какво означава терминът "дигитален пазар". Освен това друг германски политик, Гюнтер Йотингер, е еврокомисар за "дигиталната икономика и общество". В комунистическата епоха бихме се изсмели на ресори с такива имена в нашия кабинет. Нямам идея какво правят тези комисари."

Обръщам внимание на Клаус, че в оядения и бюрократичен икономически модел на Евросъюза имаме всъщност най-лошото - хора, които не се радват нито на оригиналните социалисти, нито на тачъристките застъпници на свободния пазар. Той се съгласява с мен. "Това, което имаме сега в Европа, не е германският социален пазарен модел, а германски модел, вложен от друг епитет - "екологичен".

Както и да наричаме настоящата система, добавя той, това определено не работи за Европа. "Аз наистина съм шокиран, виждайки, че ръководителите на Евросъюза и европейските политици претендират, че всичко е о'кей, което е смешно и абсурдно", казва Клаус. Той смята, че на ЕС му предстоят реформи и настоява съюзът да бъде заменен с "Организация на европейските страни" - свободна търговска асоциация, която няма да има за цел политическа интеграция. Промяна на системата е нужна днес на Европа."

Не само икономиката върви зле в Европа, казва Клаус. Той не е съгласен с враждебността на западните елити към Русия, враждебност, която според него се основава на лъжа и остарели виждания за страната. "Спомням си един човек в моята страна, който в определен момент беше министър на външните работи. Той ми каза, че толкова много мрази комунизма, че дори не може да чете Достоевски. Запомних това изказване за десетилетия и се опасявам, че сегашната пропаганда срещу Русия се основава на подобен аргумент и начин на мислене. Прекарах по-голямата част от живота си в комунистическа Чехословакия под съветско господство. Но правя разлика между СССР и Русия. Тези, които не могат да направят тази разлика, просто не гледат с отворени очи. Винаги споря с мои американски и британски приятели, че макар системата в Русия да е различна от тази в нашите страни и не бихме живели щастливи в такава система, да сравняваш Русия със СССР на Леонид Брежнев е глупаво".

Той казва накрая: "Пропагандата на САЩ/ЕС срещу Русия наистина е нелепа и аз не мога да я приема".

Клаус иска да бъдат върнати обратно на националните държави други демократични пълномощия за вземане на решения. "Не само критикувам реда в ЕС. В същото време съм много критичен към глобалното управление и преминаването към транснационализъм. Преди седмица бях в Хонконг и критикувах наивното отношение към отваряне на страната, без да се поддържа националната държава. Ако това стане, или ще има анархия, или глобално управление. Определено виждането ми е за Европа на суверенните национални държави. Но вече отидохме далеч отвъд обикновена икономическа интеграция. ЕС е постдемократична и постполитическа система".

Клаус посвети политическата си кариера на суверенитета и отхвърлянето на господстващите ортодоксални идеи на деня. За разлика от други лидери от страните от бившия Съветски блок, той не се чувстваше притеснен да критикува западните политики след падането на Берлинската стена. Той бе един от малцината, които се противопоставиха на плана на Клинтън и Блеър за бомбардиране на Югославия през 1999 г. (той разкритикува остро и войната в Ирак).

Клаус се чувства свободен да изрази "нестандартното" виждане, че Западът е все повече под заплаха. "Ако ме питате дали смятам, че свободата сега е застрашена в Европа, бих казал "да". Чувствам се потиснат, че не мога да изразявам виждания си. Имам постоянни проблеми с това. Бях поканен за централен лектор на една конференция и когато организаторите разбраха за моите резерви към ЕС, към едноплоловите бракове, към кризата в Украйна, ми казаха: "Много съжаляваме, вече намерихме друг лектор, много ви благодарим". Това е нещо, което съм преживял по време на комунизма, но не и в т.нар. свободна Европа. Днес много малко мнения се смятат за политически коректни."

Затова Клаус е решил да предприеме нов проект. "Планирам, ако можем да съберем хора и пари, да започнем ново тримесечно списание през 2015 г., наречено "Европа и свободата".

Трудно е да не му пожелаем успех. В немного далечното минало Европа имаше лидери с ясни и отчетливи виждания: за лявото, като шведа Улоф Палме и австриеца Бруно Крайски; за дясното, като Дьо Гол и Маргарет Тачър. Може да ги одобрявате или не, но не може да кажете, че не сте знаели в какво вярват те, или че техните виждания не са били искрени. Но те бяха сменени от поколение на посредствени, невдъхновяващи политици и такива, които само говорят.

Вацлав Клаус е различен, спомен за дните, когато нашите лидери се бореха за нещо и не се притесняваха да говорят за идеите си. Да се надяваме, че няма да се превърне в последния политик с убеждения в Европа.

Превод: "Гласове"
Със съкращения

Точката над И-то

Ще стане ли „червеното" отново „ляво"?

Иво АТАНАСОВ

„Унисекс политиката не вещае добро за левицата", „Второчване в лицата, не в квотите", „Все по-добрички, но все по-малко", „Не промяна, а да си дойдем на принципите", „Мълчанието на една партия", „Пак ли същото от утре?", „Лявото да е същност, а не пудра", „Борбата за територии ни топи", „Честно състезание или „издигане на спуснатите?", „Единство не зад кого, а зад какво"...

Това са малка част от тревожните опуси в колонката ми, и то публикувани доста назад във времето. В годините, в които положението беше поправимо или поне цената на „ремонта" нямаше да бъде неприлично и може би непосилно висока. Дори само заглавията подсказват и проблемите, и начините за решаването им. Подобни тези бяха застъпвани и от други в БСП, но вместо да отварят очите за нужните действия, бяха заглушавани с удобни клишета от типа на „не е сега моментът" и „тук не е мястото". Промените закъсняха драматично, при това бяха съвсем частични и още не е сигурно, че са в правилната посока.

В резултат в току-що отминалите предсрочни парламентарни избори БСП не просто претърпя най-голямата си загуба в целия четвъртвековен преход. След като воюва с ГЕРБ и се скара с ДПС, тя е в по-тежка изолация, отколкото дори в първите сурови за нея години на демокрацията. До своята кулминация достигнаха и вътрешнопартийните напрежения, най-вече между русофилските настроения „долу" и евроатлантическите „горе" и особено между обширното, но безпомощно ляво в основата и далеч по-тясното, но изглеждащо всесилно дясно в значителна част от върха. Тези и други вътрешни противоречия вече е трудно да бъдат овладявани. В партия с манталитета на БСП те не избухват в шумни форми, но колкото и тихичко, толкова и неудържимо корозират изборния процент.

Парадоксът е, че това се случва в най-бедната страна в ЕС, където би трябвало да има най-богата за леви идеи хранителна среда. И така е не само по дефиниция, но и на практика - виждаме, че който се отцепи от соцпартията, или влиза в парламента, или поне прескача бариерата, позволяваща му да получава държавна субсидия. Виждаме и как формации еднодневки, имащи себе си за десни, печелят политически терен с леви лозунги. А червената партия не просто буксува, но и се срива. Тъжно е да се каже, но причината е, че БСП масово не се възприема като лява политическа сила. В момента това е нейният проблем над проблемите. Ако не го преодолее, лявото избирателно тяло в по-голямата си част ще се оттече към други формации, а тя ще се превърне в бутикова формация, осигуряваща прилични позиции за своя връх.

Ето как като задача номер едно за БСП изпъква връщането и към лявата същност. В интерес на истината, при двете си участия в управлението през новия век тя имаше важни стъпки в тази посока, свързани с увеличаването на детските, майчинските, пенсиите, стипендиите и т.н. Политическият ефект от тези действия обаче беше смачкан от крайно несправедливия плосък данък, за който БСП намери партньори за въвеждането му, но не и за отмяната му. И който, по всичко личи, ще тежи като воденичен камък на шията ѝ още доста години.

И ако в сферата на управлението връщането към лява политика зависи и от коалиционните партньори, то възстановяването на лявото вътре в партията няма как да бъде възпрепятствано от външни фактори. Въпросът е не толкова в програмните ѝ документи, в които тя си е лява, колкото в публичните лица, с които се опитва да отстоява лявата си идентичност. Тъкмо оттук идват бедите. Клишето „партия на червените милионери" се е превърнало в клеймо, компрометиращо социалното в нейните действия. Ето защо то трябва да бъде изтрито. Всякакви илюзии, че може да се кара както досега, само ще влошават ситуацията. Разбира се, в БСП могат да членуват и богати. Мнозина са в редовете ѝ по силата на своите родови традиции или водени от социалната си чувствителност. Но в страна с крайни форми на бедност като нашата те не могат да бъдат нейни лица. Ако това и сега се подмине, БСП може денем и нощем да уверява избирателите в лявата си същност, но все по-малко ще стават онези, които ѝ вярват.

Преди няколко години, когато поредните загуби се брояха на пръстите само на едната ръка, водачът на лявото крило Янаки Стоилов може би малко прибързано констатира, че „червено" и „ляво" вече не е едно и също. Вместо да опровергае този извод, времето го потвърди, а за преброяване на пораженията вече са нужни пръстите и на двете ръце. Няма друг път за решаването на този най-тежък проблем, освен връщане на „червеното" към „лявото". И ако в реалната политика това би станало възможно едва след подходящо представяне в избори, във вътрешнопартиен план връщането трябва да започне още сега. За да се случи по-късно и в управлението.

Други текстове от автора на www.ivoatanasov.info

СРЕЩИ

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

"Лозенец"

ДЕНИЦА КАНЕВА:

Не искам да живея в чужбина

Ако имаш талант и не работиш върху него, той просто ще отлети, казва младата художничка, която представя самостоятелна изложба в галерия „България"

Интервю на Надежда УШЕВА

ДЕНИЦА КАНЕВА е родена в Ямбол, където завършва основното си образование с разширено изучаване на изобразително изкуство. През 2004 г. идва в София. Завършва Националното училище за изящни изкуства "Илия Петров", специалност живопис, и Националната художествена академия, специалност стенопис, в момента е магистър по стенопис. Първата ѝ самостоятелна изложба е през 2006 г. в галерия "Дебют" към НУИИ "Илия Петров". Деница получава много отличия за таланта си, има и доста участия, сред които изложби в немското посолство, галерия "Шипка" 6, галерия "Средец" при Министерството на културата, Интер експо център, Музея за чуждестранно изкуство, Народното събрание, НДК, хотел "Феста Барцело". Изявява се в конкурс за илюстрация по приказки във Френския културен институт в София, конкурс "Душата на един извор", Национален конкурс за аналитична рисунка, Първи младежки фестивал на изкуствата "Музите" и др.
Деница Канева тази седмица откри изложба в галерия "България" при Софийската филхармония. Младата художничка представя живопис, графика и скулптура. Тя си служи с различни изразни средства още от най-ранните си произведения. Практиката ѝ се основава на експеримента, а погледът ѝ постоянно търси нови хармонии между два или повече материала, които само миг по-рано не са имали нищо общо. Изложбата на Деница е изключителна с обаянието и разнообразието на творбите, оригиналността и силата на внушението им, отвеляват от галерията. Смела и находчива в изразните си средства, авторката ще провокира почитателите на изкуството с интересните си хрумвания до 25 октомври, докогато продължава изложбата.

Деница, какво ви накара да направите изложба в галерия "България"?

- Поводът е 10 години, откакто живея в София. Представям най-различни търсения в областта на живописта, графиката и скулптурата. При скулптурата съм наблегнала на съчетания на няколко материала - дърво, камък, тел и кожа, при графиката използвам туш и перо, гравюри, силиграфия, в живописта представям маслена техника и сух пастел. Част от творбите ми са правени за галерия "България", а друга са от предишни години, но съм ги включила, защото представям творчеството си от 10 години насам.

Прави впечатление, че работите с различни художествени жанрове. Имате ли си любим?

- Всички жанрове силно са ме вълнували през годините и не можах да избера кой от тях да използвам.

А това говори, че и трите ви се удават...

- Публиката ще каже дали това е така, самият зрител... Но при всички случаи те еднакво ме вълнуват и проявявам интерес и към живописта, и към графиката, и към скулптурата.

Как се насочихте към изобразителното изкуство - ваша детска мечта ли беше, или стечение на обстоятелствата?

- Много ми харесваше още от малка да оцветявам книжки и в един момент си казах, че искам, като порасна, да си рисувам сама картинките, а не само да ги оцветявам. И така започнах да уча, за да мога сама да рисувам.

Може би сте наследили таланта си от някого... Имате ли художници в семейството?

- Не. Само аз съм.

Мислите ли, че като завършите академията, ще си намерите лесно работа по специалността?

- Не знам дали ще е лесно, но когато търсиш - намираш. Наблюденията ми са, че един път има работа, друг път - няма. Надявам се, че няма да имам голямо затруднение да си намеря работа.

Все пак началото е поставено, а това не е никак малко, имате необходимото образование и вече знаете как се правят изложби...

- Да, знам основните неща.

Състудентите ви, които вече са завършили, успяват ли да се реализират в България?

- Повечето сменят посоката на своето развитие, някои прекъснаха да учат и започнаха да работят в различни сфери. Само две момичета решиха да продължат следването си, което е страшно малък процент.

Добро ли е обучението, което получавате в Националната художествена академия?

- Да, на много високо равнище.

Какво ви вдъхновява? Как се раждат картините ви?

- Всеки път е различно. Аз съм доста емоционален човек и определено емоцията е движеща при мен.

Кое е по-важното според вас за един художник - талантът, трудът или образованието му?

- Мисля, че трябва да са поравно. Нито без едното, нито без другото може. Ако имаш талант и не работиш върху него, той просто ще отлети.

Необходимо ли е художественото образование?

- Да, определено.

Какви теми ви вълнуват и съответно намират отражение във вашите творби?

- Харесват ми битови и морски пейзажи - стари къщи, задни дворове, лодки, морето, цветята... Безкрайно съм вдъхновена от пещерите в България. Най-често ходя навън да рисувам, а не от снимка вкъщи. Организирам си пленери сама.

Искате ли да имате собствена галерия и как си я представяте?

- Вече имам онлайн галерия и сайт: denigallery.com, а в мегапарка разполагаме и с галерийно пространство, там на първия етаж са наредени мои картини. Галерията е моя и на майка ми, работим и с други автори.

Много ваши връстници се ориентират да учат и да работят в чужбина. Обмисляте ли и вие такъв вариант?

- Не. Пътувала съм доста навън и никога не съм изпитвала желание да уча в чужбина или да се установя за по-дълъг период. Въобще в мислите си, тялом и духом, съм изцяло в България. Както се казва, ако искам нещо да видя - ще отида и после ще се върна. Задължително. Дори да имам много покани за изложби, ще отида, ще ги направя, след което ще се прибера у дома, няма да остана да живея в чужбина.

Това е похвално за млад човек предвид днешната емиграция на населението. Имате категорична позиция по въпроса. С какво са свързани мечтите ви, освен да се реализирате като художник в България?

- Искам да стана професор по стенопис - нещо, което ще се стремя да постигна за в бъдеще. Да уча и да предавам опита си на младите колеги.

Вие сте от Ямбол, ходите ли си често в родния град? Предполагам, там са приятелите и родните ви?

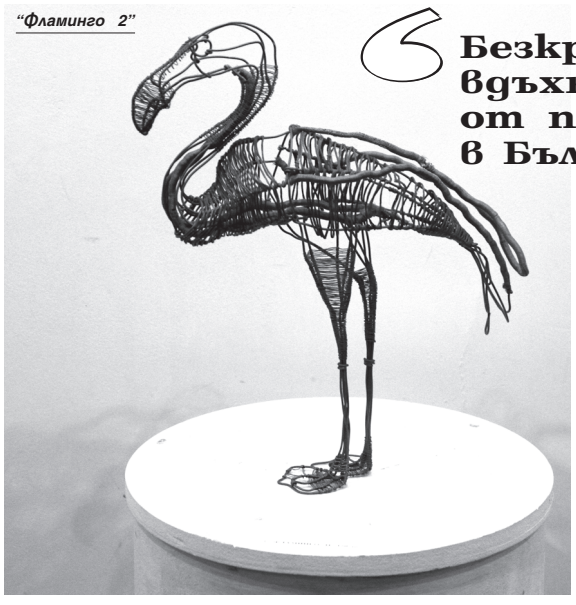
- Нямам роднини там, само една баба, която идва в София. Общо взето от 4 години не съм стъпвала в Ямбол.

Ще откриете ли изложба в родния си град?

- Всъщност от училище участвах в обща изложба в галерия "Жорж Папазов" в Ямбол. Не съм се замисляла за самостоятелна изложба точно там, по-скоро бих направила в Пловдив, Бургас, Варна...

Какво бихте искали да нарисувате от България, да го запечатате завинаги във вашите картини?

- Красотата на българското село е тема, която доста ме вълнува. През февруари догодина ми предстои изложба в Европейския център на ул. "Раковски" 124. В него картините, които ще покажа, ще са посветени на българската култура и бит.

"Фламинго 2"

Безкрайно съм вдъхновена от пещерите в България

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 11 ОКТОМВРИ 2014

Страница на Любо НИКОЛОВ

ГОРСКА ТРАПЕЗА

Рецепти на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ЗАЕК ПОПСКА ЯХНИЯ

Изчистваме и измиваме добре заека и го слагаме да кисне 2 дни в оцет и вода. След като се изкисне, го нарязваме на порции, които изпържваме в масло и малко сланина, нарязана на дребно. Изваждаме месото, а с останалата мазнина запържваме 6 глави лук, нарязан на филийки, прибавяме 1 супена лъжица брашно, позапържваме и него и разреждаме с една чаша вино и 1 чаша вода. Като възври сосът, посоляваме и прибавяме месото, 1 лъжичка захар, 1 парче канела, 2 дафинови листа, 25 малки лукчета и 6 глави чесън. Досваряваме на тих огън, като гледаме да получим умерено гъст сос.

РИБНИК ПО ОРЯХОВСКИ

Взима се един шаран около 2 кг, изчиства се, измива се и се нарязва на порции. В загрятата мазнина (200 г растително масло) се поставят 3 кг нарязан на дребно лук, 150 г настъргани орехи, 1 лъжичка доматено пюре, разредено с вода, и се задушават. Прибавя се леко запържената риба, 100 г орехови ядки, посолява се със сол и черен пипер и се пече във фурна. След свалянето от огъня се поръсва със ситно нарязана половин връзка магданоз.

ВИЦ

НЕ ЗАБРАВЯЙ

В ЛОДКА ПО СРЕДАТА НА ЕЗЕРОТО РИБАР СЕ ОБЯСНЯВА НА ДЕВОЙКА В ЛЮБОВ. СЛЕД ТОВА КАЗВА:
- АЗ НЕ ОБИЧАМ ЛЕСНОДОСТЪПНИТЕ ЖЕНИ, НО НЕ ЗАБРАВЯЙ, ЧЕ СМЕ ВЗЕЛИ ЛОДКАТА ЗА ДВА ЧАСА.

ФАКТИ

Лъвският рев като... камбанен звън

Отидеш ли в страна, където всички подражават на лъва, ти не може да подражаваш на козата

Африканска поговорка

Лъвът прави път на слона, ако се срещнат по тясна пътека. Носорогът и хипопотамът лесно могат да пропъдят лъва. Въпреки това и днес за повечето хора лъвът си остава цар на животните, също както в старите басни за животните герои.

С какво всъщност ни прави толкова силно впечатление лъвът? Дали с гривестата си Зевсова глава, или с кехлибарените си очи? А може би с рева си? Ревът на лъва се смята за най-великолепния и най-внушителния звук на сътворението. При благоприятни условия той може да бъде чут на осем-десет километра. Лъвовете реват най-често след залез слънце в продължение на около един час. Ето как описва лъвския рев големият познавач на животните проф. Бернхард Гжимек: "Лъвският рев ми действа като камбанен звън - като хлапе аз съм бил камбани. Той ме настройва тържествено и сериозно. Някои хора казват, че потръпвали от приятно задоволство, слушайки лъвския рев. Но изглежда, че това се отнася само за онези случаи, когато човек се намира в джип или в зоопарк..."

Лъвът обитава саваните. Някога се е срещал в цяла Африка. Днес той е изчезнал от северните й райони и рядко може да се види в западните. Дължината на тялото му е от 3,25 до 3,75 метра, включително опашката. На тегло достига от 200 до 275 килограма. Продължителността на живота му е от 15 до 20 години. Максималната скорост, с която преследва плячката, е 60 километра в час. Живеят в семейства, съставени от лъвици, малки лъвчета до две години и мъжки лъв водач.

При лъвовете има известни спортсменски правила. Група лъвове мирно изяждат заедно една зебра, докато много от нашите домашни кучета не могат да ядат от една паничка. Наистина понякога мъжкарите се бият така, че на мястото на борбата остават цели кичури черна или жълта козина от гривата и следи от кръв. Случва се и някой да загине, но това не става по-често отколкото при боксьорите на ринга.

Лъвските брачни двойки се отделят настрана и дни наред се занимават само с ухажване. И в най-големия зной те се чифтосват тридесет до четиридесет пъти на ден. Истинският копулативен акт трае само три-шест секунди. Бременността на лъвицата е 110 дни. Ражда средно по четири малки някъде сред скалите или в гъстака, но станат ли на шест седмици, тя се връща гордо в прайда.

Лъвове от прайда ловуват колективно. Два или три лъва лягат на известно разстояние от зебрите и антилопите, скрити в тревата. Останалите се промъкват в кръг около жертвите, нападат ги изведнъж от противоположната страна и ги подгонват право към другарите си. Общо взето, лъвовете бързо убиват жертвата си. Обикновено се нахвърлят отстрани или отзад върху гърба на плячката, при което задните крака на лъва остават на земята. Който убива бързо и при това не жестоко, помалко рискува самият той да бъде ранен.

В прайда дълго време хранят болните и слабите лъвове. Не е известно дали старите лъвове биват изключвани от прайда, или те доброволно отбягват общуването с останалите. Остарелите лъвици остават по-дълго в групата отколкото мъжките. В края на краищата всички ще бъдат разкъсани от хиени или диви кучета. В дивата природа не се умира от болест или старост.

Какво чувстват хората в устата на лъва? Някои хора са имали щастието, след като са били грабнати и отнесени от лъв, да бъдат спасени. Придружителите им или кучетата са прогонвали лъва. Известният мисионер Дейвид Ливингстън подробно е описал какво е изпитал, намирайки се в устата на лъва. Той не усещал нито болка, нито уплаха, нито страх от смъртта, а бил като парализиран и напълно безразличен както пациент, който се намира пред операция и е вече в полунаркотизирано състояние.

ПРАКТИКА

Стръвта, която привлича

Хлябът и производните от него са най-привлекателната стръв за рибата през цялата година. Дори плахият лин е направо луд за него. При използването на хляба за дънни риби не трябва да се правят топченца от средата. Вземат се парченца от онази част, която е точно под кората. Те се задържат добре на кукичката.

Велко Кънев обичаше да лови на хлебно тесто

Когато се търси рибата на повърхността на бавнотечащи води, добри резултати може да се постигнат с коричка от сух хляб. Тя се отрязва заедно с малко среда по нея. Леката кора, в която са забити от 2 до 3 кукички, плува по повърхността и е привлекателна стръв за по-големи екземпляри.

Хлебното тесто е една от най-често използваните примамки. Взема се среда от бял хляб, намокря се леко и се мачка до получаване на жилавост. За еластичност може да се прибавят няколко капки олио. Някои автори препоръчват да се оцветява в червено с доматен сок, други в жълто с шафран, а трети твърдят, че белият цвят е позабележим във водата. Преценката трябва да е на всеки риболовец, съобразно водоема. За да се получи подобро закрепване към кукичката някои рибари добавят към тестото памук. Към готовото тесто се добавят различни ароматизатори - като се започне от яйчен жълтък, мента, анатол, камфор, халва и се стигне до дезодоранти и парфюми. Всичко зависи от фантазията на риболовеца.

Не трябва да се прекалява с миризмите, защото може да се получи обратен - отблъскващ ефект.

НА ПУСИЯ

След секунда започва битка на живот и смърт

LADA НАПИСА СТРАНИЦА В ИСТОРИЯТА НА СВЕТОВНИЯ АВТОМОБИЛЕН СПОРТ

В първия от двата кръга на световния пистов шампионат на китайска земя нещата се развиха изненадващо и вълнуващо, а феновете на спорта поздравиха възторжено двама не съвсем очаквани герои-победители. Екс-световният шампион - британецът Роб Хъф, написа историческа страница в историята на руската марка - автомобил на Лада за пръв път печели кръг от световен автомобилен шампионат! Заслужена награда за изключително напрегнатата работа на пилота и екипа, воден от Виктор Шаповалов!

На 5-и октомври в деветия кръг на шампионата WTCC в Пекин Роб Хъф завоюва за руския отбор LADA Sport първата в историята му победа, както и първата за Лада победа в световен автомобилен шампионат. Тръгвайки от първото място на стартовата решетка, англичанинът проведе блестящо тактически и стратегически надбягването, не давайки и най-малък шанс на преследващите го съперници. За пръв път в историята руският химн прозвуча по време на церемония за награждаване във WTCC, пък и в който и да е друг шампионат на FIA, и победата на руския отбор с автомобили LADA в престижната световна серия на автомобилния спорт несъмнено получава заслужено място в историята на руския и световен автомобилен спорт.

Порасналата конкурентоспособност на пистовия вариант на модела LADA Granta стана ясна за конкуренцията още в свободните тренировки и квалификацията за време. Настройките на автомобила отлично паснаха за късия и начупен профил на пистата в китайската столица Goldenport Circuit Park.

В първото състезание (за всеки кръг на WTCC те са по две) не се размина без аварии и рестартиране. Английската двойка пилоти на Лада – Томпсън и Хъф, водеха битка с два от трите ситроена и завършиха пробягването съответно на седмо и осмо място, а руският пилот на отбора Михаил Козловский успешно отрази атаките на опитния пилот Том Коронел с Chevrolet и завърши гонката на 11-о място. За съжаление заради технически проблеми руснакът не успя да стартира във втората гонка.

На стартовата решетка за второто състезание в първите две редици имаше две машини лада – Хъф на първа и Томпсън на трета. Световният шампион за 2012-а година Роб Хъф напълно потвърди в състезанието статута си на топ-пилот – стартира отлично и веднага направи откъсване от вървящите зад него Том Коронел и деветкратният световен рали-шампион Себастиян Льоб със Citroen, който успя на старта да изпревари Томпсън. През всичките 26 обиколки Хъф оглавяваше колоната и закара победно своята LADA Granta до финалната линия под аплодисментите от бокса на целия си отбор LADA Sport. Джеймс Томпсън финишира шести, добавяки още повече точки в сметката на отбора.

„Аз съм на седмото небе и съм препълнен с емоции“ - не криеше радостта си Роб Хъф - „Тази победа още един път потвърждава правилото и факта, че ако се трудиш яко и неуморно, можеш да постигнеш всичко! По време на предишния кръг в Аржентина вече достигнахме подиума на победителите, качвайки се на второто място, а днес сме вече на върха. Отборът извърши наистина луда работа през целия сезон и сега колата е в отлично състояние и форма. Пробвахме вече вкуса на победата и мисля, че всички вече трябва да свикват да виждат представител на LADA на подиума!“

Ръководителят на отбора Виктор Шаповалов добави: „Пътят ни към победата беше дълъг, но никога не се предавахме и винаги вярвахме, че LADA може да побеждава! Всички сме невероятно щастливи и днешният резултат ни вдъхновява още повече и ни мотивира за по-нататъшни успехи.“

След деветия кръг Роб Хъф е на десето място в генералното класиране за пилотите с 66 точки, Джеймс Томпсън е четиринадесети с 19 т., Михаил Козловский шестнадесети с 11. В отборното класиране LADA има 305 точки.

Следващият етап на WTCC е днес и утре в Шанхай.

Технически характеристики на LADA Granta TC1

Купе - седан, със заварена предпазна тръбна клетка за безопасност и четири врати

Габарити – дължина 4479 мм, ширина 1950 мм, междуосие 2556 мм

Минимално тегло – 1100 кг включително с пилота

Двигател – ходов обем 1,6 л, максимална мощност 380 к.с., максимален въртящ момент 440 Нм при 3500-4000/мин. Диаметър на цилиндъра – 83,05 мм, ход на буталото 73,7 мм, степен на сгъстяване 12,5:1, система за управление на мотора - Magneti Marelli

Трансмисия – предавателна кутия Hewland – 6 степени, с последователно включване на предавките

Задвижване на предния мост: водещи колела - предни

Съединител – карбонов, двудисков на фирмата AP Racing

Междуколесен диференциал – дисков с повишено съпротивление

Окачване – предно и задно тип McPherson, цилиндрични пружини, газови амортисьори с реглаж по три параметъра, регулируем стабилизатор

Кормилно управление с хидроусилване

Спирачна система – двукръгова без усилвател, но с регулировка за разпределението на спирачното усилие между двете оси. Предни спирачни апарати с четири бутала на фирмата AP Racing, вентилирани спирачни дискове с размер 378,5 мм, задни спирачни апарати с по две бутала отново на AP Racing, задни спирачни дискове също с вентилация и диаметър 280 мм

Алуминиеви джанти с размер 10x18

РЕТРО „АТОМНА“ КАРАВАНА ПРИЛИЧА НА РАКЕТА

Тази невероятна на външен вид с ретро и същевременно фантастично излъчване каравана е дело на Бил Гърнзи, направил своята червена ракето-каравана след две години упорит ръчен и самостоятелен труд. Не говорим за труд от време на време, а за две години непрекъсната работа шест часа на ден и шест дни в седмицата. Целият този труд, пот и усилия в крайна сметка са дали резултат във вид на може би на най-интересната домашно създадена каравана в света.

Всичко започва по времето, когато Гърнзи е наранен по време на авиационна катастрофа. Той има счупвания на седем ребра и на гръбнака на три места, което означавало много дълго и тежко, възстановяване. Това е и времетоа когато започва да прави своя Atomic Camper, дал му възможност да върши нещо, а не само да лежи и пъшка.

Неговата къщичка на колела изглежда като че ли е с атомно задвижване, но всъщност е доста „зелена“ в технологично отношение заради захранването си със слънчеви батерии. Тя има баня с топла вода и душ, кухня, стените са украсени с корици на списания от 50-е и 60-е години на миналия век.

Карабаната не е само за изложба, а Гърнзи и жена му са направили вече сериозно пътуване с нея из щата Аляска. Но нямат намерение да спрат само с него, а готвят и други проекти за пътувания.

Създателят на необикновената каравана споделя пред журналисти, че иска да направи нов проект за каравана – този път във вид на цепелин. Обещава, че когато го завърши, нещата с него ще са доста по-различни от сегашната му къща на колела. Ще е по-дълга, по-цилиндрична и по-голяма и ще изглежда като заводски направена. Черешката на тортата тогава ще е специално инсталирана инфрачервена камера, за да може да наблюдава мечките, обикалящи карабаната през нощта!

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция “Автопрес-2001” www.auto-press.net

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

БНТ И БТВ ИЗПРАЩАТ КРИСИЯ НА ДЕТСКАТА „ЕВРОВИЗИЯ”

„Свекърва“ навършва 107 г. на варненска сцена

За пръв път в България пиесата е играна в родния град на Антон Страшимиров

Снимка Симеон ЛЮТАКОВ

Известният варненски актьор и режисьор Стоян Радев се обръща за пръв път към българската класика и прави своя прочит на “Свекърва” от Антон Страшимиров. Това е неговият знак за почит към родения във Варна драматург и белетрист, а също и към неговата творба, превърнала се в един от жалоните на българската комедийна класика. При това за пръв път в България “Свекърва” е изиграна именно от варненската театрална трупа на 21 февруари 1907 г., а 2 месеца по-късно - на 23 април 1907 г., е представена и в Народния театър в София.

Любопитна е историята на “Свекърва”, която Страшимиров написва, заедно с още 2 пиеси, по време на пребиваването си в Швейцария. Там през 1905 г. известният с критическото си перо общественик търси убежище след публикуването на неговите нашумели “30 обидни за царското височество” статии. Изпаднал във финансови затруднения, Страшимиров решава да спечели обявения за откриването на Народния театър конкурс и участва под различни имена и с трите си “швейцарски” пиеси. Само една от тях подписва с името си, а за автор на “Свекърва” посочва съпругата си с бащината й фамилия. Конспиративният подход проработва по възможно най-добрия начин, така че журито отличава и трите пиеси, смятайки че са от трима различни автори. Първата награда е отредена за “Свекърва”.

С най-новата си варненска премиера, която бе снощи и днес, “Свекърва” не само окръгля, но и надхвърля своя първи век, достигайки достолепната 107-годишна възраст.

За сценографията и костюмите на тази девета постановка на “Свекърва” е привлечена Мира Каланова, с която Варненският театър създаде най-добрите заглавия в репертоара си през последните години. На режисьора Стоян Радев Ге. К., който се е заел и с музикалната среда, асистират Петя Куртева и Валентин Митев-син. Главната роля на нарицателната за българска свекърва Костанда е поверена на Веселина Михалкова, Теодора Михайлова пресъздава образа на Старата, Стефан Додуров ще видим като сина на Костанда Велчо-Свилен, а Петя Янкова - като неговата съпруга Дечка. Останалите роли изпълняват Милена Кънева (Неделя), Даниела Викторова (Дафинка), Николай Кенаров (Дойчинов), Николай Божков (Кереков), Гергана Арнаудова (Керекова), Биляна Стоева (Марийка), Юлияна Чернева (Радка), Пламен Димитров (д-р Живков), Нели Вълканова (акушерка). Верен на своя театър, актьорът-фотограф Симеон Лютаков е автор на плаката и програмата на последната варненска “Свекърва”.

Звезден отбор се включва във футболния турнир на Holiday Heroes

За трета поредна година Holiday Heroes започва мащабната си коледна кампания. За начало на тазгодишното издание празничните герои залагат на турнир по мини футбол. В събитието, което ще се състои, днес и утре, взимат участие над 22 отбора на едни от най-успелите и големи компании в страната. Наред с корпоративните участници в турнира се присъединява и звездния отбор на Лео Бианчи. Вече са известни имената и на останалите съотборници на усмихнатия италианец. С фланелка на звездния отбор ще видим певците Орлин Павлов и Играта и бийтбоксър номер едно в България Skiller. Към тях се присъединяват още момчетата от хитовата банда “СкандаУ”, както и небезизвестният диджей Дончо. Освен музикални звезди, отборът на Лео залага и на лица от риалити формати като Миро, победител в “Биг Брадър 2”, и колоритният Панайот от третия сезон. Компания ще им прави и синът на Георги Мамалев - Алекс. Срещу звездния отбор ще излязат корпоративните футболни формации на УниКредит Булбанк, BNP Paribas Personal Finance, Smart Communications, Макс телеком, Great wall, HP, Kammarton, Виваком, СИБАНК, Мтел, Bella, НетИнфо... Присъединиха се и футболистите на Advanced Nutrients, Мусагеница Спорт, NIK, Red Devil Catering, Пепси, Каменица, Генерали и B Fashion. Всичко за събитието може да следите на фейсбук страницата на Holiday Heroes: www.facebook.com/HolidayHeroes.bg.

„Отрова за мишки” тръгва по кината

Новата българска комедия - “Отрова за мишки, или как да си направим банка” - ще направи официалната си премиера на 14 октомври, а 3 дни по-късно ще тръгне и по-кината в България. Филмът е дебют за режисьора Константин Буров, както и за голяма част от актьорския състав.

Историята разказва за четирима крадци, които натрупват значително състояние по време на хаоса след падането на комунизма в България.

Състояние - достатъчно, че да основат собствена банка. Как се случва всичко това и докъде могат да стигнат четирима новоизлюпени банкери, дори в кражбите, предстои да разберат зрителите. Продуцент на “Отрова за мишки” е Булфилм, разпространител - Pro Films.

Николай Йовин се превъплъщава в ролята на Пламен - честен крадец, с принципи, не краде от църкви, влюби ли се, е завинаги.

Иван Панайотов изиграва Смока - крадец без скрупули, готов да откраде дори момичето на най-добрия си приятел, няма сума, която да не може да проиграе на хазарт. Бисер Маринов е Гудата, който никога не губи. Петър Генков е в образа на Черньо - не може да чете, не може да пише, не знае какво е компютър, но може да краде и това е достатъчно да стане банкер. Лора Декова във филма е Елена - музиката е нейният живот, но животът не е само музика, а понякога ни поставя пред труден избор, като как да избереш между двама мъже.

ИСКАТ $140 МЛН. ЗА ДВА ПОРТРЕТА

Портрети на Елвис Пресли и Марлон Брандо, създадени от Анди Уорхол, ще бъдат сред топ лотовете на търговете за съвременно изкуство на аукционна къща “Кристис” през ноември. Началната цена на двете произведения е 140 млн. долара, но според експерти всяко от тях ще надскочи тази сума. Колекционерите ще имат възможност да купят творбите на Уорхол и поотделно, но най-вероятно бъдещият собственик на платната ще иска да ги запази в комплект, коментира Брет Горви - специалист по съвременно изкуство.

Двата портрета се предлагат за първи път на аукцион, а доскоро са били част от интериора на казино в немския град Аахен. Собствениците на компанията “Вестшпил” са ги купили в началото на 70-те г. от швейцарски колекционер. Тогава цената на портрета на Елвис Пресли е била 85 хил. долара, а на Марлон Брандо - $100 хил.

“Тройният Елвис” е по кадри от “Flaming star” (“Пламтяща звезда”) от 1960 г. А “Четворният Брандо” възпроизвежда плаката на филма “Дивият” (1953) - един от първите хитове на легендарния актьор.

Най-скъпото произведение на Анди Уорхол, продадено на търг до момента, е “Катастрофата на сребърната кола (Двойна злополука)” от 1963 г., което бе продадено през 2013-а за 105,4 млн. долара. Предишният рекорд бе отново с Краля на рокендрола - “Осем Елвиса”, купени през 2008-а за $100 млн. Специалисти очакват двата портрета на “бащата на поп арт-а” да надминат абсолютния рекордьор от миналата година - триптиха “Три скици към портрет на Лусиан Фройд” от Френсис Бейкън, продаден за 142 млн. долара.

Есенните търгове на “Кристис” ще започнат с импресионистично изкуство. Топ лотът в каталога на аукциона е “Пролет” на Едуард Мане. Колекционерите може да наддават за платното на 5 ноември, а първоначалната му оценка е 25-35 млн. долара.

Вицът

Пешо се ожени за пети път... Вече може да се каже, че той разбира от вещици повече от Инквизицията.

ЧРД

11. 10. 2014

ГЕОРГИ КЕНОВ,
кмет на община Сунгурларе
ДИМИТЪР ДИМИТРОВ,
учредител на клуба
„Приятели на ДУМА” в Русе
КРАСИМИР КАТЕВ, финансист
ЛЮБЧО ИВАНОВ, поет
ЛЪЧЕЗАР КОСТОВ,
член на НС на БСП
Проф. д-р МАРИЯ ШИШИНЬОВА,
СУ, биологически факултет,
катедра „Зоология и антропология”
НЕДЕЛЧО ИВАНОВ,
учредител на клуба
„Приятели на ДУМА” в Разград

12. 10. 2014

Д-р ЕМИЛ РАЙНОВ,
член на НС на БСП
МАКСИМ ГАЙТАНДЖИЕВ,
посланик в Аржентина
МИТКО БОЖКОВ, журналист
РУСКА ВАСИЛЕВА,
учредителка на клуба
„Приятели на ДУМА” в Ямбол
САШКА ТРЪПКОВА,
член на НС на БСП
ТОДОР ДИМИТРОВ, актьор
ТОНЯ ГОРАНОВА,
художник-илюстратор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

11

Св. апостол и дякон Филип. Св. преп. Теофан Начертани, еп. Никейски

След слизането на Пресветия Дух апостолите останали известно време в Иерусалим. Всекидневно се присъединявали към тях множество новопоявървали. Всеки продавал имуществото си и донасял получените пари на апостолите. От тоя общ имот се давало на всеки. С нарастването на броя на учениците възникнали несъгласия. Апостолите не могли да се занимават с всички домакински потребности на християнското общество. Затова свикали вярващите и им предложили да изберат седем мъже. На тия благонравни мъже трябвало да се възложи задачата да раздават помощи и изобщо да се грижат за домакинските неща в Църквата. Били назначени хора, изпълнени с Дух Свети и с мъдрост, - Филип, Стефан, Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай. Тия седем души били наречени дякони, служители.

12

† 4 Неделя след Неделя подир Въздвижение на св. Отци от VII Вселенски събор.

Св. мчци Пров, Андроник и Тарах. Св. преп. Козма, еп. Маюмски, Св. Мартин

По време на царуването на Диоклетиан и Максимиан в киликийския град Тарс с гражданските дела се занимавашe проконсулът Нумерий Максим. Тогава именно бяха хванати в Помпеопол и тези трима християни - Тарах, Пров и Андроник - и отведени на съд в Тарс пред управителя Максим. Разказът за страданието на тези св. мъченици е предаден според актовете, записани от съдийските писари по времето, когато светите мъченици били разпитвани пред римския езически съд.

КУРИОЗНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА БРАК,

ИЛИ

Там, където има чувства, подобни действия не слагат край на любовта, а всъщност са само начало на още по-голяма магия

кога трепетните моменти са наистина незабравими

Да направиш предложение за брак на човека, когото обичаш, винаги се превръща в много специален и вълнуващ момент. Мнозина искат той да бъде наистина колкото се може по-ярък, за да си спомнят цял живот за него с нежност и трепет. При някои обаче по волята на съдбата тези сакрални мигове се превръщат в куриозни случаи, които са колкото оригинални и необичайни, толкова и нелепи. Но може би именно подобни мигове са истинска проверка на отношенията между влюбените.

Отвреме-навреме ролите се разменят и тя поема инициативата

Една от най-романтичните истории, трогнала хората по света, става факт през пролетта на 2013 г. Тогава на летището в Оклахома американката Британи Джонс посреща приятеля си Остин Спитлър, с когото не са се виждали две години. Щом възлюбеният на девойката се появява в залата на посрещачите, започва да звучи песента на Бруно Марс "Marry You", а двайсетина души, близки на Британи, танцуват в ритъма на парчето. Момичето застава на едно коляно и казва: "Чаках да се върнеш две години, но всъщност чаках цяла вечност да станеш мой съпруг. Ще се ожениш ли за мен?"

24 месеца двойката общува само с телефонни обаждания и си пише по интернет. Остин работи във Вашингтон като църковен мисионер, а Британи се посвещава на същата дейност, но далеч от него - в Салвадор, Централна Америка. С организирането на флашмоба на летището на девойката се съгласяват да помогнат приятели, които работят там. Репетициите продължават почти месец. Пристигането на Остин всъщност не е просто дългоочаквана среща, а пред очите на стотици хора две съдби се изправят пред едно от най-сериозните решения в живота. Дали се съединяват най-после в едно цяло? Ами след подобно предложение има ли някой, способен да откаже да даде ръката и сърцето си на човек, посветил се на създаването на подобен момент? И надали дребни разправии са в състояние да разрушат такъв брачен съюз.

Млечният коктейл понякога трябва да се пие предпазливо

Американецът Ред Харис пък решава да поднесе годежен пръстен на приятелката си, като го слага в любимия ѝ млечен коктейл. Кейтлин обаче го изпива, но за ужас на младоженеца, на дъното на чашата няма никакво бижу. Хубавото е, че рентгенът доказва сериозността на намеренията на мъжа и историята завършва по най-очаквания начин - със сватба.

Аналогична ситуация става факт в Китай. Влюбеният Чен скрива пръстена в торта, а бъдещата булка я изяжда и изведнъж ѝ прилошава - оказва се, че е глътнала подаръка си от ювелирен магазин. И понеже по естествен начин бижуто така и не успява да излезе, се налага да бъде извършена хирургична намеса. Вече на операционната маса на предложението да се омъжи Уен облекчено отговаря: "Да!"

Не толкова благополучно обаче протича годежната церемония, подготвена от жителя на Лондон - Лефкос Хейджи, който слага пръстена с диаманти в балон с хелий. Но внезапен силен порив на вятъра отнася безвъзвратно символа на семейното щастие на стойност 12 000 долара. На бедния младеж се налага пак да похарчи същата сума за ново бижу. Важното е, че бъдещата булка проявява разбиране и в крайна сметка приема скъпоценното в буквалния смисъл на думата предложение за брак.

Обмисляйки как да изненада приятелката си, Уилям Бътлър се спира на изключително живописно място. Сред природата, от няколко бали сено, пакетирани в найлон, той подрежда буквите, съставящи сакралната за всички двойки фраза "Ще се омъжиш ли за мен?" Влюбеният предвидливо подготвя и два възможни отговора в същия стил. Обектът на желанията му на име Натали, разбира се, приема да сключи брак с романтичния англичанин.

Жителят на Ню Йорк Джейк Бронстейн решава да направи предложение на момичето на мечтите си с помощта на "развален телефон". Става дума за световноизвестната игра, по време на която всеки участник прошепва определен израз на съседа си. Съобщението "Омъжи се за мен, Кристина!" се предава на момичето с абсолютна точност, без каквито и да било промени. Щом го чува, тя веднага казва "Да!", като и нейния отговор Джейк получава по същия начин - по "развален телефон".

На Дон Валинг му хрумва да предложи брак на приятелката си Джина Пеликани на Бруклинския мост. Дотук - нищо кой знае колко необичайно. Но в най-отговорния момент младежът изпуска кутийката с пръстена долу на шосето. Обаче не губи самообладание, бързо хуква към мястото на произшествието и... се връща, но с доста поомачкано бижу. Което не попречва на щастливата двойка да сключи брак - е, след като прочут лондонски ювелир посвещава доста часове, за да върне на пръстена първоначалната форма и блясък.

Рентгенова снимка може да е доказателство за сериозността на намеренията

Да помолиш любимия човек да се съгласи да остареете заедно всъщност е доста сложно и рисково начинание. То изисква наличието на фантазия, упорство, време, както и определени действия, за които е нужен и талант. Ако пък такъв липсва, някои решават да атакуват със смелост и находчивост. И въпреки че нямат например певчески заложби, не се срамуват да правят серенади под прозореца на обекта на въжделенията си. Точно това прави и Руслан от Караганда. Фактът, че не улучва нито една нота, не разваля романтичното настроение на годеницата му Людмила, която бързо се съгласява да вдигнат сватба и дори с отговора си изпява датата на събитието.

Описаните тук случаи са доста различни: някои от тях са откровено нелепи, други изглеждат театрално, предизвикват искрена усмивка и стават обект на завист, а трети може да се превърнат дори в пример... Обединява ги обаче фактът, че всички те са наистина реални и далеч не са извънредно банални.

Когато двама души се обичат, щастливи са не само те, но и всички, които са край тях, сочат едни от най-новите изследвания. Ето такъв уникален вирус успяват да открият учените. Щастието е едно от най-непонятните човешки състояния. То не се поддава на имитации. Да изобразяваш щастлива двойка практически е невъзможно - енергията не е същата, както при истински влюбените. Щастието не вирее там, където има лъжи и самозалъгване. Доверието и искреността са в основата на щастливите отношения. И идва онзи момент, когато съзнанието е завладяно от убедеността, че животът без даден човек няма смисъл. И липсата на този човек се усеща 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата...
А предложението на ръката и сърцето е своеобразна кулминация на отношенията. Може и да не се влага прекален смисъл в подобно действие. Така или иначе, всичко следва тривиалния сценарий, предвиждащ въпроса "Ще се омъжиш ли за мен?" и отговора "Да". Но ако поне малко се промени обстановката и се избере подходящият момент, тези две фрази може да превърнат сивото унило всекидневие в истински празник с размерите на необикновено чудо, наречено любов, което съществува извън времето и пространството.

И двойките, преживели такива моменти, доказват, че там, където има чувства, предложението за брак не слага край на любовта, а всъщност е само начало на още по-голяма магия, която остава за цял живот.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес видимостта ще се подобри, а облачността ще намалее и ще е предимно слънчево. Облачно или мъгливо ще се задържи в западните райони на Дунавската равнина. Почти тихо. Минимални температури между 8-13 градеса, максимални между 20-25 градуса, в София 20 градуса. Атмосферното налягане ще остане по-високо от средното за октомври. Над планините ще бъде слънчево. Вятърът ще е слаб. Максимална температура на 1200 м 16, на 2000 м 10 градуса. Над Черноморието повече облаци ще има преди обяд и над южното крайбрежие. Около и след обяд над северната част ще е предимно слънчево. Ще духа слаб вятър. Максимални температури 19-20 градуса, температурата на морската вода е 18-19 градуса. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

12 максимални 17°/22°

13 максимални 19°/24°

В неделя и понеделник ще бъде почти тихо. Над Западна България ще се образува мъгла, по-късно през деня ще се установява слънчево време. Над Източна ще се задържа повече облачност, но вероятността за валежи е малка. Максималните температури ще достигат в повечето места 19-24 градуса.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008" ЕООД Николай Малинов

Русия и България Монд дипломатик СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.40 Телепазарен прозорец
06.55 Панорама с Бойко Василев /п/
07.45 Телепазарен прозорец
08.00 Зеленага линейка /п/
08.30 Саладин анимационен филм /17 и 18 епизод/
09.25 Великолепната петорка игран филм /Германия, 2012г./, режисьор Майк Марзук, в ролите: Валерия Айзенбарт, Квирин Йотл, Юстус Шлингензипен и др.
11.00 Отблизо с Мира
12.00 По света и у нас
12.35 На добър път - оперативна програма „Транспорт"
12.40 Бразди Предаване
13.10 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14.05 Малки истории
15.05 Либера ме документален филм /България, 1991г./, режисьор Светла Фингова
15.25 Приказка без край игран филм /копродукция, 1984г./
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
18.55 Дискавъри: „Светът на бъдещето" документален филм / 6 епизод/
19.40 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.30 Спортни новини
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Корави старчета игран филм /България, 2011г./, режисьори Пламен Масларов и Ивайло Пенчев, в ролите: Васил Банов, Иван Джамбазов, Стефан Бобадов и др.
23.15 По света и у нас
23.30 Международен джаз фестивал Банско - 2014: Концерт на „Саунд Ъндърграунд трио"/САЩ/
00.30 Лесни пари игран филм / Канада, 1998г./, в ролите: Марлон Брандо, Чарли Шийн, Томас Хейдън Чърч, Доналд Съдърланд, Мартин Шийн и др.

bTV

06.30 „Агрофорум" - предаване
07.00 „Трета смяна" - сериал, с. 3, еп. 11
08.00 „Тази събота"- актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool Т" - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Домашен арест" - ситком, с. 2, еп. 8
13.00 „И да обича кучета" - Романтична комедия, САЩ, 2005г., Режисьор: Джеймс Уонг, Актьори: Джон Кюсак, Стокард Чанинг, Кристофър Пламър, Даян Лейн
15.00 „Непознатите: Лара Фабиан" - документална поредица
16.00 „Верижна реакция" - Драма, САЩ, 1996г., Режисьор: Андрю Дейвис, Актьори: Андрю Дейвис, Джош Фридман, Киану Рийвс, Фред Уорд, Кевин Дън , Морган Фрийман, Брайън Кокс
18.00 „Survivor: Камбоджа" - студио с водещ
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Предай нататък" - социален проект с водещ Наталия Симеонова
22.00 „Комиците"- комедийно шоу
23.00 „Атентатори"- Екшън, САЩ, 1993г., Режисьор: Ричард Донър, Актьори: Силвестър Сталоун, Антонио Бандерас, Мюз Уотсън, Джулиан Мур, Брайън Хелгеланд
01.30 „Верижна реакция" /п./ - Драма, САЩ, 1996г., Режисьор: Андрю Дейвис, Актьори: Андрю Дейвис, Джош Фридман, Киану Рийвс, Фред Уорд, Кевин Дън, Морган Фрийман, Брайън Кокс

NOVA

06.30 „World stories - малки истории от големия свят" - предаване на НТВ
07.00 „Събуди се..." - предаване на НТВ
10.00 „На светло" с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Клуб „Първа съпруга" - с уч. на Бет Мидлър, Даян Кийтън, Голди Хоун, Дан Хедая, Стокард Чанинг, Маги Смит и др.
15.00 „Съдби на кръстопът" - предаване на НТВ
16.00 „Грозна като смъртта"- с уч. на Пайпър Перабо, Адам Гарсия, Джон Гудман, Мелани Лински, Изабела Мико, Тайра Банкс, Бриджит Мойнахан, Мария Бело и др.
18.00 „Ничия земя" - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Игра по план" - с уч. на Дуейн Джонсън, Кира Седжуик, Мадисън Петис, Розелин Санчес, Морис Честнът, Браян Уайт и др.
22.15 „Неуязвимият" - с уч. на Брус Уилис, Спенсър Трийт Кларк, Робин Райт, Самюел Джаксън и др.
00.20 „Клуб „Първа съпруга"- с уч. на Бет Мидлър, Даян Кийтън, Голди Хоун, Дан Хедая, Стокард Чанинг, Маги Смит и др. /п/
02.15 „Грозна като смъртта" - с уч. на Пайпър Перабо, Адам Гарсия, Джон Гудман, Мелани Лински, Изабела Мико, Тайра Банкс, Бриджит Мойнахан, Мария Бело и др./п/
03.50 „Игра по план" - с уч. на Дуейн Джонсън, Кира Седжуик, Мадисън Петис, Розелин Санчес, Морис Честнът, Браян Уайт и др. / п/

1

06.05 Игрален филм: „Костелив орех"
07.20 „Свири, хармонико любима!"
08.00 „Умници"
08.40 „Слово на пастира"
09.00 Новини
09.15 „Вкусно"
09.50 „Савелий Крамаров. Джентълмен с късмет"
10.45 „Смешарики. Новите приключения"
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт"
12.05 „В наше време"
13.25 Игрален филм: „Гарван"
14.00 Новини
14.15 Игрален филм: „Гарван"
17.00 Вечерни новини
17.15 Игрален филм: „Гарван" (продължение)
17.25 „Ледена епоха"
20.00 Време
20.30 „Тази вечер" с Андрей Малахов
22.05 Игрален филм: „Най-обаятелната и привлекателна"
23.30 Игрален филм: „Вербовчик"
01.00 Игрален филм: „Любовта на Алъошка"
02.30 Игрален филм: „Ябълката на раздора"

ОВЕН

Днес някои от вас ще пътуват. За други уреждането на важни имотни проблеми е от много голямо значение. Не се отпускайте.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Изгладете недоразуменията, възникнали по ваша вина. Така ще изчистите въпросите, които ви създават напрежение.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Зарадвайте близките си, макар и без да имате специален повод, всички ще останете доволни от това. Очаква ви много важна среща.

22 май - 21 юни

РАК

Днес има вероятност подреждането на приоритетите ви за деня да претърпи промяна. Така че нещата няма да вървят по плановете ви.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Днес се съобразете с усещането си за предстоящите начинания и се заемете с онези, в чиито добър край сте сигурни. Не се колебайте.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Има задача, която сте си поставили сами. Тя изглежда неизпълнима, но не е така. Свършете си работата, това ще ви донесе радост.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Днес не показвайте колебанията си, ще се намери някой, който да се възползва от вас. Работете в посока на желанията и запланираното.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Не търсете помощ, когато трябва да покажете способностите си, ще се справите сами. Вие знаете и умеете всичко. Просто се стегнете.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Осланяйте се на таланта си, когато изпълняват поставената ви задача. Няма да ви липсват трудности, но ще се справите успешно.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Загрижени сте за близките си и това ви кара да се стараете, като спасите мира в отношенията помежду ви. Вечерта ви ще е приятна.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

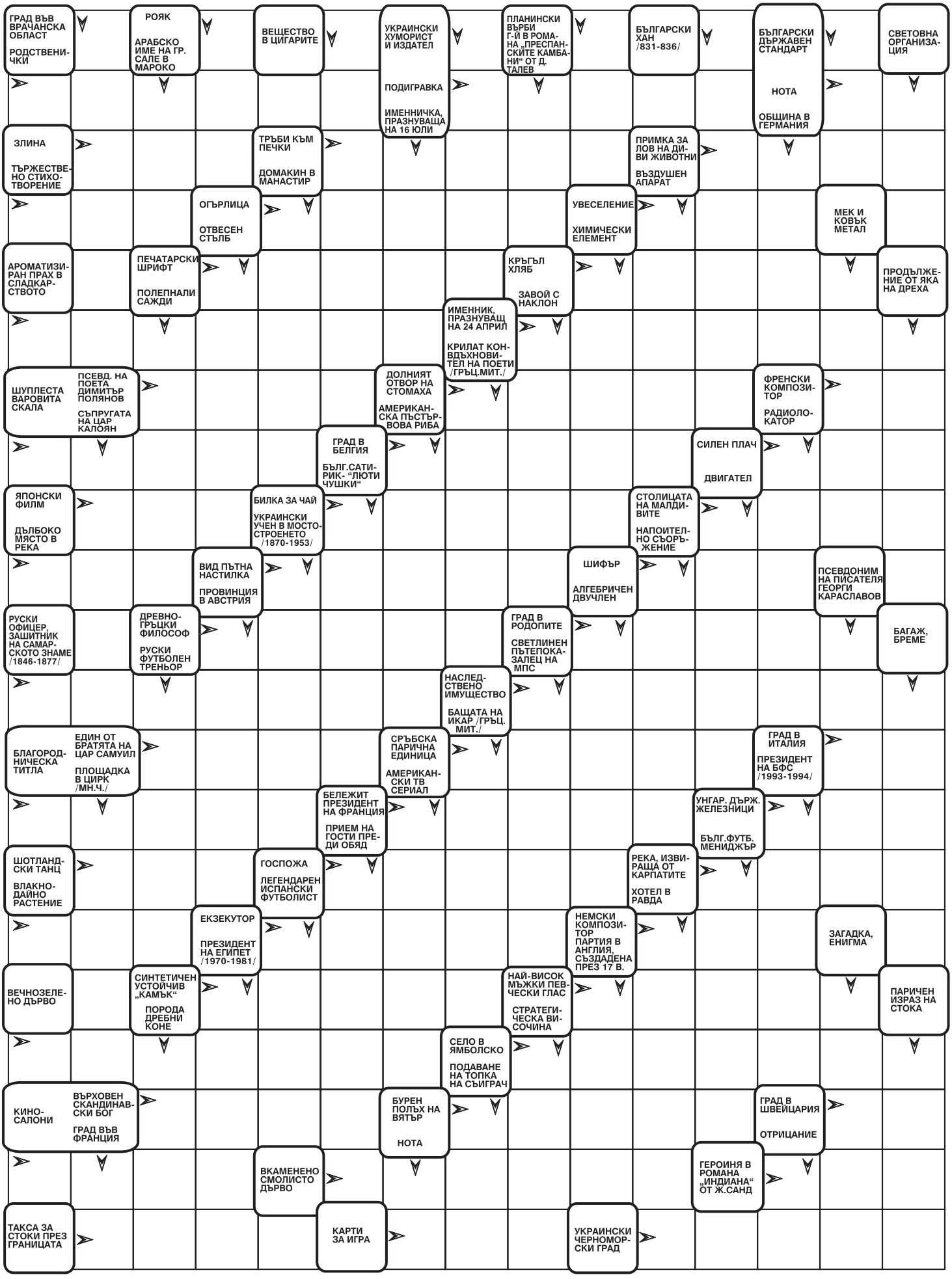
Днес ще ви се удава по-трудно да задържате вниманието си върху работата. Ще ви владеят емоции, породени от нечие присъствие.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

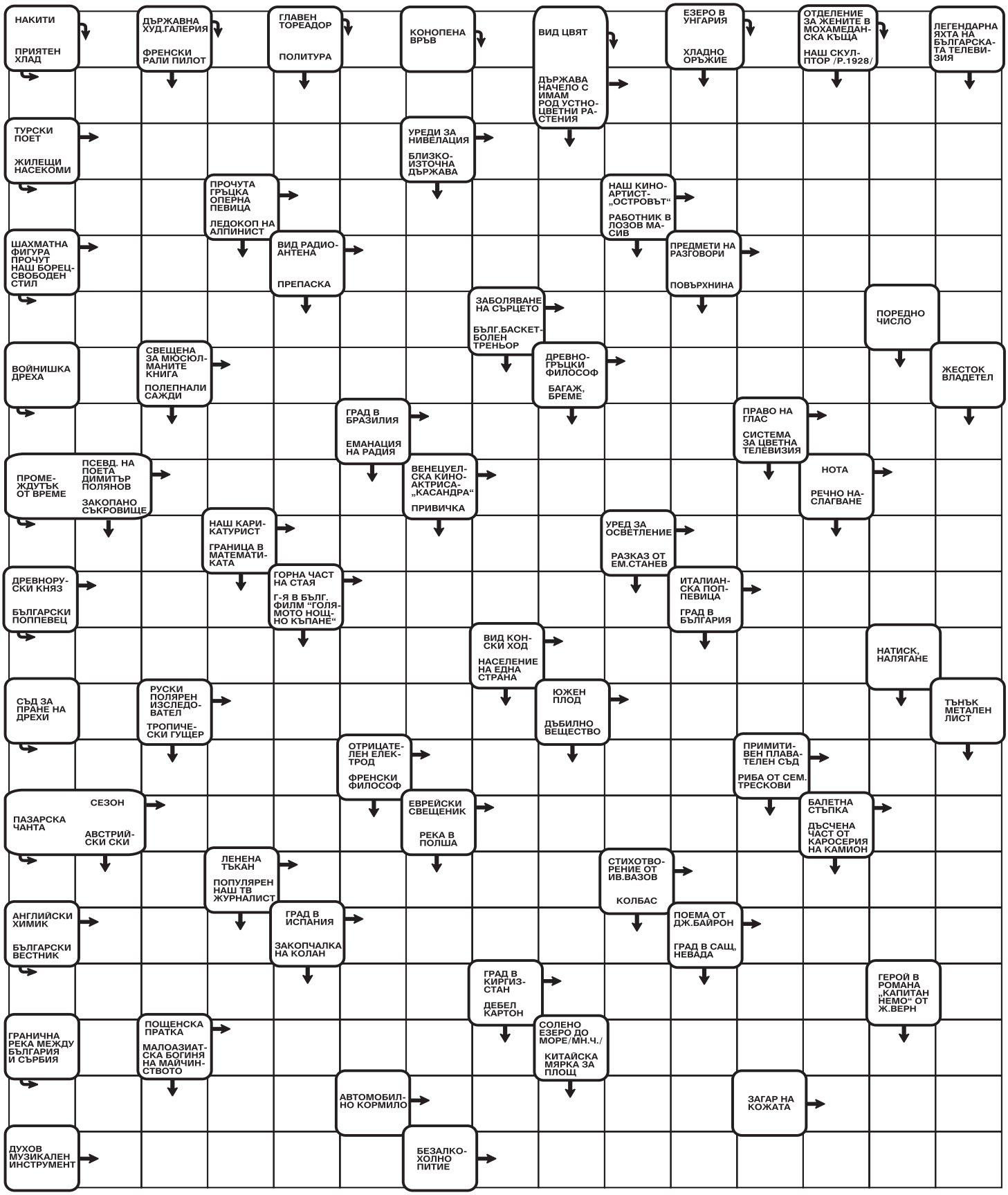
Споменът за стара връзка е останал, но силните чувства са отминали отдавна. Не рискувайте да се опитвате да се върнете назад.

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Агнит, „Бенито“, Келар, Матине, Сивен.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

РЕЧНИК: Налим, Нарев, Никол, Нинел.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАТР - СТОП! - ЛИАТИ - НО - ТАНУР - ЦЕЛ - ЕРИТЕ - ДПС - ООЛИТ - ЯНЧЕВ - ПЛАН - КРАН - АРУБА - НЕ - ОТКАТ - БОР - КАРАНОВО - БАНИ - ИВАН.
ОТВЕСНО: ЗАЛА - ПАЛАТКА - ТИНЕС - АРКАН - ТРАУР - ЯНУАРИ - ТРИОН - БТА - ОСИ - ТОЧКА - НИ - ЦЕЛЕР - БОВ - КОНЕ - ИВАНОВА - ПОЛЕТ - ХАОС .

ХАОС
ВОДОРАВНО: ГЪЛЪБИ - ОРИС - КАВАЛЕР - ОК - КАТЕР - РОНДО - ВЕТ - АГНЕ - КЕФ - ПРЕКИСИ - ПЕТНА - ШИИ - СЕИ - КУТ - ГЕНК - ЛАДА - БОРЦИ - ЛИЗ - КАИ - НОВЕЛА - МЕЧ - КИПАРИС - АКТИВ - ДЕЛО - ЯНА - КОМАРОВ.
ОТВЕСНО: РЪКАВИЦИ - ОКЕАН - ЛАТЕК - ИГРАЧКА - СЪВЕТ - ЕЦИ - БАР - ПЕСНИ - НИЛ - САМ - АРТЕК - НИВО - ЕРГЕНИ - ЛОП - КОРОНКА - ЛИВАДА - НЕИ - КАЗЕРЕР - ДИОД - СТУД - ЛИЛО - СКОБИ - ТАРАСОВ.

МОЗАЙКА
ВОДОРАВНО: ПРАГ - ПЕЛЕНИ - РЕВЕР - ЛЕНИН- ЕМАН - СЕНЕКА - ДИР - СИМ - ВОТ - ЕЗИКОВЕД - ЯИК - НИТ - ОРАТОРИИ - ВИК - АНИ - АЛО - АКОСТА - АВИН - ДОСИЕ - РЕМЕК - АВАНСИ КАВА.
ОТВЕСНО: ПРЕДЕЛ - ВАДА - РЕМИЗ - ДИКОВ - АВАРИЯ - КОСА - ГЕН - КИО - СИН - СОКРАТЕС - СИВ - АНА - ЕЛЕМЕНТИ - ЛЕН - ДИО - АЕК - ЕНЕВ - ТРАВМА - НИКОВ - ИЛИЕВ - ИНАТ - ПИОНКА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Скандал с градския транспорт около мача

Столичната община забърка скандал около евроквалификацията България - Хърватия снощи. Първоначално бе съобщено, че работното време на градския транспорт няма да се удължава и така феновете трябваше да се прибират по домовете си или с личните си автомобили, или с такси-та. Мачът на "Васил Левски" завърши след 23.30 часа, а на стадиона се очакваха към 30 000 души. След обяд от Центъра за градска мобилност обявиха, че работното време на някои от линиите ще бъде удължено до 01.00 часа. За предишната по-голяма среща на стадиона - мача на Лудогорец с Реал Мадрид (1:2) от Шампионската лига, Центърът за градска мобилност също разреши градският транспорт да работи час след полунощ. Вчера така и не стана ясно защо в общината първоначално бяха решили да оставят феновете без обществен транспорт.

Хърватски привърженици са били нападнати и бити в Борисовата градина след тренировката на "шахматистите" в четвъртък. Един от феновете е пострадал по-сериозно, след което е откаран в болница, прегледан и изписан. След това запалянковци пуснаха във фейсбук снимка и се предполага, че нападателите са фенове на ЦСКА.

Словакия смълча Испания 2:1

Швеция удържа Русия 1:1

Снимка БГНЕС

Мартин Шкъртел (вляво) се бори за топката с испанеца Диего Коща за победата на Словакия с 2:1 в Жилина

Словакия наказа Испания с 2:1 в мач от група С на евроквалификациите. По този начин бе прекъсната серията от 14 поредни победи на доскорошния хегемон в европейския и световен футбол. Загубата е първа за иберийците при гостуване в квалификационна среща за европейско или световно първенство от 2006 г. Настоящият европейски шампион беше в серия от 28 мача без загуба. За последно Испания отстъпи с 0:2 на Швеция в Стокхолм на 7 октомври 2006 г. А после отборът, воден от вече покойния Луис Арагонес, се класира и спечели титлата на Евро 2008. С настоящия селекционер Висенте дел Боске испанците нямаха поражение във всякакви квалификации.

В Жилина иберийският тим държеше топката в 72% от времето, но без особен резултат. За грешници от вестник "Марка" бяха определени Давид Силва и Диего Коща, които получиха тройки по десетобалната система. На ст. "Под Дубном" Юрай Кучка (17) и Мирослав Щох (87) хвърлиха в екстаз домакините, а Пако Алкасер (82) вкара за "Ла Роха".

"Тръгнахме да отбелязваме победен гол, а вместо това получихме в своята врата от смъртоносна контраатака. Вратарят на Словакия игра изключително. Това ни е първа загуба от 28 квалификационни мача и се надявам да е последна. Просто не очаквах този резултат", призна Дел Боске.

"Подобно нещо не бива да се повтаря. Да, загубихме, но има още много мачове, като първият е в неделя. Надявам се Диего Коща да има повече късмет пред гола и тогава в крайна сметка положението ни ще се промени", каза Андрес Иниеста.

В друг интересен сблъсък Швеция удържа Русия за 1:1 в група G. Пред своя публика на "Френдс Арена" в Стокхолм шведите взеха точката и без лидера си Златан Ибрахимович, който е контузен. Александър Кокорин (10) изведе "Сборная", а 2 мин. по-късно Себастиан Ларсон пропусна от бялата точка. Все пак шведите изравниха чрез Ола Тойвонен (51).

"Играхме добре срещу силен противник. Особено опасни бяха от статични положения. Ние също създадохме доста ситуации за гол и можехме да победим. Доволен съм от всички. Хареса ми, че Кокорин и Дзюба се връщаха и в отбрана", обяви италианският селекционер на Русия Фабио Капело.

Рууни на 7 гола от рекорд за Англия

Уейн Рууни е на 7 гола от рекорда за стрелец №1 в историята на английския национален отбор. Нападателят на Манчестър Юнайтед вкара веднъж при разгрома над аутсайдера Сан Марино с 5:0. Така Рууни вече е с 42 гола за родината си срещу 49 за сър Боби Чарлтън. Неговото постижение е от 1970 г. Рууни, който скоро става на 29 години, записа мач №98 за "трите лъва". Тук върховото постижение е на Питър Шилтън - 125.

На митичния "Уембли" Рууни вкара за 2:0 от дузпа в 43-тата мин. Другите попадения нанизаха Фил Ягиелка (25), Дани Уелбек (49) и Андрос Таунсенд (72), а Алекс дел Вале (79) си отбеляза автогол.

40 ДНИ
без нашия любящ съпруг, баща и сродник

полковник ТОДОР ИВАНОВ ЧАКЪРОВ

на 78 години

Безсилни сме да спрем смъртта, но силни сме да запазим спомените, които ни остави!

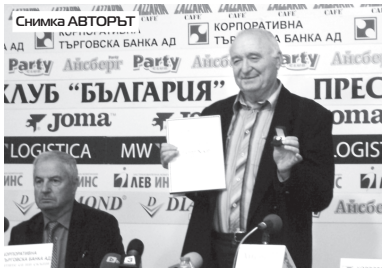
ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

Уринополагането ще се извърши на 12.10.2014 г. /неделя/ от 9.30 часа в Софийските централни гробища

Отличиха Петър Жеков за юбилея

Мони ГЕОРГИЕВ

Снимка АВТОРЪТ

Петър Жеков позира със "Златната топка" и грамота по повод 70-годишния си юбилей вчера

Петър Жеков бе награден за цялостен принос към българския футбол. Това стана навръх 70-годишнината на легендата на ЦСКА. Той заслужи "Златна топка" от пресклуб "България". Голмайстор №1 на "А" група с 253 попадения бе почетен на специална церемония, на която присъстваха и някогашните му съотборници Димитър Пенев и Димитър Якимов. Жеков получи и поздравителен адрес от спортния министър Евгения Раданова. "На нас такъв футболист ни трябваше навремето в ЦСКА. Тогава докарвахме топката до вратата, но нямаше кой да я вкара. Беше ни дар Божи", спомни си Митата Якимов за 6-кратния топ реализатор на "А" група. Роденият на 10 октомври 1944 г. в с. Книжовник Жеков признава, че се е учил да бие преките свободни удари от бразилските легенди Гаринча и Пеле. "През лятото на 1970 г. ЦСКА бе поканен на приятелски турнир в Майорка и бихме на финала Барселона с 2:1. "Каталунците" бяха жадни за реванш и ни поканиха за коледен мач на "Камп Ноу". Получиха си го - 4:1 за нас, и оттогава в Испания не искаха и да чуят за ЦСКА. С Якимов вкарахме по 2 гола, като при единият от моите Митата залъга 3-ма, но топката бе на аутлинията, подаде ми, аз с воле я бих във вратаря. Той я боксира, след това я търси с поглед, а тя му падна зад краката. 120 000 души избухнаха в смях", разказа юбилярят. Жеков допълва, че навремето е учил легендарното трио Стоичков - Костадинов - Пенев, но 7 г. не е давал напътствия на никой футболист. Като член на Надзорния съвет на ЦСКА не искал да се меси в работата на треньора Стойчо Младенов. Жеков обаче е на мнение, че в ДЮШ на ЦСКА, а и като цяло в родния футбол липсват качествени треньори.

следайте

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
21.45 Полша - Германия
по Нова спорт
23.50 Евро 2016 (обзор)

УТРЕ

ПО НОВА СПОРТ
19.00 Естония - Англия
21.45 Люксембург - Испания
23.40 Евро 2016 (обзор)

резултати

Евроквалификации II кръг

ГРУПА С:
Словакия - Испания 2:1; Беларус - Украйна 0:2; Македония - Люксембург 3:2;

1. Словакия	2	2	0	0	3:1	6
2. Испания	2	1	0	1	6:3	3
3. Украйна	2	1	0	1	2:1	3
4. Македония	2	1	0	1	4:7	3
5. Люксембург	2	0	1	1	3:4	1
6. Беларус	2	0	1	1	1:3	1

III кръг, 12.10 (неделя): Украйна - Македония; Беларус - Словакия; Люксембург - Испания

ГРУПА Е:
Англия - Сан Марино 5:0; Литва - Естония 1:0; Словения - Швейцария 1:0

1. Англия	2	2	0	0	7:0	6
2. Литва	2	2	0	0	3:0	6
3. Естония	2	1	0	1	1:1	3
4. Словения	2	1	0	1	1:1	3
5. Швейцария	2	0	0	2	0:3	0
6. Сан Марино	2	0	0	2	0:7	0

III кръг: Естония - Англия; Литва - Словения; 14.10 (вторник): Сан Марино - Швейцария

ГРУПА G:
Лихтенщайн - Черна гора 0:0; Молдова - Австрия 1:2; Швеция - Русия 1:1

1. Русия	2	1	1	0	5:1	4
2. Черна гора	2	1	1	0	2:0	4
3. Австрия	2	1	1	0	3:2	4
4. Швеция	2	0	2	0	2:2	2
5. Лихтенщайн	2	0	1	1	0:4	1
6. Молдова	2	0	0	2	1:4	0

III кръг: Русия - Молдова; Швеция - Лихтенщайн; Австрия - Черна гора

moto

3 1 8 5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №81

6 от 49
I ТЕГЛЕНЕ: 8, 9, 15, 17, 26, 43
I гр. (6) няма
II гр. (5) 11 по 3460,70 лв.
III гр. (4) 951 по 40,00 лв.
IV гр. (3) 17 733 по 3,00 лв.
ДЖАКПОТ: 800 933,80 лв.
II ТЕГЛЕНЕ: 12, 14, 35, 40, 46, 47
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 2 423 639,11 лв.

6 от 42
9, 10, 25, 29, 35, 42
I гр. (6) няма
II гр. (5) 8 по 2135,20 лв.
III гр. (4) 717 по 23,80 лв.
IV гр. (3) 11 404 по 2,10 лв.
ДЖАКПОТ: 533 623,70 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ: 1, 2, 32, 34, 35
I гр. (5) 2 по 13 002,10 лв.
II гр. (4) 378 по 68,80 лв.
III гр. (3) 7820 по 4,40 лв.
II ТЕГЛЕНЕ: 5, 13, 23, 25, 28
I гр. (5) 4 по 6501,10 лв.
II гр. (4) 405 по 64,20 лв.
III гр. (3) 11 225 по 3,10 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 2, 4
Цифра: 4, 0, 9
I гр. (3) 3 по 7130,70 лв.
II гр. (2) 783 по 27,30 лв.

ЗОДИАК
Числа: 4, 20, 23, 40, 42
Зодия: 3 (близнаци)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 6 по 500,00 лв.
V гр. (3+1) 7 по 100,00 лв.
VI гр. (3) 146 по 10,00 лв.
VII гр. (2+1) 194 по 5,00 лв.
VIII гр. (1+1) 1288 по 1,00 лв.
ДЖАКПОТ: 269 598,80 лв.

ДАНИЕЛ БОРИМИРОВ:

Ще уволня всеки, който иска пари от родители

Чакат ни 4-5 години работа, казва директорът на школата на „Герена”

Интервю на
Георги АРГИРОВ

Снимка БГНЕС

ДАНИЕЛ БОРИМИРОВ БОРИСОВ е бивш български футболист. Роден е на 15 януари 1970 г. във Видин. Играл е като офанзивен и опорен полузащитник. Прави първите си стъпки в Бдин през 1987 г. 3 години по-късно е привлечен в Левски. Шампион на България за 1993, 1994, 1995, 2006 и 2007 г., вицешампион през 1992, 2004 и 2005 г. През лятото на 1995 г. преминава в Мюнхен 1860. Там играе 8 сезона, в които записва 214 мача в Бундеслигата и 33 гола. През пролетта на 2004 г. се завръща в Левски. Във втория си период при “сините”, Боримиров помага на отбора да достигне 1/4-финал за Купата на УЕФА и да влезе в груповата фаза на Шампионската лига. Слага край на кариерата си след Сезон 2007/08, а последният му мач е със Славия. За Националния отбор дебютира на 18 февруари 1993 г. срещу ОАЕ в Дубай, играе от 1993 до 2005 г. в общо 69 мача, има и 5 гола. Участник е на 2 Световни първенства (1994 - 4 мача/1 гол, 1998 - 3/0) и 2 Европейски (1996 - 3/0 и 2004 - 1/0). Последният си мач за България изиграва през 2005. В момента Боримиров е директор на ДЮШ на Левски.

Господин Боримиров, от няколко месеца сте директор на ДЮШ на Левски. Какво успяхте да свършите за това време?

- Като първа стъпка мога да изтъкна факта, че на всеки треньор от школата са дадени насоки за уеднаквяване на методиката при тренировъч-ния процес при децата, които тренират в Левски. Така всички са наясно какво трябва да изпълнява всяко дете по време на тренировки, какво да изучава, какво да е научило за една учебна година в неговата възрастова група.

Колко треньори има в момента в ДЮШ на Левски?

- Имаме 12 групи, 11 тренират на ст. “Раковски”, а другата на “Георги Аспарухов”. Треньор на дублиращия отбор или както са по-известни “U 21” е Георги Тодоров с помощник Димитър Телкийски. Следващият треньор е Владко Шаламанов, той води набор 1996-1997 с помощник Светльо Колев; набор 1998 води Йордан Петков, бивш капитан на Славия, помощник му е Красимир Петков; набор 1999 се води Тони Кирилов с помощник Петко Медведски; на набор 2000 треньор е Петко Медведски, а пък негов помощник е Тони Кирилов; набор 2001 се води от Димитър Телкийски с помощник Георги Тодоров; набор 2002 се води от Борислав Кьосев; 2003 Красимир Петров; 2004 Веско Сърбаков; 2005 Светльо Колев; 2006 Мартин Любенов; 2007 Михаил Захариев.

Каква ви е материално-техническата база? Ясно е, че като цяло не е добра, не само при вас, в цялата страна.

- Сменихме тревното изкуствено покритие на основния помощен терен на “Герена”. Изцяло ремонтирани са 4 основни съблекални, на старите не беше правен ремонт повече от 40 години. Сега изглеждат по коренно различен начин. Започнато е санирането на цялата сграда, в която се помещават съблекалните на децата.

Докъде стигна идеята за разширяване на общежитието на Левски?

- Имаме такива планове, но знаете, че сме финансово зависими. Кога ще се разшири общежитието може да каже само собственикът г-н Тодор Батков.

Колко деца живеят в общежитието?

- В момента мисля, че са около 34 на възраст от 14 до 18 години.

Това е доста обезпокоителна възраст, ако така мога да се изразя, за децата. Навлизат в пубертета, хормоните им бушуват... Как съчетават тренировките с училището?

- Децата са ученици в 166-о СУ “Васил Левски”. От училище ходят на тренировки, от тренировки на училище. Имат нормален режим.

Какви са условията на “Раковски”? Ако не бъркам, от години ръководството на отбора има спорове с МВР, които са собственици на базата.

- Станислав Ангелов, бившият ни капитан, е отговорник за школата на “Раковски”. Мисля, че и там е направен ремонт на съблекалните. В момента се монтира поливна инсталация на затревения терен. Относно разговорите, които имаме с МВР, те се водят от Константин Баждеков. Аз не съм в течение. Мога само да заявя, че нямаме никакви проблеми, които да ни пречат за провеждането на нормалния тренировъчен процес.

Какво е виждането ви за развитието на ДЮШ на Левски в следващите 1-2 години?

- Според мен за изграждането на един футболист са нужни около 10 000 часа. Това се равнява на около 3-4 години. Ние, аз и колегите ми, работим в дългосрочен план. За да се изгради един юноша, и той да бъде внедрен в първия отбор, е нужно време.

Значи вашата програма за минимално управление на школата на “сините” е 3-4 години, така ли да го разбирам?

- Точно така.

Съобразена ли е методологията на тренировки при подрастващите с тази на първия отбор? Как е изградена спиралата деца, юноши, младежи, мъже?

- Методологията е съобразена до дублиращия отбор. Той е най-близо до мъжкия отбор.

> **Винаги подкрепям само Левски**

Старши треньорът на Левски и спортен директор на клуба Георги Иванов-Гонзо, присъства ли на тренировки и мачове на децата?

- Когато има възможност, наблюдава тренировките и мачовете на нашите надежди.

Доста юноши направиха фурор на мача на Левски със Спартак Вн (7:1) за купата.

- Левски дава възможност на своите юноши за изява при мъжете. От децата се иска да показват усърдия в тренировъчния процес. Който покаже, че има качествата за първия отбор, този шанс ще му се предостави. От самия футболист зависи как ще оправдае този шанс.

Имате ли скаутско звено, което следи за качествени юноши?

- Да, в него влизат Божидар Искренов, Николай Чавдаров, Пламен Николов, Петър Петров.

Много голям проблем е взимането на юноши от по-малък град в по-голям, респективно от по-малък към по-голям клуб.

- Детето и неговите родители (настойници) решават къде да продължи кариерата на даден юноша или младеж. Законово е регламентирано подписването на първи договор с един или друг юноша, там се упоменават правата и задълженията на футболиста, на неговите родители, клубовете, в които е тренирал до момента, треньорите, които са го тренирали.

Вярвате ли, че Левски ще създаде силна школа? Такава каквато е имала по времето на Божидар Искренов, Наско Сираков, Боби Михайлов, Емил Велев.

- Работим в тази насока, вярвам, че ще успеем.

Обществена тайна е корупцията в детско-юношеския футбол. Също така е практика треньори да искат пари от родители, за да може детето им да играе. Това не опорочава ли детската психика?

- Твърдо заявявам, че в Левски това няма как да се получи. Някой, ако си помисли подобно нещо, ще изхвърчи на секундата. Що се отнася до корупцията - предполагаема или не, не съм аз човекът, който би трябвало да я коментира. Има си правоохранителни органи, те трябва да се занимават с тези проблеми. А корупцията при юношите разваля, покварява детската психика.

Как вървят юношеските гарнитури на Левски в първенството на България?

- Много е рано да се говори за успехи, още сме по средата на първия полусезон. За мен по-важното е всеки отбор при подрастващите да има собствен стил на игра.

Стил и начин на игра за сметка на победи и медали?

- Когато покажеш стил и начин на игра, непременно ще дойдат и успехите. За мен е по-важно отборът да има облик.

Подобна философия приемлива ли е и за първия отбор?

- За първия отбор няма как да се ангажирам с коментар. Все пак отговаряме за школата, не за първия отбор.

Смятате ли, че е добре български таланти да излизат млади навън? Има не един и два примера, в които юноша или младеж излиза навън, но не пробива и се връща обратно в България, но престоят навън да му “тежи като воденичен камък”?

- Всичко опира до мантралитета и психиката на футболиста.

Вие дълги години сте играли в Германия. Можете ли да разкажете за това как е устроена ДЮШ в Германия, да кажем в Мюнхен 1860?

- Не бих се ангажирал с някакъв коментар. Тогава имах съвсем други ангажименти.

Добре, а не се ли интересувате от световните тенденции, ако щете, от новостите в областта на развитието на детско-юношеския футбол?

- Разбира се, по тази причина имаме и двама методисти на работа в школата - Давид Серано и Нестор Юруков.

Каква е тяхната работа в школата на Левски?

- Те координират целия тренировъчен процес, контролират работата на треньорите. Всеки вторник правим събиране и правим разбор на отминалата седмица.

Доста модерно стана да се питат футболните хора в България: “Кого ще подкрепяте - Лудогорец или чуждите отбори в Шампионската лига”?

- Аз подкрепям единствено и само Левски!

Какво очаквате от националните ни гарнитури в предстоящите международни мачове?

- Ами да вървят напред. Доста години наш национален отбор до 19 години не се беше класирал на европейско първенство, това лято играхме. Това се отнася и за младежите и мъжете. Но има още върху какво да се работи. Чака ни доста работа, за да може да догоним водещите отбори.

www.duma.bg

Боримиров: Ще уволня всеки в Левски при корупция

Стр. 39

Цвети изпусна 1/2-финал в Линц

Снимка БГНЕС

Роджър Федерер (№3 в света) връща топката от форхенд за победата над Жулиен Бенето (Фр, №30) със 7:6 (4), 6:0 на 1/4-финал в Шанхай. За място на финал великият швейцарец ще спори с Новак Джокович (Сърб, №1), който отнесе Давид Ферер (Исп, №5) с 6:4, 6:2

Пловдивчанката загуби от Карин Кнап с 4:6, 6:4, 4:6

Цветана Пиронкова (№44 в света) не можа да се класира за 2-ри 1/2-финал за сезона, след като в Линц ($250 000) загуби от Карин Кнап (Ит, №59) с 4:6, 6:4, 4:6. Мачът на централния корт продължи 149 мин., а първата ни ракета имаше отлични възможности да бие, но ги пропусна. Именно във важните моменти първата ни ракета показа слабостите си. Пиронкова имаше 2 победи в досегашните си 2 срещи с тази съперничка (6:0, 6:1 в Щутгарт през 2006 г. и 6:4, 6:3 на тазгодишния US Open), но не съумя да продължи серията си, която щеше да я изведе до мач срещу Камила Джорджи или Марина Ераковић.

В първия сет Цвети проби и сервира за 5:3, но италианката обърна нещата в своя полза. Във 2-рата част след размяна на няколко пробива Цвети поведе с 5:4 и на собствен сервис изравни. В решаващия сет Кнап дръпна с 5:3 и сервира за мача, но Цвети проби. След това българката сервира и при 40:30 изпусна да изравни геймовете след двойна грешка. След това българката отрази 5 мачбола, но при шестия капитулира. Пиронкова си тръгна с 4758 евро от наградния фонд и с 60 т. за ранглистата, които в понеделник ще я изкачат с 1-2 места.

В Линц Пиронкова пропусна да се класира за деветия си 1/2-финал в турнирите на WTA. Тя загуби първите си 7, преди в началото на тази година в Сидни да победи Петра Квитова (Чех, №4) и впоследствие да спечели първата си титла в кариерата. За последно българката игра два 1/2-финала в турнирите на WTA в рамките на един сезон през 2005 г., когато стигна финалната четворка в Палермо и Истанбул. Пиронкова, която в първия кръг отстрани Лиза-Мария Мозер (Ав), не игра на 1/8-финалите, след като водачката в схемата Южени Бушар (Кан, №6) се отказа заради контузия.

следайте

ПО НОВА СПОРТ
СПИЙДУЕЙ
20.00 Гран при на Полша
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
10.00 Обиколка на Пекин (II етап)
ТЕНИС
14.30 Турнир в Линц (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
АВТОМОБИЛИЗЪМ
12.30 Серии GP3 в Сочи
ПО Ф+
ТЕНИС
11.30 Турнир в Шанхай (мъже)
ФОРМУЛА 1
13.55 Гран при на Русия в Сочи (квалификация)
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 и 21.00 СП в Италия (жени, 1/2-финали)

УТРЕ

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
14.30 Турнир в Линц (жени, финал)
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Париж - Тур Дартс
17.45 "Уинмо мастърс"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
10.00 Обиколка на Пекин (III етап)
АВТОМОБИЛИЗЪМ
12.00 Серии GP3 в Сочи
ПО Ф+
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
08.40 Гран при на Япония
ФОРМУЛА 1
13.55 Гран при на Русия в Сочи
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 и 21.00 СП в Италия (жени, малък финал и финали)
ПО ТВ +
ТЕНИС
11.30 Турнир в Шанхай (мъже)

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Шефът на БОК Стефка Костадинова, Георги Янакиев, Белчо Горанов (от дясно на ляво) и още редица олимпийски шампиони оказаха подкрепа на София, която се бори за Европейска столица на спорта през 2017 г. Конкурент е Марсилия, а победителят ще се сдобие с още 2 спортни зали, ледена арена и редица спортни площадки. Всичко става ясно другия месец

Хамилтън зададе темпото в Сочи

Британецът Люис Хамилтън даде най-добро време във 2-рата свободна тренировка за Гран при на Русия в Сочи. Пилотът на Мерцедес завърти една обиколка от 5,853 км за 1:39:630 мин. 2-ри на близо секунда зад лидера в световния шампионат остана Кевин Магнусен (Дан, Макларън), а 3-ти се нареди Фернандо Алонсо (Исп, Ферари). Нико Розберг (Гер, Мерцедес), който бе най-бърз в първата сесия, завършвайки 4-ти на 0,912 сек. зад съотборника си. Четирикратният световен шампион Себастиан Фетел (Гер, Ред Бул) се нареди чак 9-и на 1,766 сек. Квалификацията е днес, а историческият старт е утре от 14.00 часа. Гран при на Русия се провежда за пръв път в историята, а фаворит е Люис Хамилтън, който спечели последните 3 състезания.

Заради Бианки Маруся с един болид в Гран при на Русия

Маруся ще участва само с един болид в Гран при на Русия. От клуба обясниха, че решението е взето в знак на уважение към Жул Бианки. Френският пилот катастрофира тежко в Япония преди седмица. Той остава в критично, но стабилно състояние. На пистата в Сочи ще кара единствено Макс Чилтън, макар да се обсъждаше вариантът с включването на резервата Александър Роси. "Смятаме, че това е подходящото решение предвид трудните обстоятелства през уикенда", обясниха от Маруся в обръщението си. Като допълнителен жест от клуба са сложили лепенки с надпис #JB17 на автомобилите си, за да може, макар и индиректно, Бианки да участва в състезанието в Сочи.